

Briuselis, 2023 m. liepos 14 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2023/0219(NLE)

11874/23
ADD 1

AGRI 405
RELEX 902
FORETS 89
DEVGEN 150
ENV 858
PROBA 27

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. liepos 13 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 378 final ANNEX
Dalykas:	Pasiūlymo dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl Europos Sąjungos ir Dramblio Kaulo Kranto Respublikos savanoriškos partnerystės susitarimo dėl miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos į Europos Sąjungą importuojamais medienos produktais (FLEGT) pasirašymo Sąjungos vardu PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 378 final ANNEX.

Pridedama: COM(2023) 378 final ANNEX

Bruselis, 2023 07 13
COM(2023) 378 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

pasiūlymo dėl

TARYBOS SPRENDIMO

dėl Europos Sąjungos ir Dramblio Kaulo Kranto Respublikos savanoriškos partnerystės susitarimo dėl miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos į Europos Sąjungą importuojamais medienos produktais (FLEGT) pasirašymo Sąjungos vardu

EUROPOS SAJUNGOS IR DRAMBLIO KAULO KRANTO RESPUBLIKOS SAVANORIŠKOS
PARTNERYSTĖS SUSITARIMAS
DĖL MIŠKŲ TEISĖS AKTŲ VYKDYMO, MIŠKŲ VALDYMO IR PREKYBOS Į BENDRIJĄ
IMPORTUOJAMAIŠ MEDIENOS PRODUKTAIS (FLEGT)

EUROPOS SĄJUNGA (toliau – Sąjunga)

ir

DRAMBLIO KAULO KRANTO RESPUBLIKA (toliau – Dramblio Kaulo Krantas)

(toliau atskirai – Šalis, o kartu – Šalys),

ATSIŽVELGDAMOS į glaudų Sąjungos ir Dramblio Kaulo Kranto bendradarbiavimą, ypač pagal 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą ir 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge peržiūrėtą Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybių grupės ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą, taip pat pagal 2008 m. lapkričio 26 d. Abidžane ir 2009 m. sausio 22 d. Briuselyje pasirašytą Dramblio Kaulo Kranto Respublikos ir Europos Bendrijos bei jos valstybių narių tarpinį ekonominės partnerystės susitarimą;

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad 2003 m. gegužės 21 d. Europos Komisijos komunikatas Europos Sąjungos Tarybai ir Europos Parlamentui „Miškų teisės aktų vykdymas, miškų valdymas ir prekyba mediena (FLEGT): pasiūlymas dėl ES veiksmų plano“, yra pirmasis žingsnis sprendžiant neatidėliotinas neteisėto miškų kirtimo ir susijusios prekybos problemas;

SUVOKDAMOS, kokie svarbūs yra 1992 m. birželio 3–14 d. JT konferencijos dėl aplinkos ir vystymosi Rio de Žaneiro deklaracijoje dėl aplinkos ir vystymosi nustatyti principai, ypač 10 principas dėl visuomenės informuotumo, įtraukimo ir dalyvavimo sprendžiant aplinkosaugos klausimus svarbos, 20 principas dėl gyvybiškai svarbaus moterų vaidmens ir jų dalyvavimo valdant aplinką ir užtikrinant vystymąsi svarbos ir 22 principas dėl labai svarbaus čiabuvių ir jų bendruomenių bei kitų vietos bendruomenių vaidmens aplinkos valdymo ir vystymosi srityse;

ATSIŽVELGDAMOS į 1992 m. liepos 3–14 d. JT konferencijoje dėl aplinkos ir vystymosi taip pat priimtą teisiškai neįpareigojantį, bet autoritetinę pareiškimą dėl pasaulinio konsensuso principų, susijusių su visų rūšių miškų valdymu, apsauga ir tvariu vystymusi, ir į 2007 m. gruodžio 17 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos priimtą rezoliuciją – teisiškai neįpareigojančią priemonę dėl visų rūšių miškų;

ATSIŽVELGDAMOS į 2003 m. liepos 11 d. Maputu priimtą Afrikos gamtos ir gamtos išteklių apsaugos konvenciją;

ATSIŽVELGDAMOS į Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvenciją (CITES), ypač į reikalavimą turėti CITES eksporto leidimus arba CITES konvencijos šalių išduotus kilmės sertifikatus į II ar III priedėlius įtrauktų rūšių egzemplioriams;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS svarbą, kurią Šalys teikia daugiašalės prekybos reglamentavimo principams ir taisyklėms, ypač 1994 m. Bendrajame susitarime dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) bei kituose 1994 m. balandžio 15 d. Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutarties (Marakešo sutarties) 1A priede nurodytuose daugiašaliuose susitarimuose nustatytoms teisėms bei pareigoms ir būtinybei juos taikyti skaidriai ir nediskriminuojant;

ATSIŽVELGDAMOS į 2005 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2173/2005 dėl FLEGT licencijavimo schemos medienos importui į Europos Bendriją sukūrimo¹;

PRIPAŽINDAMOS, kad įgyvendinant FLEGT savanoriškos partnerystės susitarimą bus bus padedama kovoti su klimato kaita, mažinant dėl miškų naikinimo ir alinimo susidarantių išmetamųjų teršalų kiekį ir prisidedant prie miškų išsaugojimo, anglies sancaupų miškuose didinimo besivystančiose šalyse ir tvarios miškotvarkos (REDD+);

PRIPAŽINDAMOS miškų vaidmenį švelninant klimato kaitos padarinius ir šiuo klausimu prisimindamos 2015 m. gruodžio 12 d. Paryžiaus susitarimą, priimtą pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, visų pirma jo 5 straipsnį dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų absorbentų ir kaupiklių, įskaitant miškus, išsaugojimo ir prirėikus pagerinimo;

---

¹ ES OL L 347, 2005 12 30, p. 1.

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS 2021 m. spalio 31 d.–lapkričio 13 d. Škotijoje vykusiame pasauliniame aukščiausio lygio susitikime klimato kaitos klausimais (COP26) Šalių pasirašytoje Glazgo vadovų deklaracijoje dėl miškų ir žemės naudojimo išdėstytus įsipareigojimus iki 2030 m. sustabdyti miškų naikinimą ir dirvožemio alinimą ir juos pakeisti priešinga linkme;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS Šalių įsipareigojimą ir ryžtą siekti Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. tikslų, visų pirma svarbą, kurią FLEGT savanoriškos partnerystės susitarimo įgyvendinimas turės siekiant 5 ir 15 tikslų, atitinkamai, susijusių su lyčių lygybės užtikrinimu ir moterų bei mergaičių įgalinimu, taip pat su tvaria miškotvarka, miškų naikinimo sustabdymu ir priemonių, skirtų nelegalių laukinės gamtos produktų paklausai ir pasiūlai šalinti, patvirtinimu;

PRIPAŽINDAMOS Dramblio Kaulo Kranto pastangas įdiegti teisėtumo užtikrinimo sistemą, kuria siekiama užtikrinti, kad visa mediena ir medienos produktai atitiktų teisinę sistemą, ir kuri būtų taikoma šalies rinkai ir medienos bei medienos produktų eksportui iš Dramblio Kaulo Kranto;

ATSIŽVELGDAMOS į Šalių teikiamą svarbą visų suinteresuotųjų subjektų, visų pirma, pilietinės visuomenės, privačiojo sektoriaus atstovų ir vietos gyventojų dalyvavimui jų nediskriminuojant ir sėkmingam miškų valdymo politikos įgyvendinimui, ypač konsultuojantis su visuomene ir teikiant jai informaciją;

ATSIŽVELGDAMOS į Dramblio Kaulo Kranto miškų išsaugojimo, atkūrimo ir plėtros politiką ir Dramblio Kaulo Kranto miškų teisės aktus, kuriais siekiama išsaugoti biologinę įvairovę, iki 2030 m. pasiekti, kad miškų plotas užimtų 20 proc. šalies teritorijos, išlaikyti socialinei ir ekonominei bei žemės ūkio veiklai plėtoti palankią aplinką ir laikytis Dramblio Kaulo Kranto tarptautinių įsipareigojimų;

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad šis Susitarimas yra vienas iš pagrindinių Dramblio Kaulo Kranto miškų valdymo gerinimo programos ramsčių, ypač taikant Miškų kodekso, Kaimo žemės įstatymo, Darbo kodekso, Aplinkos kodekso, muitų ir prekybos teisės aktų ir kitų nacionalinių ir tarptautinių teisės aktų dėl tvarios miškotvarkos ir prekybos mediena nuostatas;

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Dramblio Kaulo Kranto miškų teisės aktuose nustatytos tvarios miškotvarkos taisyklės ir nustatyta tvarka, padedanti įgyvendinti miškų išsaugojimo, atkūrimo ir plėtros politiką;

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Dramblio Kaulo Kranto ratifikuotos tarptautinės sutartys dėl aplinkos ir miškininkystės yra nacionalinės teisės aktų dalis, o šiais remiamasi formuojant ir įgyvendinant šalies miškų ūkio politiką;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS Šalių abipusės pagarbos, suverenumo, lygybės ir nediskriminavimo principus ir pripažindamos šio Susitarimo teikiamą naudą,

SUSITARĖ:

1 STRAIPSNIS

Apibrėžtys

Šiame Susitarime vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) licencijas išduodanti institucija – įstaiga, kurią Dramblio Kaulo Krantas paskyrė arba įsteigė išduoti ir tvirtinti FLEGT licencijas;
- b) FLEGT licencija – Dramblio Kaulo Kranto išduotas spausdintinis arba elektroninis dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad eksportui į Sąjungą skirtoje siuntoje esanti mediena ir medienos produktai yra pagaminti ir patikrinti pagal galiojančius teisės aktus ir šį Susitarimą;
- c) kompetentingos institucijos – institucijos, kurias Sąjungos valstybės narės paskyrė gauti, tikrinti ir priimti FLEGT licencijas;
- d) mediena ir medienos produktai – I priede išvardyti produktai;
- e) tranzitu vežama mediena ir medienos produktai – trečiosios valstybės kilmės mediena ir medienos produktai, kuriuos įvežamus į Dramblio Kaulo Kranto teritoriją tikrina muitinė ir kurie iš jos išvežami nepakeisto pavidalo, jų kilmės šalis nesikeičia, jie nebuvo perdirbti ir jais Dramblio Kaulo Krante neprekiuojama;

- f) teisėtai pagaminta mediena – mediena ir medienos produktai, pagaminti iš iškirstos arba importuotos medienos, laikantis II priede nurodytų Dramblio Kaulo Kranto teisės aktų nuostatų; importuotos medienos atveju tai yra medienos produktai, kurie paruošti kertant mišką, pagaminti ir eksportuojami pagal medienos ruošos šalies teisės aktus ir III priede aprašytas procedūras;
- g) SS kodas – ne ilgesnis kaip šešiaženklis kodas, nustatytas Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos nomenklatūroje, sudarytoje pagal 1983 m. birželio 14 d. Briuselyje pasirašytą Pasaulio muitinių organizacijos Tarptautinę konvenciją dėl suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos ir paskesnius jos pakeitimus;
- h) siunta – tam tikras medienos produktų, nurodytų FLEGT licencijoje, kiekis, siuntėjo siunčiamas iš Dramblio Kaulo Kranto ir pateikiamas Sąjungos muitinės įstaigai, kad būtų išleistas į laisvą apyvartą;
- i) eksportas – medienos produktų išvežimas arba paėmimas iš Dramblio Kaulo Kranto muitų teritorijos;

- j) importas į Sąjungą – medienos ir medienos produktų, kurie negali būti priskiriami prie nekomercinio pobūdžio prekių, apibrėžtų 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiais taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso¹ nuostatos, 1 straipsnio 21 punkte, išleidimas į laisvą apyvartą Sąjungoje, kaip apibrėžta 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas², 201 straipsnyje;
- k) išleidimas į laisvą apyvartą – Sąjungos muitinės procedūra, pagal kurią ne Sąjungos kilmės prekėms suteikiamas Sąjungos prekių muitinis statusas pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 201 straipsnį.

2 STRAIPSNIS

Tikslas

1. Šio Susitarimo tikslas, atitinkantis Šalių bendrą įsipareigojimą tvariai valdyti visų rūšių miškus, yra sukurti teisinį pagrindą, kuriuo būtų užtikrinta, kad visa 1 straipsnio d punkte nurodyta iš Dramblio Kaulo Kranto į Sąjungą importuojama mediena ir medienos produktai būtų teisėtai pagaminti, ir taip skatinti prekybą minėta mediena ir medienos produktais ir įgyvendinti tvarumo principą.

---

¹ES OL L 343, 2015 12 29, p. 1.

² ES OL L 269, 2013 10 10, p. 1.

2. Be to, šiuo Susitarimu grindžiamas Šalių dialogas ir bendradarbiavimas siekiant palengvinti ir skatinti visišką šio Susitarimo įgyvendinimą ir stiprinti miškų teisės aktų vykdymą bei miškų valdymą.

3 STRAIPSNIS

FLEGT licencijavimo schema

1. Šalys viena kitai taiko FLEGT licencijavimo schemą. Šia schema nustatomomis procedūromis ir reikalavimais siekiama tikrinti ir FLEGT licencijomis patvirtinti, kad į Sąjungą siunčiama mediena ir medienos produktai pagaminti teisėtai. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 2173/2005 ir šį Susitarimą Sąjunga nepriima iš Dramblio Kaulo Kranto į Sąjungą importuojamų siuntų, jeigu joms neišduotos FLEGT licencijos.
2. FLEGT licencijavimo schema taikoma 1 straipsnio d punkte nurodytai medienai ir medienos produktams.
3. Šalys susitaria imtis visų būtinų priemonių šiai FLEGT licencijavimo schemai įgyvendinti.

4 STRAIPSNIS

Licencijas išduodanti institucija

1. Dramblio Kaulo Krantas paskiria licencijas išduodančią instituciją ir Europos Komisijai pateikia jos kontaktinius duomenis. Šią informaciją Šalys paskelbia viešai.
2. Vadovaudamasi V priede nustatytais procedūromis, licencijas išduodanti institucija išduoda FLEGT licencijas teisėtai Dramblio Kaulo Krante pagamintos medienos, skirtos eksportuoti į Sąjungą, siuntoms.
3. Licencijas išduodanti institucija FLEGT licencijas išduoda tik toms medienos ir medienos produktų siuntoms, kurios buvo patikrintos ir buvo patvirtintas jų teisėtumas, kaip numatyta 8 straipsnyje.
4. Laikydamosi skaidrumo principo, licencijas išduodanti institucija laikosi savo nustatytų FLEGT licencijų išdavimo procedūrų ir apie jas viešai paskelbia. Institucija taip pat saugo visų siuntų, kurioms išduotos FLEGT licencijos ir, laikydamosi su duomenų apsauga susijusių nacionalinės teisės aktų, šiuos įrašus teikia atliekant nepriklausomą auditą, kaip numatyta šio Susitarimo 10 straipsnyje, arba nepriklausomam stebėtojui, kaip numatyta III priede.

5 STRAIPSNIS

Sjungos kompetentingos institucijos

1. Europos Komisija Dramblio Kaulo Krantui pateikia kompetentingų institucijų kontaktinius duomenis. Šią informaciją Šalys paskelbia viešai.
2. Kompetentingos institucijos, prieš išleisdamos siuntas į laisvą apyvartą Sąjungoje, patikrina ir įsitikina, kad kiekvienai iš jų yra išduota galiojanti FLEGT licencija. Kilus abejonių dėl FLEGT licencijos galiojimo, išleidimas į laisvą apyvartą gali būti sustabdytas, o siunta sulaikyta.
3. Kompetentingos institucijos saugo ir kasmet viešai paskelbia informaciją apie gautas FLEGT licencijas.
4. Laikydamosi su duomenų apsauga susijusių nacionalinės teisės aktų, kompetentingos institucijos suteikia galimybę Dramblio Kaulo Kranto paskirtam nepriklausomam auditoriui susipažinti su atitinkamais dokumentais ir duomenimis.
5. Kai į Sąjungą įvežama mediena ir medienos produktai, gauti iš Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (CITES konvencija) priedėliuose nurodytų rūšių ir turintys FLEGT licenciją, atliekamas tik 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą¹ nustatytos tokių produktų tikrinimo procedūros. Visais atvejais FLEGT licencijavimo schema užtikrinama, kad šie produktai pagaminti iš teisėtai nukirstų medžių.

---

¹ ES OL L 61, 1997 3 3, p. 1.

6 STRAIPSNIS

FLEGT licencijos

1. Licencijas išduodanti institucija išduoda FLEGT licencijas, kuriomis patvirtinama, kad medienos produktai yra teisėtai pagaminti.
2. FLEGT licencijos rengiamos remiantis 1 priedėlio V priede pateikta forma. Jos rengiamos prancūzų kalba.
3. Bendru susitarimu Šalys gali sukurti elektronines FLEGT licencijų išdavimo, perdavimo ir priėmimo sistemas.
4. FLEGT licencijų išdavimo tvarka ir techninės specifikacijos nurodytos V priede.

7 STRAIPSNIS

Teisėtai pagaminta mediena

Šiame Susitarime vartojama „teisėtai pagamintos medienos“ apibrėžtis yra pateikta 1 straipsnio f punkte ir išsamiai nustatyta II priede. Jame nurodyti Dramblio Kaulo Kranto nacionalinės teisės aktai, kurių turi būti laikomasi, kad medienai ir medienos produktams būtų galima išduoti FLEGT licenciją. Tame priede taip pat nurodyti dokumentai, kuriuose nustatytais principais, kriterijais ir rodikliais įrodomas tokių teisės aktų laikymasis.

8 STRAIPSNIS

Teisėtai pagamintos medienos ir medienos produktų tikrinimas

1. Dramblio Kaulo Krantas įdiegia sistemą, skirtą patikrinti, ar mediena ir medienos produktai pagaminti teisėtai ir ar į Sąjungą eksportuojamos tik taip patikrintos siuntos (toliau – teisėtumo užtikrinimo sistema, arba TUS). Į TUS įtrauktomis atitikties patikromis ir procedūromis užtikrinama, kad į tiekimo grandinę nepatektų neteisėtos arba nežinomos kilmės mediena. Šią sistemą Dramblio Kaulo Krantas taip pat naudoja importuojamų medienos produktų teisėtumui patikrinti.
2. TUS aprašyta III priede.

9 STRAIPSNIS

Siuntų, kurioms išduotos FLEGT licencijos, išleidimas į laisvą apyvartą

1. Siuntų, kurioms išduotos FLEGT licencijos, išleidimo į laisvą apyvartą Sąjungoje procedūros aprašytos IV priede.
2. Kai kompetentingos institucijos pagrįstai įtaria, kad FLEGT licencija negalioja, nėra autentiška arba neatitinka siuntos, kuriai ji išduota, atitinkama kompetentinga institucija taiko IV priede numatytas procedūras.

3. Jei konsultuojantis dėl FLEGT licencijų nuolat kyla nesutarimų arba sunkumų, atitinkamas klausimas gali būti perduotas nagrinėti pagal 19 straipsnį įsteigtam Jungtiniam įgyvendinimo komitetui (JĮK).

10 STRAIPSNIS

Nepriklausomas auditorius

1. Šalys susitaria dėl poreikio sutartais intervalais naudotis nepriklausomo auditoriaus, tikrinsiančio, kaip veikia Dramblio Kaulo Kranto TUS ir ar ji veiksminga, kaip nustatyta VI priede, paslaugomis.
2. Pasikonsultavęs su Sąjunga, Dramblio Kaulo Krantas VI priede nurodytoms užduotims atlikti pasamdo nepriklausomą auditorių.
3. Nepriklausomas auditorius savo pastabas Šalims pateikia ataskaitose, laikydamasis VI priede aprašytos procedūros. Nepriklausomo auditoriaus ataskaitos skelbiamos VI priede nustatyta tvarka.
4. Šalys palengvina nepriklausomo auditoriaus darbą, visų pirma užtikrindamos prieigą prie jo funkcijoms vykdyti būtinos informacijos. Tačiau, laikydamosi atitinkamų duomenų apsaugos teisės aktų, Šalys gali atsisakyti pavišinti informaciją, jei jos atskleisti neturi teisės.

11 STRAIPSNIS

Pažeidimai

Šalys pagal šio Susitarimo 21 straipsnį raštu praneša viena kitai, jeigu turi pagrįstų įtarimų arba įrodymų, kad kaip nors vengiama taikyti FLEGT licencijavimo schemą arba yra jos pažeidimų, įskaitant, be kita ko, tokius atvejus:

- a) nesąžiningą prekybą, visų pirma prekybos srautus nukreipiant iš Dramblio Kaulo Kranto į Sąjungą per trečiąją šalį, kai yra pagrindo manyti, kad tai daroma siekiant nesilaikyti licencijavimo reikalavimų;
- b) FLEGT licencijas, išduotass medienai ir medienos produktams, kurių sudėtyje yra medienos iš trečiosios šalies, dėl kurios kyla įtarimų, kad ji neteisėtai pagaminta;
- c) sukčiavimą įgijant arba naudojant FLEGT licencijas.

12 STRAIPSNIS

FLEGT licencijavimo schemos įgyvendinimo pradžios data

1. Kai Šalys mano, jog jau užbaigė visus parengiamuosius darbus, kad FLEGT licencijavimo schema galėtų pradėti visapusiškai veikti, jos apie tai praneša viena kitai per JJK.

2. Šalys paveda atlikti FLEGT licencijavimo schemos nepriklausomą vertinimą pagal VII priede nustatytus kriterijus. Nepriklausomu vertinimu nustatoma, ar TUS, kuria paremta FLEGT licencijavimo schema, tinkamai atlieka savo funkcijas.
3. Remdamosi JĮK rekomendacijomis, Šalys susitaria dėl datos, nuo kurios pradės veikti FLEGT licencijavimo schema.
4. Pagal šio Susitarimo 21 straipsnį Šalys apie šią datą viena kitai praneša raštu.

13 STRAIPSNIS

TUS taikymas į Sąjungą neeksportuojamai medienai ir medienos produktams

Naudodamas TUS, Dramblio Kaulo Krantas tikrina ir šalies rinkai, ir eksportui į kitas, tai yra ne ES, rinkas skirtų medienos ir medienos produktų teisėtumą.

14 STRAIPSNIS

Įgyvendinimo tvarkaraštis

1. Per JĮK Šalys patvirtina šio Susitarimo įgyvendinimo tvarkaraštį.

2. JJK šio Susitarimo įgyvendinimo pažangą vertina pagal patvirtintą įgyvendinimo tvarkaraštį.

15 STRAIPSNIS

Pagalbinės priemonės

1. Sritys, kuriose reikia pagalbinių priemonių, visų pirma papildomų techninių ir finansinių išteklių, kad būtų galima įgyvendinti šį Susitarimą ir pašalinti neteisėto miško kirtimo priežastis ir paskatas, nurodytos VIII priede.
2. Dramblio Kaulo Krantas užtikrina, kad šio Susitarimo įgyvendinimas būtų įtrauktas į jo nacionalines planavimo priemones ir nacionalinį biudžetą.
3. Šalys užtikrina, kad su šio Susitarimo įgyvendinimu susijusi veikla būtų derinama su atitinkamomis dabartinėmis ir būsimomis vystymosi iniciatyvomis, visų pirma su REDD+.
4. Visi šiam Susitarimui įgyvendinti reikalingi ištekliai teikiami pagal Sąjungos ir jos valstybių narių bendradarbiavimo su Dramblio Kaulo Krantu programavimo ir paties Dramblio Kaulo Kranto biudžeto procedūras.

16 STRAIPSNIS

Suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas

1. Dramblio Kaulo Krantas į šio Susitarimo įgyvendinimą įtraukia susijusius suinteresuotuosius subjektus, visų pirma pilietinės visuomenės organizacijas, privačiojo sektoriaus įmones ir profesines sąjungas, taip pat genties vado vadovaujamas tradicines vietos gyventojų bendruomenes.
2. Dramblio Kaulo Krantas užtikrina, kad šio Susitarimo įgyvendinimas ir stebėseną būtų skaidrūs ir prie to prisidėtų atitinkami suinteresuotieji subjektai.
3. Šalys užtikrina lyčių aspekto taikymą, visų pirma geresnį moterų ir mergaičių vaidmens valdant miškus ir įgyvendinant šį Susitarimą pripažinimą.
4. Sąjunga šio Susitarimo įgyvendinimo klausimais reguliariai konsultuojasi su suinteresuotaisiais subjektais, atsižvelgdama į savo įsipareigojimus pagal 1998 m. birželio 25 d. Orhuse pasirašytą Konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimančioms sprendimams ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais.

17 STRAIPSNIS

Socialinės apsaugos garantijos

1. Siekdamos kuo labiau sumažinti galimą neigiamą poveikį 16 straipsnio 2 dalyje išvardytiems suinteresuotiesiems subjektams, visų pirma vietos gyventojams, Šalys susitaria vertinti šio Susitarimo poveikį tų subjektų gyvenimo būdui ir sąlygoms.
2. Šalys stebi šio Susitarimo poveikį 16 straipsnio 2 dalyje išvardytiems suinteresuotiesiems subjektams, visų pirma vietos gyventojams, ir imasi tinkamų priemonių bet kokiam neigiamam poveikiui sušvelninti. Šalys gali susitarti dėl papildomų priemonių bet kokiam neigiamam poveikiui šalinti, taikant šio Susitarimo vertinimo metodą, dėl kurio Šalys susitars.

18 STRAIPSNIS

Rinkos paskatos

Atsižvelgdama į savo tarptautinius įsipareigojimus, Sąjunga siekia sudaryti palankias sąlygas medienai ir medienos produktams patekti į jos rinką, visų pirma skatindama viešojo ir privataus pirkimo politiką, kuria pripažįstamos pastangos užtikrinti teisėtai pagamintų medienos produktų tiekimą.

19 STRAIPSNIS

Jungtinis įgyvendinimo komitetas

1. Siekdamas užtikrinti šio Susitarimo valdymą, Šalys įsteigia Jungtinį įgyvendinimo komitetą (JĮK). Konkrečios JĮK funkcijos ir užduotys apima šio Susitarimo valdymą, stebėseną ir vertinimą, Šalių dialogo palaikymą ir keitimąsi informacija. Šios funkcijos ir užduotys aprašytos X priede.
2. JĮK įsteigiamas per tris mėnesius nuo šio Susitarimo įsigaliojimo. Kiekviena Šalis skiria savo atstovus dalyvauti JĮK. JĮK sprendimai priimami bendru sutarimu. Jam bendrai pirmininkauja du vyresnieji pareigūnai, kiekviena Šalis skiria po vieną atstovą.
3. JĮK nustato savo darbo tvarkos taisykles.
4. Pirmuosius dvejus metus JĮK posėdžiauja bent dukart per metus, o vėliau – bent kartą per metus; jo posėdžių datas iš anksto nustato ir dėl darbotvarkės susitaria abi Šalys. Papildomi posėdžiai gali būti rengiami bet kurios Šalies prašymu.
5. JĮK užtikrina savo darbo skaidrumą ir kad svarbi informacija apie jo darbą ir sprendimus būtų prieinama visuomenei.

6. JJK skelbia metinę ataskaitą. Ataskaitoje pateiktina informacija nurodyta IX priede.

20 STRAIPSNIS

Skaidrumas ir galimybė susipažinti su viešąja informacija

1. Siekiant gerinti valdymą, įgyvendinant šį Susitarimą labai svarbu, kad suinteresuotiesiems subjektams būtų teikiama informacija. Informacija skelbiama reguliariai, siekiant palengvinti FLEGT licencijavimo schemos įgyvendinimą ir stebėseną, didinti skaidrumą ir taip didinti vartotojų ir suinteresuotųjų subjektų pasitikėjimą bei užtikrinti Šalių atskaitomybę. Išsamūs skelbtinos informacijos duomenys pateikti IX priede.
2. Šalys nustato tinkamiausias informacijos teikimo priemones (visų pirma, internetu ir per žiniasklaidos priemones, skelbiant dokumentus arba ataskaitas, rengiant praktinius seminarus), kuriomis ši informacija būtų teikiama visuomenei.
3. Visų pirma, Šalys įsipareigoja įvairiems suinteresuotiesiems subjektams teikti patikimą, aktualią ir naujausią informaciją.

4. Laikydamosi atitinkamų savo teisės aktų, Šalys susitaria neatskleisti konfidencialios informacijos, kuria keičiasi pagal šį Susitarimą. Nė viena Šalis neatskleidžia visuomenei ir neleidžia savo institucijoms, jų darbuotojams arba rangovams atskleisti informacijos, kuria keičiasi pagal šį Susitarimą, kai tai yra prekybos paslaptis arba konfidenciali komercinė informacija.

21 STRAIPSNIS

Pranešimas apie įgyvendinimą

1. Už oficialius pranešimus apie šio Susitarimo įgyvendinimą atsakingi Šalių atstovai yra:
  - Sąjungos vardu – Europos Sąjungos delegacijos Dramblio Kaulo Krante vadovas;
  - Dramblio Kaulo Kranto vardu – už miškus atsakingas ministras.
2. Šalys viena kitai laiku perduoda informaciją, būtiną įgyvendinant šį Susitarimą.
3. Šalys stengiasi koordinuotai ir nuosekliai teikti informaciją visuomenei dėl šio Susitarimo aiškinimo ir įgyvendinimo.

22 STRAIPSNIS

Teritorinė taikymo sritis

Susitarimas taikomas teritorijoms, kuriose taikoma Europos Sąjungos Sutartis ir Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo tose Sutartyse nustatytais sąlygomis, ir Dramblio Kaulo Kranto teritorijai.

23 STRAIPSNIS

Konsultacijos ir tarpininkavimas

1. Šalys visada siekia susitarti dėl šio Susitarimo aiškinimo ir įgyvendinimo. Kilus nesutarimui ar konfliktui, Šalys stengiasi rasti sprendimus konsultuodamosi ir kreipdamosi į tarpininką.
2. Konsultacijas norinti pradėti Šalis kitai Šaliai ir JĮK apie tai praneša raštu, nurodydama dalyką bei prašymą pagrindžiančius apibendrintus argumentus.
3. Konsultacijos pradedamos per 40 dienų ir laikomos užbaigtomis per 90 dienų nuo prašymo surengti konsultacijas pateikimo dienos, nebent Šalys susitaria kitaip. Tačiau skubos atvejais bet kuri Šalis gali prašyti, kad konsultacijos būtų pradėtos per 5 dienas ir užbaigtos per 30 dienų nuo prašymo pateikimo dienos, nebent Šalys susitaria kitaip.

4. Jei per konsultacijas nepavyksta rasti abipusiai priimtino sprendimo dėl nesutarimo ar konflikto, abi Šalys gali susitarti kreiptis į tarpininką. Nepaisant to, bet kuri Šalis gali perduoti ginčą spręsti arbitražo komisijai, nesikreipdama į tarpininką.
5. Per 15 dienų nuo susitarimo teikti prašymą dėl tarpininkavimo Šalys bendrai pasirenka tarpininką. Tarpininkas iš abiejų Šalių gauna pareiškimus ir sušaukia tarpininkavimo posėdį. Nebent abi Šalys susitaria kitaip, tarpininkas ne vėliau kaip per 60 dienų nuo jo išrinkimo pateikia Šalims nuomonę, kaip išspręsti nesutarimą ar konfliktą laikantis šio Susitarimo nuostatų.
6. Tarpininko nuomonė nėra teisiškai įpareigojanti.

24 STRAIPSNIS

Arbitražas

1. Tais atvejais, kai Šalys nesutarimo ar konflikto neišsprendžia konsultacijų ar tarpininkavimo būdu, kaip numatyta 23 straipsnyje, visi nesutarimai, ginčai ar pretenzijos, kylantys dėl šio Susitarimo, susiję su šiuo Susitarimu arba su jo buvimu, aiškinimu, įgyvendinimu, nevykdymu, nutraukimu ar negaliojimu, sprendžiami arbitražo tvarka pagal 2012 m. Nuolatinio arbitražo teismo arbitražo taisykles.
  - A. Arbitrų yra trys.

B. Arbitražo vieta yra Hagoje, Nyderlanduose.

C. Arbitražo procedūros kalba yra prancūzų kalba.

2. Bet kuri Šalis gali prašyti spręsti klausimą arbitražo teisme raštu pranešdama apie savo prašymą kitai Šaliai ir Nuolatiniam arbitražo teismui.

3. Arbitražo teismo sprendimai Šalims yra teisiškai privalomi ir Šalys imasi visų būtinų priemonių, kad juos geranoriškai įgyvendintų.

4. Šalys informuoja vieną kitą ir JJK apie priemones, kurių ėmėsi arbitražo teismo sprendimui įgyvendinti. JJK išanalizuoja priemones, kurių buvo imtasi, ir prireikus teikia rekomendaciją dėl papildomų arba taisomųjų priemonių, kad būtų užtikrintas arbitražo teismo sprendimo vykdymas. Bet kuri Šalis gali prašyti arbitražo teismo priimti sprendimą dėl jo pirminio arbitražo sprendimo vykdymo.

5. JJK nustato arbitražo procedūras, jei jos skiriasi nuo Nuolatinio arbitražo teismo 2012 m. arbitražo reglamento.

25 STRAIPSNIS

Sustabdymas

1. Bet kuri Šalis, norinti sustabdyti šio Susitarimo taikymą, apie tokį savo ketinimą raštu praneša kitai Šaliai ir nurodo priežastis. Tada Šalys šį klausimą tarpusavyje apsvarsto atsižvelgdamos į atitinkamų suinteresuotųjų subjektų nuomonę.
2. Bet kuri Šalis gali sustabdyti šio Susitarimo įgyvendinimą vienu iš šių atvejų, jeigu kita Šalis:
  - a) nevykdo savo įsipareigojimų pagal šį Susitarimą;
  - b) nesilaiko prievolės taikyti reguliavimo bei administracines priemones ir būdus, reikalingus šiam Susitarimui įgyvendinti;
  - c) veikia arba neveikia taip, kad tai kelia didelę grėsmę Sąjungos arba Dramblio Kaulo Kranto žmonių aplinkai, sveikatai, saugai arba saugumui.
3. Šio Susitarimo sąlygos nustoja būti taikomos praėjus 30 kalendorinių dienų nuo 1 dalyje numatyto pranešimo pateikimo dienos.
4. Šio Susitarimo taikymas atnaujinamas po 30 kalendorinių dienų nuo tada, kai jo taikymą sustabdžiusi Šalis praneša kitai Šaliai, kad nebėra priežasčių, dėl kurių jo taikymas sustabdytas.

26 STRAIPSNIS

Pakeitimai

1. Bet kuri Šalis, norinti iš dalies keisti šį Susitarimą, dėl to pasiūlymą kitai Šaliai pateikia likus ne mažiau kaip 90 kalendorinių dienų iki kito JJK posėdžio. Komitetas išnagrinėja pasiūlymą ir, jeigu dėl jo susitariama, pateikia rekomendaciją. Kiekviena Šalis apsvarsto rekomendaciją ir, jeigu jai pritaria, praneša apie tai kitai Šaliai, kad susitartų dėl pakeitimo pasirašymo datos. Pasirašius kiekviena Šalis pakeitimą priima arba patvirtina laikydamasi savo procedūrų.
2. Visi pakeitimai, kuriuos minėtu būdu priima arba patvirtina Šalys, įsigalioja pirmąją mėnesio, einančio po mėnesio, kurį Šalys praneša viena kitai apie šiuo tikslu būtinų procedūrų baigimą, dieną.
3. Nukrypstant nuo 1 dalies, JJK pateikus rekomendaciją ir Šalims patvirtinus, JJK gali priimti šio Susitarimo priedų pakeitimus.
4. Pranešimas apie bet kokį pakeitimą siunčiamas šio Susitarimo depozitarui.

27 STRAIPSNIS

Trukmė

Šis Susitarimas galioja 10 metų nuo jo įsigaliojimo dienos. Jis automatiškai pratęsiamas 10 metų laikotarpiams, nebent kuri nors Šalis praneša apie nutraukimą 28 straipsnyje nustatyta tvarka.

28 STRAIPSNIS

Nutraukimas

Bet kuri Šalis gali nutraukti šį Susitarimą, raštu pranešdama kitai Šaliai. Šis Susitarimas nustoja būti taikomas po dvylikos mėnesių nuo tokio pranešimo dienos.

29 STRAIPSNIS

Priedai

Susitarimo priedai yra neatskiriama Susitarimo dalis.

30 STRAIPSNIS

Autentiški tekstai

Šis Susitarimas parengtas dviem egzemplioriais airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis, ir visi šie tekstai yra autentiški. Jei yra neatitikimų, pirmenybė teikiama tekstui prancūzų kalba.

31 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja pirmąją mėnesio, einančio po mėnesio, kurį Šalys paskutinį kartą raštu praneša viena kitai apie šiuo tikslu būtinų atitinkamų procedūrų užbaigimą, dieną.
2. Pranešimas siunčiamas Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui, kuris yra šio susitarimo depozitaras.

Tai PALIUDIDAMI, šį Susitarimą pasirašė toliau nurodyti įgaliotieji asmenys.

Priimta

Europos Sąjungos vardu

Dramblio Kaulo Kranto Respublikos vardu

PRIEDAI

- I priedas. Medienos ir medienos produktų, kuriems taikoma FLEGT licencija, sąrašas
- II priedas. Teisėtai pagamintos medienos apibrėžtis
- III priedas. Teisėtumo užtikrinimo sistemos aprašymas
- IV priedas. Medienos produktų, eksportuojamų iš Dramblio Kaulo Kranto su išduota FLEGT licencija, išleidimo į laisvą apyvartą Sąjungoje sąlygos
- V priedas. FLEGT licencijų išdavimo tvarka ir techninės specifikacijos
- VI priedas. Nepriklausomo auditoriaus veiklos sąlygos
- VII priedas. Teisėtumo užtikrinimo sistemos (TUS) nepriklausomo vertinimo kriterijai
- VIII priedas. Pagalbinės priemonės
- IX priedas. Viešai skelbiama informacija
- X priedas. Jungtinis įgyvendinimo komitetas

**MEDIENOS IR MEDIENOS PRODUKTŲ, KURIEMS TAIKOMA FLEGT LICENCIJA,
SĄRAŠAS**

Toliau išvardyti medienai ir medienos produktams taikoma FLEGT licencija, jei jie skirti eksportuoti į Sąjungą. Tačiau tais atvejais, kai Dramblio Kaulo Kranto teisės aktais draudžiama eksportuoti tam tikrą medieną ir medienos produktus, FLEGT licencija jiems negali būti išduota.

SS kodai	Aprašymas
4403	Padarinė mediena, nuo kurios nuskusta arba nenuskusta žievė ar balana arba kuri grubiai aptašyta ar neaptašyta
4406	Mediniai geležinkelio arba tramvajaus bėgių pabėgiai
4407	Mediena, kurios storis didesnis kaip 6 mm, išilgai perpjauta arba perskelta, drožtinė arba lukštinta, obliuota arba neobliuota, šlifiluota arba nešlifiluota ar sujungta arba nesujungta galais
4408	Lakštinė faneruotė (įskaitant gautą drožiant sluoksniuotąją medieną), skirta fanerai arba panašiai sluoksniuotajai medienai gaminti, ir kita mediena, kurios storis ne didesnis nei 6 mm, išilgai perpjauta, drožtinė arba lukštinta, obliuota arba neobliuota, šlifiluota arba nešlifiluota, sudurta arba nesudurta ar sujungta arba nesujungta galais
4409	Mediena (įskaitant palaidas lenteles ir frizus (apvadus), skirtus parketui), ištisai profiliuota (su įlaidais, išdrožomis, užkamentais, nuosklembomis, V formos sąlaidomis, briaunelėmis, formuota, suapvalinta arba panašiai profiliuota) išilgai bet kurios briaunos, galo arba paviršiaus, obliuota arba neobliuota, šlifiluota arba nešlifiluota ar sujungta arba nesujungta galais.
	ex 4409 21
4410	Drožlių plokštės, orientuotų skiedrantų plokštės (OSB) ir panašios plokštės (pavyzdžiui, plosteikių plokštės) iš medienos arba iš kitų panašių į medieną medžiagų, aglomeruotos arba neaglomeruotos dervomis arba kitais organiniais rišikliais.
4412	Fanera, faneruoti skydai ir panaši sluoksniuotoji mediena
	ex 4412 10
4415	Medinės dėžės, dėžutės, grotelinės dėžės, būgnai ir panaši tara; mediniai kabelių būgnai; padėklai, dėžiniai padėklai ir kiti mediniai krovimo skydai; mediniai padėklų apvadai

SS kodai	Aprašymas
4417	Mediniai įrankiai, įrankių korpusai, įrankių rankenos, šluotų, šepečių ir teptukų korpusai ir kotai; mediniai kurpaliai ir kailiamaučiai
4418	Statybiniai stalių ir dailidžių gaminiai iš medienos, įskaitant tuščiavidurius skydus, sumontuotus grindų skydus, malksnas ir skalas.
	ex 4418 73
	ex 4418 91
4419	Mediniai stalo ir virtuviniai reikmenys
	ex 4419 11
	ex 4419 12
	ex 4419 19
4420	Medienos marketri ir medienos inkrustacijos; medinės skrynutės, papuošalų arba stalo įrankių dėžutės ir panašūs dirbiniai iš medienos; statulėlės ir kiti dekoratyviniai dirbiniai iš medienos; mediniai baldų reikmenys, nepriskiriami 94 skirsniai
4421	Kiti medienos dirbiniai
	ex 4421 91
9403 30	Mediniai biuro baldai
9403 40	Mediniai virtuvės baldai
9403 50	Mediniai miegamojo baldai
9403 60	Kiti mediniai baldai
9403 91	Medinės dalys
9406 10	Mediniai surenkamieji statiniai

TEISĖTAI PAGAMINTOS MEDIENOS APIBRĖŽTIS

1. Dramblio Kaulo Kranto teisės aktai, kurių būtina laikytis norint gauti FLEGT licenciją arba viešąjį teisėtumo pažymėjimą

Kad medienos produktų siuntai būtų išduota FLEGT licencija arba viešasis teisėtumo pažymėjimas, turi būti laikomasi toliau nurodytų įstatymų ir teisės aktų.

- 1997 m. balandžio 17 d. Afrikos verslo teisės derinimo organizacijos (OHADA) suvestinis aktas dėl prekybos bendrovių ir ekonominio intereso grupių teisių.
- 2010 m. gruodžio 15 d. Afrikos verslo teisės derinimo organizacijos (OHADA) suvestinis aktas dėl kooperatinių bendrovių teisių.
- 2010 m. gruodžio 15 d. Afrikos verslo teisės derinimo organizacijos (OHADA) bendrosios prekybos teisės suvestinis aktas.
- Bendrasis mokesčių kodeksas ir paskesni su juo susiję dokumentai.
- Muitinės kodeksas ir paskesni su juo susiję dokumentai.
- Socialinės apsaugos kodeksas ir jo įgyvendinimo nuostatos.
- Civilinio, prekybos ir administracinio proceso kodeksas.
- 1998 m. gruodžio 23 d. Kaimo žemės įstatymas Nr. 98-750 ir jo įgyvendinimo nuostatos.
- Darbo kodeksas ir jo įgyvendinimo nuostatos.

- Miškų kodeksas ir jo įgyvendinimo nuostatos, visų pirma:
  - 2013 m. liepos 2 d. dekretas Nr. 2013-484 dėl Vandens ir miškų ministerijoje įvedamų nemokestinių miško pajamų,
  - 2019 m. lapkričio 27 d. dekretas Nr. 2019-978 dėl valstybės ir vietos ir regionų valdžios institucijų privačios miško teritorijos valdymo koncesijos,
  - 2019 m. lapkričio 27 d. dekretas Nr. 2019-979, kuriuo nustatomos agrarinės miškininkystės teritorijų tvarkymo, žemės ūkio plantacijų veiklos ir prekybos žemės ūkio produktais agrarinės miškininkystės teritorijose taisyklės,
  - 2019 m. lapkričio 29 d. dekretas Nr. 2019-980 dėl medienos ruošos nacionalinėje miško teritorijoje,
  - 2021 m. rugsėjo 8 d. dekretas Nr. 2021-438 dėl miškininko profesinės veiklos ir leidimo verstis miškininkystės veikla suteikimo sąlygų,
  - 2021 m. spalio 6 d. dekretas Nr. 2021-583, kuriuo nustatomos išsamios ekologiškai pažeidžiamų teritorijų valdymo ir naudojimo taisyklės,
  - 2021 m. spalio 6 d. dekretas Nr. 2021-585, kuriuo nustatomos miško produktų perdirbimo ir prekybos jais sąlygos ir tvarka,
  - 2021 m. spalio 6 d. dekretas Nr. 2021-587, kuriuo nustatomos miško produktų eksporto ir importo sąlygos ir tvarka,
  - 2021 m. spalio 6 d. dekretas Nr. 2021-588, kuriuo nustatoma miškininkystės sandorių tvarka ir mastas,
  - 2022 m. spalio 12 d. dekretas Nr. 2022-781, kuriuo nustatomos miškakirčio statuso suteikimo ir leidimo vykdyti medienos ruošos veiklą gavimo sąlygos,
  - .... m. .... d. dekretas Nr.... dėl dalijimosi pelnu,

- 1992 m. vasario 13 d. įsakymas Nr. 33/MINAGRA, kuriuo Miško plėtos bendrovei (SODEFOR) pavedama valdyti miško žemei priskirtus miškus valstybės miško teritorijoje,
- 2019 m. gruodžio 13 d. įsakymas Nr. 861/MINEF/CAB, kuriuo nustatomos išsamios miškų ir agrarinės miškininkystės teritorijų tvarkymo planų rengimo ir įgyvendinimo taisyklės,
- 2014 m. birželio 17 d. ministrų įsakymas Nr. 247/MINAGRI/MPMEF/MPMB, kuriuo nustatoma kompensacijos už sunaikintus pasėlius skalė,
- 2021 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. 007/MINEF/CAB dėl miškų registravimo sąlygų ir tvarkos nustatymo,
- 2023 m. gegužės 19 d. įsakymas Nr. 511/MINEF/DGFF/DPIF, kuriuo nustatomos išsamios medienos ruošos privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų, fizinių asmenų miškuose ir ne miškuose augančių medžių medienos ruošos taisyklės,
- 2023 m. gegužės 19 d. įsakymas Nr. 512/MINEF/DGFF/DPIF dėl medienos ruošos techninių normų patvirtinimo,
- .... m. .... d. įsakymas Nr....., kuriuo nustatomas mažiausias natūraliuose miškuose augančių rūšių kertamų medžių skersmuo,
- .... m. .... d. įsakymas Nr.... dėl medienos ruošos produktų surinkimo, stebėsenos, kontrolės ir judėjimo bendrųjų dokumentų įvedimo,
- .... m. .... d. įsakymas Nr....., nustatantis išsamias medienos perdirbimo padalinių veikimo taisykles,
- .... m. .... d. įsakymas Nr.... dėl medienos ruošos produktų surinkimo, stebėsenos, kontrolės ir judėjimo dokumentų įvedimo.

2. Šio Susitarimo įgyvendinimo etapu numatytos teisinės reformos

Šio Susitarimo įgyvendinimo etapu planuojamos teisės aktų reformos, kuriomis siekiama papildyti teisinę sistemą, visų pirma:

- įsteigti TUS įgyvendinančias institucijas;
- patobulinti šalies rinką reglamentuojančią teisinę sistemą, ypač prieigos prie išteklių, gamybos ir prekybos aspektais;
- patikslinti miško išteklių savininkų nustatymo priemones ir palengvinti miškų registravimą tais atvejais, kai nėra žemės nuosavybės pažymėjimų ar teisės į žemę dokumentų;
- numatyti miško išteklių savininkų ir miškakirčių susitarimų formas;
- papildyti bendruomenių miškų želdinimo ir miškotvarkos procedūras;
- peržiūrėti medienos ruošai taikomą mokesčių sistemą, visų pirma fizinių ir privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų miško teritorijoje;
- numatyti paskatas visoje vertės grandinėje, kad būtų skatinama miškų apsauga ir miškų išteklių atkūrimas, visų pirma miškininkystei, medienos ruošai, miško produktų, ypač gautų iš privačių miškų, vežimui ir prekybai, taikyti patrauklią teisinę ir mokesčių sistemą ir supaprastintas procedūras;

- patikslinti draudimo vykdyti medienos ruošą už 8-osios lygiagretės taikymą.

3. Teisėtumo lentelės

Toliau pateiktose teisėtumo lentelėse nustatomi principai, kriterijai ir rodikliai, skirti įrodyti, kad laikomasi šio priedo 1 punkte nurodytų įstatymų ir teisės aktų. Kad šis priedas būtų veiksmingai taikomas ir būtų užtikrinti vienodi tikrinimo reikalavimai, Dramblio Kaulo Krantas parengia tikrinimo vadovą, kuriame nurodomi tikrinimui naudojami dokumentai, susiję su toliau pateiktose teisėtumo lentelėse išvardytais rodikliais (toliau – atitikties patvirtinimo dokumentai). Šį vadovą patvirtina JJK, jis skelbiamas už miškus atsakingos ministerijos interneto svetainėje (taip pat žr. III priedą).

1 teisėtumo lentelė. Miškakirčiai

1. Principas: veiklos vykdytojas yra teisiškai įsteigtas veiklos vykdytojas, kuriam suteiktas veiklos leidimas
1.1. Kriterijus: veiklos vykdytojas yra užregistruotas 1.1.1. Rodiklis: veiklos vykdytojas yra įtrauktas į prekybos ir nekilnojamojo turto registrą 1.1.2. Rodiklis: veiklos vykdytojas yra užsiregistravęs mokesčių administracijoje 1.1.3. Rodiklis: veiklos vykdytojas yra užregistruotas už socialinę apsaugą atsakingoje struktūroje
1.2. Kriterijus: veiklos vykdytojui suteiktas veiklos leidimas 1.2.1. Rodiklis: veiklos vykdytojui veiklos leidimą suteikė miškų administracija

<p>2. Principas: veiklos vykdytojas turi prieigos prie miško išteklių teises</p>
<p>2.1. Kriterijus: miškakirtys turi prieigos prie miško išteklių teises, taikomas jo veiklai ir veiklos zoni</p> <p>2.1.1. Medienos ruošos privačioje valstybės ir vietos bei regionų valdžios institucijų miško teritorijoje rodiklis: miškakirčiui miškas perduotas pagal valdymo koncesiją arba jis kerta mišką sudaręs susitarimą su Miškų plėtros bendrove (pranc. <i>Société de Développement des Forêts – SODEFOR</i>)</p> <p>2.1.2. Medienos ruošos privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų, fizinių asmenų miškuose ir ne miškuose augančių medžių medienos ruošos rodiklis: miškakirtis yra miško išteklių savininkas arba jis vykdo veiklą pagal tuo tikslu su savininku sudarytą sutartį</p> <p>2.1.3. Medienos ruošos medienos ruošai skirtose teritorijose rodiklis: miškakirčiui suteikta medienos ruošos teritorija ir jis vykdo veiklą pagal susitarimą su savininkais</p>
<p>3. Principas: veiklos vykdytojas medienos išteklius naudoja pagal galiojančius teisės aktus</p>
<p>3.1. Kriterijus: miškakirtys turi medienos ruošos planus</p> <p>3.1.1. Medienos ruošos privačioje valstybės ir vietos bei regionų valdžios institucijų miško teritorijoje rodiklis: miškakirtys turi valdymo koncesijai taikomą tvarkymo planą</p> <p>3.1.2. Medienos ruošos privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų, fizinių asmenų miškuose ir ne miškuose augančių medžių medienos ruošos rodiklis: miškakirtys turi supaprastintą tvarkymo planą, valdymo planą arba metinę veiklos programą</p>

- 3.2. Kriterijus: veikos vykdytojas turi medienos ruošos leidimą arba yra deklaravęs savo medienos ruošos statistinius duomenis
- 3.2.1. Medienos ruošos privačioje valstybės ir vietos bei regionų valdžios institucijų miško teritorijoje rodiklis: veiklos vykdytojas turi medienos ruošos leidimą
  - 3.2.2. Medienos ruošos privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų, fizinių asmenų miškuose ir ne miškuose augančių medžių medienos ruošos rodiklis: miško savininkas arba miškakirtys turi medienos ruošos leidimą arba yra deklaravęs savo medienos ruošos statistinius duomenis
- 3.3. Kriterijus: veiklos vykdytojas medienos išteklius naudoja laikydamasis specifikacijų ir techninių standartų
- 3.3.1. Medienos ruošos privačioje valstybės ir vietos bei regionų valdžios institucijų miško teritorijoje rodiklis: valdytojas arba veiklos vykdytojas pažymi koncesijos ir kvartalų ribas, taip pat ekologiškai pažeidžiamas teritorijas ir prie kirtaviečių gyvenantiems žmonėms kultūriniu ir religiniu požiūriu svarbias vietas
  - 3.3.2. Medienos ruošos privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų ir fizinių asmenų miško teritorijoje rodiklis: veiklos vykdytojas arba savininkas pažymi sklypo konfiguraciją ir ribas
  - 3.3.3. Vietos ir regionų valdžios institucijų miško žemei priskirtų miškų, agrarinės miškininkystės teritorijų ir miškų rodiklis: valdytojas arba veiklos operatorius atlieka medienos ruošos inventorizaciją
  - 3.3.4. Privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų ir fizinių asmenų miškų rodiklis: prieš pradėdamas medienos ruošą, veiklos vykdytojas atlieka medienos ruošos inventorizaciją arba medžių, kurie turi būti iškirsti, žvalgybą
  - 3.3.5. Rodiklis: veiklos vykdytojas saugo ekologiškai pažeidžiamas teritorijas
  - 3.3.6. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi medienos ruošos kvotų (pagal rūšį leidžiamų iškirsti medžių tūrio arba skaičiaus)
  - 3.3.7. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi mažiausio kertamoms rūšims taikomo medžio skersmens
  - 3.3.8. Rodiklis: veiklos vykdytojas reguliariai pažymi kirstinus medžius, nukirstus medžius ir kelmus

<p>3.4. Kriterijus: veiklos vykdytojas padeda atkurti miškus ir išsaugoti miško gamybos potencialą</p> <p>3.4.1. Medienos ruošos privačioje valstybės ir vietos bei regionų valdžios institucijų miško teritorijoje rodiklis: veiklos vykdytojas padeda atkurti miškus ir išsaugoti miško gamybos potencialą</p> <p>3.4.2. Medienos ruošos privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų, fizinių asmenų miškuose ir ne miškuose augančių medžių medienos ruošos rodiklis: savininkas arba miškakirtys padeda atkurti miškus ir palaikyti jų produktyvumą</p>
<p>3.5. Kriterijus: veiklos vykdytojas vykdo savo mokesines prievoles ir moka miško mokesčius</p> <p>3.5.1. Rodiklis: miškakirtys yra sumokėjęs su medienos ruoša susijusius mokesčius ir rinkliavas</p> <p>3.5.2. Rodiklis: miškakirtys yra sumokėjęs nemokesines miško rinkliavas už miškus atsakingajai ministerijai</p>
<p>4. Principas: veiklos vykdytojas laikosi teisės aktų nuostatų dėl medienos vežimo</p>
<p>4.1. Kriterijus: veiklos vykdytojas laikosi galiojančių rąstų judėjimo taisyklių</p> <p>4.1.1. Rąstų visų tipų vežimo rodiklis: veiklos vykdytojas rengia rąstų judėjimo dokumentus</p>
<p>5. Principas: veiklos vykdytojas laikosi aplinkos apsaugos įsipareigojimų</p>
<p>5.1. Kriterijus: veiklos vykdytojas įgyvendina aplinkos apsaugos priemones pagal galiojančius teisės aktus</p> <p>5.1.1. Rodiklis: veiklos vykdytojas savo veiklą vykdo laikydamasis aplinkosaugos teisės aktų</p>

6. Principas: veiklos vykdytojas vykdo savo socialinius įsipareigojimus

- 6.1. Kriterijus: veiklos vykdytojas laikosi Darbo kodekso ir tarpprofesinės kolektyvinės sutarties
- 6.1.1. Rodiklis: veiklos vykdytojas pildo darbdavio registrą
  - 6.1.2. Rodiklis: veiklos vykdytojas laiku moka darbuotojų socialinio draudimo įmokas
  - 6.1.3. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi maksimalaus darbo laiko reikalavimo
  - 6.1.4. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi jo veiklai taikomų sveikatos ir saugos reikalavimų
  - 6.1.5. Rodiklis: veiklos vykdytojas visiems darbuotojams moka bent teisės aktais nustatytą minimalųjį darbo užmokestį
  - 6.1.6. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi teisės aktais nustatyto minimalaus darbuotojų amžiaus reikalavimo
  - 6.1.7. Rodiklis: veiklos vykdytojas atsižvelgia į visoms ir visų pirma nėščioms moterims tinkamas darbo sąlygas
- 6.2. Kriterijus: veiklos vykdytojas gerbia vietos gyventojų teises
- 6.2.1. Medienos ruošos privačioje valstybės ir vietos bei regionų valdžios institucijų miško teritorijoje rodiklis: veiklos vykdytojas užtikrina, kad būtų laikomasi miško naudojimo teisių
  - 6.2.2. Medienos ruošos privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų, fizinių asmenų miškuose ir ne miškuose augančių medžių medienos ruošos rodiklis: miškakirtys atsižvelgia į savininkų teises, teises į žalos atlyginimą ir kitą naudą

2 teisėtumo lentelė. Perdirbėjai

1.	Principas: veiklos vykdytojas yra teisiškai įsteigtas veiklos vykdytojas, kuriam suteiktas veiklos leidimas
1.1.	Kriterijus: veiklos vykdytojas yra užregistruotas
1.1.1.	Rodiklis: veiklos vykdytojas yra įtrauktas į prekybos ir nekilnojamojo turto registrą
1.1.2.	Rodiklis: veiklos vykdytojas yra užsiregistravęs mokesčių administracijoje
1.1.3.	Rodiklis: veiklos vykdytojas yra užregistruotas už socialinę apsaugą atsakingoje struktūroje
1.2.	Kriterijus: veiklos vykdytojui suteiktas veiklos leidimas
1.2.1.	Rodiklis: veiklos vykdytojui veiklos leidimą suteikė miškų administracija
2.	Principas: veiklos vykdytojas turi prieigos prie miško išteklių teises
	Netaikoma
3.	Principas: veiklos vykdytojas medienos išteklius perdirba laikydamasis galiojančių teisės aktų nuostatų
3.1.	Kriterijus: veiklos vykdytojas laikosi reguliavimo reikalavimų miškų klausimais
3.1.1.	Medienos atliekų perdirbimo ir medžio dirbinių pramonės veiklos rodiklis: veiklos vykdytojas turi už miškus atsakingo ministro išduotą metinį leidimą
3.1.2.	Rodiklis: veiklos vykdytojas priima medieną su jos teisėtą kilmę įrodančiais dokumentais
3.1.3.	Medienos pramonės atstovų rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi teorinių perdirbimo pajėgumų
3.1.4.	Rodiklis: per perdirbimo procesą veiklos vykdytojas pildo produktų atsekamumo dokumentus

<p>3.2. Kriterijus: veiklos vykdytojas vykdo savo mokestines prievoleles ir moka miško mokesčius</p> <p>3.2.1. Rodiklis: veiklos vykdytojas yra sumokėjęs mokesčius ir rinkliavas į biudžetą</p> <p>3.2.2. Rodiklis: veiklos vykdytojas yra sumokėjęs nemokestines miško rinkliavas už miškus atsakingajai ministerijai</p>
<p>4. Principas: veiklos vykdytojas laikosi teisės aktų nuostatų dėl medienos vežimo</p>
<p>4.1. Kriterijus: veiklos vykdytojas laikosi galiojančių teisės aktų dėl medienos produktų judėjimo</p> <p>4.1.1. Perdirtbėjų vykdomo visų rūšių vežimo rodiklis: veiklos vykdytojas rengia medienos produktų judėjimo nacionaliniu lygmeniu dokumentus</p>
<p>5. Principas: veiklos vykdytojas laikosi aplinkos apsaugos įsipareigojimų</p>
<p>5.1. Kriterijus: veiklos vykdytojas įgyvendina aplinkos apsaugos priemones pagal galiojančius teisės aktus</p> <p>5.1.1. Rodiklis: veiklos vykdytojas savo veiklą vykdo laikydamasis aplinkosaugos teisės aktų</p> <p>5.1.2. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi aplinkosaugos vadybos plane ir aplinkos apsaugos institucijų nustatytų priemonių</p>
<p>6. Principas: veiklos vykdytojas vykdo savo socialinius įsipareigojimus</p>
<p>6.1. Kriterijus: veiklos vykdytojas laikosi Darbo kodekso ir tarpprofesinės kolektyvinės sutarties</p> <p>6.1.1. Rodiklis: veiklos vykdytojas pildo darbdavio registrą</p> <p>6.1.2. Rodiklis: veiklos vykdytojas laiku moka darbuotojų socialinio draudimo įmokas</p> <p>6.1.3. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi maksimalaus darbo laiko reikalavimo</p> <p>6.1.4. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi jo veiklai taikomų sveikatos ir saugos reikalavimų</p> <p>6.1.5. Rodiklis: veiklos vykdytojas visiems darbuotojams moka bent teisės aktais nustatytą minimalųjį darbo užmokestį</p> <p>6.1.6. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi teisės aktais nustatyto minimalaus darbuotojų amžiaus reikalavimo</p> <p>6.1.7. Rodiklis: veiklos vykdytojas atsižvelgia į visoms ir visų pirma nėščioms moterims tinkamas darbo sąlygas</p>

3 teisėtumo lentelė. Importuotojas, eksportuotojas, prekyautojas

1.	Principas: veiklos vykdytojas yra teisiškai įsteigtas veiklos vykdytojas, kuriam suteiktas veiklos leidimas
1.1.	Kriterijus: veiklos vykdytojas yra užregistruotas <ul style="list-style-type: none"> 1.1.1. Rodiklis: veiklos vykdytojas yra įtrauktas į prekybos ir nekilnojamojo turto registrą 1.1.2. Rodiklis: veiklos vykdytojas yra užsiregistravęs mokesčių administracijoje 1.1.3. Rodiklis: veiklos vykdytojas yra užregistruotas už socialinę apsaugą atsakingoje struktūroje
1.2.	Kriterijus: veiklos vykdytojui suteiktas veiklos leidimas <ul style="list-style-type: none"> 1.2.1. Bet kurio eksportuotojo ir prekyautojo rodiklis: veiklos vykdytojui veiklos leidimą suteikė miškų administracija
2.	Principas: veiklos vykdytojas turi prieigos prie miško išteklių teises
	Netaikoma
3.	Principas: veiklos vykdytojas importuoja arba eksportuoja medieną laikydamasis galiojančių teisės aktų nuostatų
3.1.	Kriterijus: veiklos vykdytojas laikosi reguliavimo reikalavimų <ul style="list-style-type: none"> 3.1.1. Visiems importuotojams taikomas rodiklis: veiklos vykdytojas turi miško produktų importo leidimą 3.1.2. Visiems importuotojams taikomas rodiklis: importuotojas tikrina importuojamų medienos produktų teisėtumą 3.1.3. Visiems eksportuotojams taikomas rodiklis: veiklos vykdytojas tikrina pakuotes ir reguliariai deklaruoja eksportuoti skirtus produktus kompetentingoms institucijoms

<p>3.2. Kriterijus: veiklos vykdytojas vykdo savo mokesines prievoles ir moka miško mokesčius</p> <p>3.2.1. Visiems eksportuotojams taikomas rodiklis: veiklos vykdytojas sumoka mokesčius bei rinkliavas ir muitus</p> <p>3.2.2. Rodiklis: veiklos vykdytojas yra sumokėjęs nemokesines miško rinkliavas už miškus atsakingajai ministerijai</p>
<p>4. Principas: veiklos vykdytojas laikosi teisės aktų nuostatų dėl medienos vežimo</p>
<p>4.1. Kriterijus: veiklos vykdytojas laikosi galiojančių teisės aktų dėl importuoti arba eksportuoti skirtų medienos produktų judėjimo</p> <p>4.1.1. Visiems eksportuotojams taikomas rodiklis: veiklos vykdytojas rengia medienos produktų judėjimo dokumentus</p>
<p>5. Principas: veiklos vykdytojas laikosi aplinkos apsaugos įsipareigojimų</p>
<p>5.1. Kriterijus: veiklos vykdytojas įgyvendina aplinkos apsaugos priemones pagal galiojančius teisės aktus</p> <p>5.1.1. Eksportuotojams ir importuotojams taikomas rodiklis: veiklos vykdytojas veiklą vykdo vadovaudamasis teisės aktais dėl faunos bei floros ir nykstančių rūšių apsaugos</p> <p>5.1.2. Eksportuotojams taikomas rodiklis: eksportuoti skirti medienos produktai apdorojami taikant specialiąsias fitosanitarinės apsaugos priemones</p>

6. Principas: veiklos vykdytojas vykdo savo socialinius įsipareigojimus

- 6.1. Kriterijus: veiklos vykdytojas laikosi Darbo kodekso ir tarpprofesinės kolektyvinės sutarties
- 6.1.1. Rodiklis: veiklos vykdytojas pildo darbdavio registrą
  - 6.1.2. Rodiklis: veiklos vykdytojas laiku moka darbuotojų socialinio draudimo įmokas
  - 6.1.3. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi maksimalaus darbo laiko reikalavimo
  - 6.1.4. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi jo veiklai taikomų sveikatos ir saugos reikalavimų
  - 6.1.5. Rodiklis: veiklos vykdytojas visiems darbuotojams moka bent teisės aktais nustatytą minimalųjį darbo užmokestį
  - 6.1.6. Rodiklis: veiklos vykdytojas laikosi teisės aktais nustatyto minimalaus darbuotojų amžiaus reikalavimo
  - 6.1.7. Rodiklis: veiklos vykdytojas atsižvelgia į visoms ir visų pirma nėščioms moterims tinkamas darbo sąlygas

TEISĖTUMO UŽTIKRINIMO SISTEMOS APRAŠYMAS

TURINYS

1. Bendrosios nuostatos
2. TUS sudedamosios dalys
3. TUS taikymo sritis
  - 3.1. Medienos, kuriai taikoma TUS, šaltiniai
  - 3.2. Rinkos, kurioms taikoma TUS
  - 3.3. TUS dalyviai
  - 3.4. Veikla, kuriai taikoma TUS
4. Kontrolė ir tikrinimas
  - 4.1. Kontrolė
    - 4.1.1. Teisėtumo kontrolė
    - 4.1.2. Atsekamumo kontrolė
  - 4.2. Tikrinimas
    - 4.2.1. Tikrinimo tikslai
    - 4.2.2. Tikrinimo agentūros
    - 4.2.3. Tikrinimo vadovas
    - 4.2.4. Audito sutartis
    - 4.2.5. Tikrinimo planas ir veiksmai
    - 4.2.6. Įvadinis posėdis

- 4.2.7. Audito veikla
  - 4.2.8. Baigiamasis posėdis
  - 4.2.9. Audito ataskaita
  - 4.2.10. Sprendimų dėl teisėtumo priėmimas
  - 4.2.11. Sprendimų dėl atsekamumo priėmimas
  - 4.2.12. Specialūs arba papildomi auditai
- 5. Privačiųjų ir viešųjų pažymėjimų pripažinimas
  - 6. Duomenų valdymo sistema
  - 7. Pažeidimų nagrinėjimas
  - 8. FLEGT licencijų ir teisėtumo pažymėjimų išdavimas
  - 9. Nepriklausomas auditas
  - 10. Nepriklausomas stebėjimas
  - 11. Skundų nagrinėjimo sistema

1. Bendrosios nuostatos

Dramblio Kaulo Kranto teisėtumo užtikrinimo sistemos tikslas – užtikrinti medienos ir medienos produktų (toliau šiame priede – mediena) teisėtumą. FLEGT licenciją būtina gauti visai į Sąjungos valstybes nares eksportuojamai medienai, įtrauktai į I priede pateiktą medienos produktų sąrašą. Eksportui į kitas šalis pagal TUS reikalavimus išduodamas viešasis medienos teisėtumo ir atsekamumo pažymėjimas.

TUS grindžiama galiojančiais nacionalinės teisės aktais. Ji taip pat apima valstybės kontrolės sistemą kiekvienu tiekimo grandinės etapu, t. y. teisių ir leidimų suteikimo, medienos ruošos, vežimo, perdirbimo, eksporto ir importo bei prekybos šalies rinkoje.

TUS sukurta dalyvaujant įvairiems suinteresuotiesiems subjektams – atitinkamoms administracijoms, pilietinės visuomenės organizacijų, privačiojo sektoriaus, genties vado vadovaujamų tradicinių vietos bendruomenių atstovams.

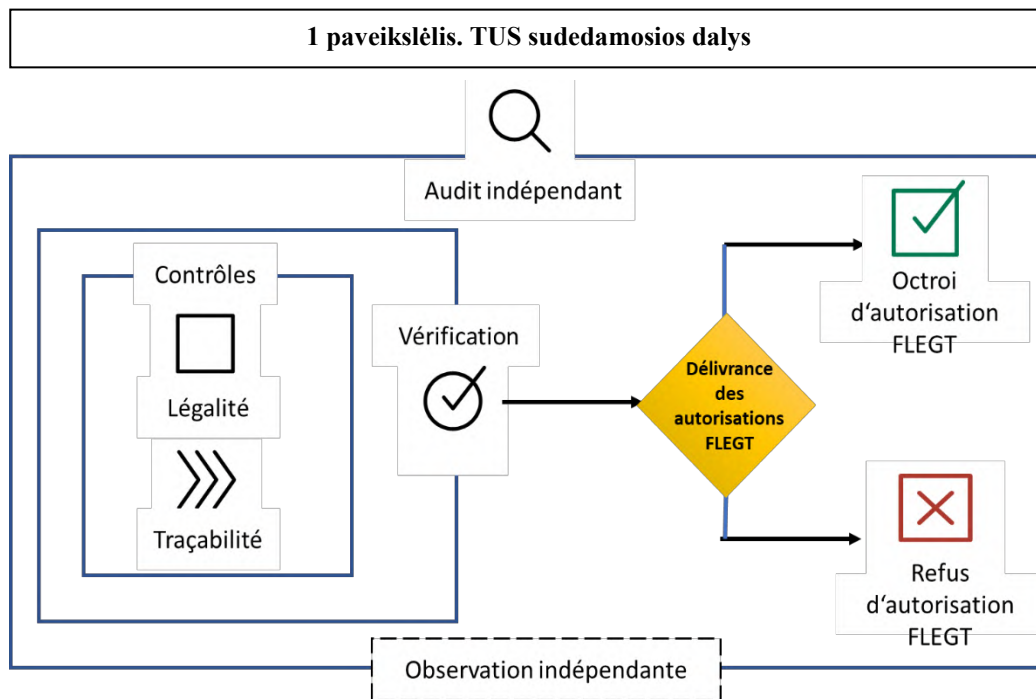
2. TUS sudedamosios dalys

TUS sudaro šios sudedamosios dalys:

- a) šio Susitarimo II priede pateiktoje teisėtai pagamintos medienos apibrėžtyje nurodomi teisiniai ir reguliavimo reikalavimai, taikomi medienai, kad jai būtų išduota FLEGT licencija arba atitinkamai viešasis teisėtumo pažymėjimas. II priede taip pat pateikiamos teisėtumo lentelės, kuriose nurodomi principai, kriterijai ir rodikliai, skirti patikrinti, ar laikomasi teisinės ir reguliavimo sistemos;
- b) teisėtumo ir atsekamumo kontrolės tikslas yra užtikrinti, kad veiklos vykdytojai būtų teisiškai įsteigti, kad jiems būtų suteiktas veiklos leidimas ir kad jų veikla būtų teisėta, taip pat atsekti medienos maršrutą nuo nukirtimo iki pardavimo ar eksporto vietos. Ši veikla apima valstybės kompetentingų struktūrų vykdomą kontrolę, kaip numatyta teisinėje sistemoje ir administraciniuose dokumentuose, kuriuose išdėstytos išsamios su valstybės kontrole susijusios procedūros;
- c) teisėtumo ir atsekamumo tikrinimas papildo teisėtumo ir atsekamumo kontrolę ir padeda užtikrinti parduodamos ir eksportuojamos medienos teisėtumą. Tikrinama ne tik veiklos vykdytojų, bet ir su dokumentų išdavimu ir kontrole susijusi kompetentingų valstybės struktūrų veikla. Šį etapą įgyvendina viena ar kelios privačios, miškų administracijos įgaliotos tikrinimo agentūros;

- d) licencijas išduodanti institucija FLEGT licencijas išduoda tik Sąjungos rinkai skirtoms medienos siuntoms V priede nustatyta tvarka, patikrinusi jų teisėtumą ir atsekamumą, kaip aprašyta šiame priede. Eksportui ne į Sąjungos rinkas arba šalies rinkai skirtos medienos teisėtumas patvirtinamas specialiais viešaisiais pažymėjimais, kuriuos taip pat išduoda FLEGT licencijas išduodanti institucija, patikrinusi medienos teisėtumą ir atsekamumą, kaip aprašyta šiame priede;
- e) atliekant nepriklausomą sistemos auditą, kurio sąlygos išdėstytos VI priede, įvertinamas TUS veikimas, patikimumas ir veiksmingumas. Šį auditą atlieka nepriklausoma struktūra, kurią, pasikonsultavęs su Sąjunga, pasamdo Dramblio Kaulo Krantas;
- f) nepriklausomas stebėjimas yra neatsiejama TUS dalis. Jį vykdo pilietinės visuomenės organizacijos ir jis leidžia teikti suinteresuotiesiems subjektams informaciją apie tai, kaip taikomi teisiniai ir reguliavimo reikalavimai siekiant pagerinti sektoriaus valdymą;
- g) skundų nagrinėjimo sistema yra mechanizmas, leidžiantis registruoti ir nagrinėti skundus dėl medienos teisėtumo patikrų, siekiant per nustatytą terminą imtis dėl jų reikiamų veiksmų. Palaikant dialogą, ši sistema užtikrina įvairiems su TUS susijusiems subjektams ar dalyviams galimybę pateikti skundą dėl teisėtumo ir atsekamumo kontrolės ir tikrinimo vykdymo bei FLEGT licencijų išdavimo mechanizmo.

TUS sudedamąsias dalis galima pavaizduoti, kaip parodyta toliau.

3. TUS taikymo sritis

3.1. Medienos, kuriai taikoma TUS, šaltiniai

TUS taikoma visiems šio Susitarimo I priede apibrėžtiems produktams, gautiems iš:

- a) viešosios teisės reglamentuojamų juridinių asmenų miško teritorijos, kurią sudaro: i) valstybės privati miško teritorija, apimanti miško žemei priskirtus miškus, agrarinės miškininkystės teritorijas ir miškus, kuriuos valstybė įsigijo arba įveisė kaimo vietovėse, ii) vietos ir regionų valdžios institucijų miško teritorija, apimanti vietos ir regionų valdžios institucijoms priskirtus miškus, valstybės suteiktus miškus ir miškus, kuriuos vietos ir regionų valdžios institucijos įsigijo ar įveisė kaimo vietovėse;
- b) privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų miško teritorijos, apimančios natūraliai augančius ar privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų teisėtai įsigytoje žemėje įveistus miškus ir bendruomenių miškus;
- c) fizinių asmenų miško teritorijos, kurią sudaro:
  - pagal Dramblio Kaulo Kranto žemės įstatymus tų asmenų nuosavybės teise turimoje arba pagal paprotinę teisę naudojamoje žemėje natūraliai augantys miškai,
  - tų asmenų nuosavybės teise turimoje arba pagal paprotinę teisę naudojamoje ar išsinuomotoje žemėje įveisti miškai;

- d) ne miške natūraliai augančių ar pasodintų medžių;
- e) importuotos medienos. Tačiau, kaip numatyta šio priedo 5 punkte, importuojama mediena, kuriai išduota FLEGT licencija arba CITES leidimas, automatiškai pripažįstama teisėta;
- f) iškirstų, išnaikintų miškų ir konfiskuotų miško išteklių. Tačiau iš iškirstų, išnaikintų miškų ir konfiskuotų miško išteklių gautai medienai TUS bus taikoma neišduodant FLEGT licencijos.

TUS netaikoma tranzitu vežamai medienai, nes ši trečiosios šalies kilmės mediena įvežama į Dramblio Kaulo Kranto teritoriją prižiūrint muitinei ir iš jos išvežama nepakeisto pavidalo, neperdirbta ar neparduota, o jos kilmės šalis nesikeičia. Todėl tranzitu vežama mediena nepatenka į tiekimo grandinę, kuriai taikoma TUS, jos teisėtumas netikrinamas pagal TUS ir jai netaikoma FLEGT licencijavimo schema. TUS taip pat netaikoma į Dramblio Kaulo Krantą importuojamiems ir reeksportuojamiems gataviems gaminiams.

3.2. Rinkos, kurioms taikoma TUS

TUS taikoma šioms rinkoms:

- a) Sąjungos rinkai: TUS leidžia patikrinti, ar į Sąjungos rinką siunčiama ar joje parduoti skirta mediena, įskaitant importuotą medieną, pagaminta teisėtai. Į šią sistemą įtrauktomis atitikties patikromis ir procedūromis užtikrinama, kad neteisėtos ar nežinomos kilmės mediena nepatektų į tiekimo Sąjungai grandinę. Patikrinus Sąjungos rinkai skirtos medienos teisinę atitiktį, išduodama FLEGT licencija;
- b) Sąjungai nepriklausančioms rinkoms: TUS leidžia patikrinti, ar eksportuoti į Sąjungai nepriklausančias rinkas skirta mediena, įskaitant importuotą medieną, buvo pagaminta teisėtai. Patikrinus eksportuoti į Sąjungai nepriklausančias rinkas skirtos medienos teisinę atitiktį, išduodamas viešasis teisėtumo pažymėjimas;
- c) šalies rinkai: TUS leidžia patikrinti, ar šalies rinkai skirta mediena, įskaitant importuotą medieną, buvo pagaminta teisėtai. Patikrinus šiai rinkai skirtos medienos teisinę atitiktį, išduodamas viešasis teisėtumo pažymėjimas.

3.3. TUS dalyviai

TUS turi dalyvauti šie subjektai:

- a) JĮK – šio Susitarimo Šalių įsteigta įgyvendinimo struktūra, kaip numatyta šio Susitarimo 19 straipsnyje ir X priede;
- b) Valstybės kontrolės sistemą įgyvendina teisėtumo ir atsekamumo kontrolę vykdyti įgaliotas ir už tai, kad būtų laikomasi šio Susitarimo II priede nurodytų teisės aktų, atsakingas valdžios sektorius, įskaitant jo valdomas struktūras (žr. šio priedo 4.1. punktą);

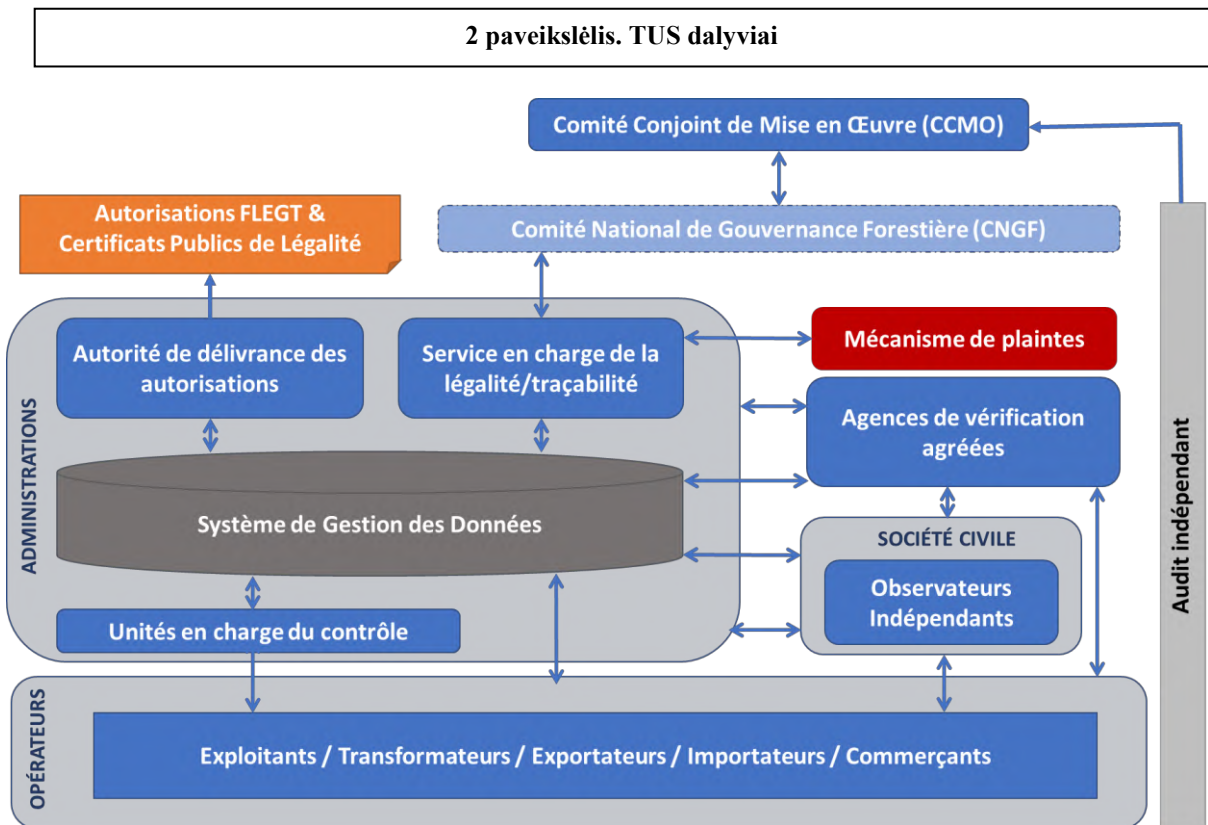
- c) Įgyvendindamas šį Susitarimą, Dramblio Kaulo Krantas įsteigia Nacionalinį miškų valdymo komitetą (NMVK), kurio nuolatinio techninio sekretoriato funkcijas vykdo už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba. Šią tarnybą skiria miškų administracija, teikianti jai veiklos išteklius, kad tarnyba galėtų veikti savarankiškai. NMVK ir sekretoriato funkcijas užtikrinanti už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba bus sudaryta pertvarkius dabartinį Techninį derybų dėl FLEGT savanoriškos partnerystės susitarimo (SPS) komitetą ir jo sekretoriatą. Be įgaliojimų, numatytų įgyvendinant Nacionalinę miškų išsaugojimo, atkūrimo ir plėtros strategiją, NMVK vykdo TUS iniciatyvinio komiteto ir su TUS susijusių skundų nagrinėjimo sistemos funkcijas. Dramblio Kaulo Krantas užtikrina, kad įvairūs miško pramonės suinteresuotieji subjektai, įskaitant viešąjį ir privatųjį sektorius, pilietinę visuomenę ir genties vado vadovaujamas tradicines bendruomenes, turėtų atstovų NMVK ir veiksmingai vykdytų sąveikas su TUS susijusias funkcijas. Už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba yra nuolatinė struktūra, padedanti NMVK valdyti ir nagrinėti skundus, administruojanti duomenų valdymo sistemą ir palengvinanti įvairių su TUS susijusių administracinių padalinių dialogą, visų pirma per darbo grupę, kurioje turi savo atstovus;
- d) licencijas išduodanti institucija yra už miškus atsakingai ministerijai pavaldi struktūra (žr. šio priedo 8 punktą ir šio Susitarimo V priedą);
- e) tikrinimo auditus atlieka viena ar kelios tikrinimo agentūros – privatūs subjektai, kuriuos tuo tikslu įgaliojo miškų administracija šio Susitarimo įgyvendinimo etapu (žr. šio priedo 4.2.2. punktą);

- f) TUS taikoma visiems medienos vertės grandinėje dalyvaujantiems veiklos vykdytojams. Šio Susitarimo II priede pateiktos teisėtumo lentelės parengtos atsižvelgus į trijų rūšių veiklos vykdytojus: i) miškakirčiai yra juridiniai arba fiziniai asmenys, kuriems miškus atsakinga ministerija suteikė leidimą užsiimti medienos ruoša. Medienos kirtimas, apdorojimas ir vežimas, taip pat bet koks kitas medienos ėmimas komerciniais tikslais laikomas medienos ruoša; ii) medienos perdirbėjai yra perdirbant ir panaudojant medienos žaliavą prekes gaminantys gamintojai. Jie taip pat yra atsakingi už medienos vežimą iš vienos perdirbimo įmonės į kitą; iii) šalies rinkos prekiautojai mediena, medienos importuotojai ir eksportuotojai yra mediena prekiaujantys, ją importuojantys arba eksportuojantys veiklos vykdytojai;
- g) pilietinė visuomenė TUS veikloje dalyvauja kaip nepriklausoma stebėtoja. Ji palaiko ryšius su kitais TUS subjektais ir dalyviais, dalyvauja tikrinimo veikloje stebėtojo teisėmis ir turi prieigą prie šiai nepriklausomo stebėjimo funkcijai atlikti būtinos informacijos (žr. šio priedo 10 punktą);

h) nepriklausomas auditorius vertina, ar TUS veikia tinkamai ir veiksmingai (žr. šio priedo 9 dalį ir šio Susitarimo VI priedą). Atliekant nepriklausomus auditus tikrinamas dalyvių vaidmuo ir jų veikla, kiek jie susiję su TUS. Siekdamas nustatyti, ar tikrinant buvo iš tiesų nustatyti galimi pažeidimai kontrolės ir vietos lygmeniu, nepriklausomas auditorius atlieka šių dalyvių atitinkamos veiklos auditą:

- institucijų, atsakingų už medienos ruošos, perdirbimo ir prekybos leidimų išdavimą,
- institucijų, atsakingų už teisėtumo ir atsekamumo kontrolę,
- miškakirčių, perdirbėjų, importuotojų, eksportuotojų ir prekybininkų.

Toliau pateiktoje diagramoje parodyta šių skirtingų dalyvių sąveika.

3.4. Veikla, kuriai taikoma TUS

TUS taikoma visai miško pramonės veiklos vykdytojų veiklai – nuo leidimų išdavimo, medienos ruošos, perdirbimo, prekybos šalies rinkoje iki šio Susitarimo I priede išvardytų produktų eksporto ir importo. TUS taip pat taikoma dokumentus išduodančių ir kontrolę vykdančių valstybės kompetentingų struktūrų veiklai.

TUS grindžiama teisėtai pagamintos medienos apibrėžtimi (žr. II priedą); ji yra visos su medienos gamyba ir prekyba susijusios veiklos teisinės atitikties vertinimo pagrindas.

TUS apima sustiprintos kontrolės lygį ir tikrinimo lygį, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi teisėtumo ir atsekamumo reikalavimų, ir nustatyti bet kokias jų laikymosi spragas.

4. Kontrolė ir tikrinimas

TUS veikia dviem etapais. Pirmasis etapas apima kompetentingų administracinių padalinių vykdomą kontrolę (valstybės kontrolė). Antrasis etapas yra susijęs su tikrinimu, kurį atlieka viena ar kelios privačios, miškų administracijos įgaliotos tikrinimo agentūros, kurių veiklą prižiūri už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba.

4.1. Kontrolė

Teisėtumo kontrolės tikslas – užtikrinti, kad veiklos vykdytojai būtų teisiškai įsteigti, kad jiems būtų suteiktas veiklos leidimas ir kad visa veikla miško ir medienos pramonėje būtų teisėta.

Atsekamumo kontrolės tikslas – atsekti medienos maršrutą nuo kirtavietės arba pasienio kontrolės posto (medienos įvežimo į Dramblio Kaulo Krantą vietos) iki prekybos vietos šalies rinkoje arba eksporto vietos, užtikrinant, kad į tiekimo grandinę nepatektų pašalinė mediena.

Šis etapas apima įprastą valstybės kompetentingų struktūrų vykdomą kontrolę, kaip numatyta teisinyje sistemoje ir kontrolės procedūrose. Todėl vykdoma visų sektoriaus veiklos vykdytojų – kirtėjų, perdirbėjų, eksportuotojų, importuotojų ir prekybininkų – kontrolė.

4.1.1. Teisėtumo kontrolė

Vykdamas teisėtumo kontrolę tikrinama įgaliotųjų administracinių padalinių, kurių pareiga – užtikrinti, kad būtų laikomasi šio Susitarimo II priede nustatytų teisinių ir reguliavimo reikalavimų (žr. toliau pateiktą lentelę), veikla.

Lentelė. Pagrindinės valstybinės struktūros, dalyvaujančios teisėtumo kontrolėje pagal veiklos vykdytojo tipą			
	1 skalė. Miškakirtys	2 skalė. Perdirbėjas	3 skalė. Eksportuotojas arba importuotojas (prekybininkai)
1 principas. Teisinė registracija ir įgaliojimai	kontroliuoja kompetentingi teismai (komercinių bylų teismas, pirmosios instancijos teismas arba atskiras teismo skyrius), už socialinę apsaugą atsakinga struktūra ir mokesčių administracijos, prekybos ir miškų administracijos	kontroliuoja kompetentingi teismai (komercinių bylų teismas, pirmosios instancijos teismas arba atskiras teismo skyrius), už socialinę apsaugą atsakinga struktūra ir mokesčių administracijos, prekybos ir miškų administracijos	kontroliuoja kompetentingi teismai (komercinių bylų teismas, pirmosios instancijos teismas arba atskiras teismo skyrius), už socialinę apsaugą atsakinga struktūra ir mokesčių administracijos, prekybos ir miškų administracijos
2 principas. Prieigos prie miško išteklių teisės	kontroliuoja miškų ir žemės administracijos	netaikoma	netaikoma
3 principas. Veiklos vykdymas laikantis galiojančių teisės aktų nuostatų	kontroliuoja miškų administracija ir mokesčių administracija	kontroliuoja miškų administracija ir mokesčių administracija	kontroliuoja mokesčių administracija, miškų ir muitinės administracijos

Lentelė. Pagrindinės valstybinės struktūros, dalyvaujančios teisėtumo kontrolėje pagal veiklos vykdytojo tipą			
	1 skalė. Miškakirtys	2 skalė. Perdirbėjas	3 skalė. Eksportuotojas arba importuotojas (prekybininkai)
4 principas. Medienos vežimas	kontroliuoja miškų administracija	kontroliuoja miškų administracija	kontroliuoja miškų ir muitinės administracijos
5 principas. Aplinkos apsaugos įsipareigojimai	kontroliuoja miškų ir aplinkos apsaugos administracijos	kontroliuoja miškų ir aplinkos apsaugos administracijos	kontroliuoja miškų, žemės ūkio ir aplinkos apsaugos administracijos
6 principas. Socialiniai įsipareigojimai	kontroliuoja miškų administracija, už socialinę apsaugą, darbo higieną, darbo saugą ir užimtumą atsakingos struktūros	kontroliuoja miškų administracija, už socialinę apsaugą, darbo higieną, darbo saugą ir užimtumą atsakingos struktūros	kontroliuoja miškų administracija, už socialinę apsaugą, darbo higieną, darbo saugą ir užimtumą atsakingos struktūros

Šiuo etapu išduodami dokumentai, tikrinami dokumentai (dokumento galiojimas ir teisėtumas, duomenų atitiktis ir t. t.), atliekamos patikros vietoje ir vykdoma bet kuri kita kompetentingų administracijų atliekama kontrolės veikla.

Siekiant atsižvelgti į politinius prioritetus, ministerijų organizavimą ir siekiant administracinės kontrolės procedūrų bei dokumentų skaitmeninimo, išsami teisėtumo ir atsekamumo kontrolės procedūrų ir kompetencijos organizavimo tvarka nuolat kinta.

Dramblio Kaulo Krantas užtikrina, kad visuomenei būtų pateikti visi vadovai, gairės ir kiti administraciniai dokumentai, kuriuose nurodytos įvairių administracijų vykdomos kontrolės procedūros, paskelbiant juos FLEGT SPS interneto svetainėje. Tai be kita ko:

- TUS dalyvaujančių administracijų procedūrų vadovai,

- TUS dalyvaujančių administracijų nustatytos taisyklės ir techniniai standartai.

4.1.2. Atsekamumo kontrolė

Nacionalinė atsekamumo sistema leidžia stebėti visus visos medienos vežimo ir perdirbimo etapus: nuo kirtavietės arba pasienio kontrolės posto (nuo medienos įvežimo į Dramblio Kaulo Krantą) iki prekybos arba eksporto vietos. Kad būtų užtikrintas veiksmingas medienos atsekamumas visoje tiekimo grandinėje, nacionalinė atsekamumo sistema užtikrina kiekvienu etapu deklaruotų duomenų pagrįstumą ir tų duomenų sutapimą įvairiais etapais.

Nacionalinė atsekamumo sistema baigiama kurti pradėjus įgyvendinant šį Susitarimą. Atsekamumo kontrolė vykdoma vadovaujantis šiais pagrindiniais etapais:

- 0 etapas. Miško sklypo ribų nustatymas
- 1 etapas. Žvalgymas ir (arba) inventorizacija
- 2 etapas. Kirtimas ir kelmo bei kamieno žymėjimas
- 3 etapas. Paruošimas (supjaustymas miško sandėlyje)
- 4 etapas. Rąstų pakrovimas
- 5 etapas. Trinkų vežimas į gamyklos rąstų sandėlį
- 6 etapas. Trinkų priėmimas į gamyklos rąstų sandėlį
- 7 etapas. Trinkos paruošimas (sukrovimas ir pjaustymas)
- 8 etapas. Patekimas į perdirbimo grandinę

9 etapas. Perdirbimas

10 etapas. Gamybos stebėseną (įskaitant pakavimą, jei taikoma)

11 etapas. Prekybos stebėseną

Dramblio Kaulo Kranto miškų administracija parengia ir paskelbia savo interneto svetainėje medienos atsekamumo kontrolės vadovą.

4.2. Tikrinimas

4.2.1. Tikrinimo tikslai

Siekiant užtikrinti importuojamos, parduodamos arba eksportuojamos medienos teisėtumą ir atsekamumą, kontrolės etapą papildoma tikrinimo etapas. Todėl tikrinami ne tik veiklos vykdytojai, bet ir už dokumentų išdavimą bei kontrolę atsakingos kompetentingos valstybės struktūros.

Paprastai teisėtumas tikrinamas tikrinant veiklos vykdytojus ir nustatytą laiką galiojančius medienos ruošos leidimus, kurių galiojimas gali būti pratęstas, o atsekamumas tikrinamas tikrinant siuntas. Tačiau tam tikrais atvejais, kurie bus aprašyti 4.2.3. punkte nurodytame tikrinimo vadove, gali būti, kad teisėtumas bus tikrinamas tikrinant siuntas arba kad atsekamumas bus tikrinamas tikrinant veiklos vykdytojus.

4.2.2. Tikrinimo agentūros

Tikrinimo auditą atlieka viena ar kelios miškų administracijos įgaliotos privačios agentūros (toliau – agentūra). Šis įgaliojimas suteikia agentūrai teisę tikrinti teisėtumą ir atsekamumą pagal TUS. Toks įgaliojimas suteikiamas nustatytam laikotarpiui. Jis gali būti pratęstas, pasikonsultavus su įvairių dalyvių patariamąja grupe ir laikantis atviro ir skaidraus proceso.

Kad gautų įgaliojimą, agentūra privalo įrodyti turinti toliau nurodytas kvalifikacijas.

- Įrodymais pagrįsta patirtis miškotvarkos, medienos perdirbimo, medienos atsekamumo, vežimo, logistikos, muitinės ir tiekimo grandinės valdymo sistemų audito ir atitikties vertinimo srityse.
- Geras nacionalinės, subregioninės (Vakarų Afrikos valstybių ekonominės bendrijos) ir tarptautinės prekybos medienos produktais ir komercinio miškų sektoriaus išmanymas.
- Geras Dramblio Kaulo Kranto medienos ir miško pramonės išmanymas.
- Puikūs bendravimo žodžiu ir raštu prancūzų kalba įgūdžiai.
- Įrodymais pagrįstas gebėjimas dirbti su įvairiais subjektais.

Be to, agentūra turi laikytis toliau pateiktų reikalavimų.

- Būti nešališka ir neturėti jokių interesų konfliktų ar neteisėtų interesų su miško pramonės veiklos vykdytojais ir TUS dalyvaujančiomis administracijomis.
- Pasitelkti kvalifikuotus ir patyrusius audito darbuotojus.

Pagrindinės agentūros užduotys yra šios:

- atlikti pirmojo lygmens dokumentų tikrinimo auditą;
- atlikti antrojo lygmens dokumentų tikrinimo auditą;
- atlikti tikrinimo auditą vietoje;
- surengti įvadinius ir baigiamuosius posėdžius;
- rengti tikrinimo ataskaitas ir jas registruoti duomenų valdymo sistemoje.

Agentūra privalo:

- visada ir visomis aplinkybėmis laikytis profesinių ir etikos principų;
- savo išvadas grįsti faktinėmis aplinkybėmis ir įrodymais, be kita ko, gautais atlikus tyrimus vietoje ir išanalizavus dokumentus;

- konsultuotis su visais suinteresuotaisiais subjektais ir visų pirma su nepriklausomo miškų sektoriaus stebėjimo srityje veikiančiomis organizacijomis;
- laikytis tikrinimo vadove nustatytų procedūrų ir praktikos (žr. 4.2.3. punktą).

Tikrinimo agentūrų veiklą prižiūri už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga miškų administracijos tarnyba.

4.2.3. Tikrinimo vadovas

Tikrinimo auditą (toliau – auditas) sudaro teisėtumo ir atsekamumo tikrinimo veikla, vykdoma pagal tarp veiklos vykdytojo ir agentūros sudarytą audito sutartį. Siekdamas užtikrinti vienodus tikrinimo reikalavimus, Dramblio Kaulo Krantas dalyvaudamas procese parengia administracinį ir techninį tikrinimo vadovą (toliau – tikrinimo vadovas), kuriame išvardyti atitikties patvirtinimo dokumentai. Šiame tikrinimo vadove taip pat pateikiamos tikrinimo sąlygos, išsamūs protokolai ir tikrinimo priemonės, skirtos įvairioms tikrinimo užduotims atlikti. Jį tvirtina JJK, o paskelbia Dramblio Kaulo Krantas.

4.2.4. Audito sutartis

Veiklos vykdytojas su agentūra sudaro sutartis, kuriose nurodoma tikrinimo apimtis.

Teisėtumo užtikrinimas gali apimti visas veiklos vykdytojo operacijas arba jų dalį, aiškiai įvardytą pagal prieigos prie išteklių teisę suteikiantį dokumentą (pvz., su konkrečia koncesija susijusios operacijos). Atsekamumo tikrinimas gali apimti tik su veiklos vykdytojais, leidimais ir operacijomis, kurių teisėtumas tikrinamas, susijusias medienos siuntas.

Reikalaujama, kad prieš pradėdant tikrinimo veiksmus veiklos vykdytojas ir agentūra sudarytų audito sutartį, kurioje būtų apibrėžta tikrinimo apimtis, išlaidos ir sąlygos. Audito sutarties kopija pateikiama administracijoms ir nepriklausomam auditoriui, užregistravus ją duomenų valdymo sistemoje. Nepriklausomi stebėtojai gali susipažinti su tikrinimo apimtimi, išlaidomis ir sąlygomis.

4.2.5. Tikrinimo planas ir veiksmai

Pasirašius audito sutartį, agentūra parengia tikrinimo planą, kuriame, be kita ko, nurodoma paskirta tikrinimo grupė, nustatoma tikrinimo programa ir veiklos tvarkaraštis. Šis planas pateikiamas veiklos vykdytojui ir 4.2.6. punkte nurodytame įvadiniame posėdyje susitariama dėl tikrinimo datų.

4.2.6. Įvadinis posėdis

Įvadiniamame posėdyje agentūra, dalyvaujant veiklos vykdytojui, apsversto audito tikslą, jo apimtį, tvarkaraštį ir metodiką, kad veiklos vykdytojas galėtų užduoti klausimus apie tikrinimo metodus ir vykdymą. Veiklos vykdytojui sutikus, posėdžio protokolas ir tikrinimo planas pateikiami administracijoms, nepriklausomiems stebėtojams ir nepriklausomam auditoriui, užregistruojant juos duomenų valdymo sistemoje.

4.2.7. Audito veikla

Siekdama surinkti įrodymus, kad laikomasi II priede pateiktose teisėtumo lentelėse nustatytų teisėtumo reikalavimų, agentūra atlieka tikrinimus keliais lygmenimis.

- A. Pirmojo lygmens dokumentų tikrinimas: tikslas – patikrinti, ar yra visi tikrinimo vadove nurodyti dokumentai ir ar jie atitinka reikalavimus. Jį atliekant: i) tikrinama, ar duomenų valdymo sistemoje yra visi teisėtumą patvirtinantys dokumentai. Jei dokumentų trūksta, agentūra paprašo veiklos vykdytojo ir, jei reikia, atitinkamos administracijos pateikti trūkstamus dokumentus; ii) tikrinama dokumentų atitiktis, visų pirma antspaudų, parašų, datų ir kitų formalių elementų atitiktis, taip pat tuose dokumentuose pateiktų duomenų tikrumas; iii) naudojant duomenų valdymo sistemos funkcijas tikrinama veiklos vykdytojo vidaus atsekamumo sistema.

- B. Antrojo lygmens dokumentų tikrinimas: remiantis rizikos vertinimu, per auditą išsamiai patikrinamas dokumentų autentiškumas, atitiktis ir galiojimas. Šio išsamaus dokumentų tikrinimo metu: i) kreipiantis į atitinkamus dokumentus išdavusias administracijas ir struktūras tikrinamas dokumentų autentiškumas; ii) tikrinama, ar laikomasi dokumentų išdavimo tvarkos, įskaitant medienos ruošos, perdirbimo ir prekybos leidimų išdavimo tvarką; iii) nuodugniai tikrinami atitikties patvirtinimo dokumentų duomenys, visų pirma atliekant kryžmines patikras su kitais dokumentais; iv) nuodugniai tikrinama veiklos vykdytojo vidaus atsekamumo sistema.
- C. Tikrinimas vietoje: remiantis rizikos vertinimu, per kiekvieną auditą vieną ar kelis kartus lankomasi vietoje, siekiant patikrinti, ar yra atitikties patvirtinimo dokumentai ir ar atitiktis iš tiesų reiškia, kad vietoje laikomasi II priede pateiktoje teisėtai pagamintos medienos apibrėžtyje nustatytų teisėtumo sąlygų.

B ir C punktuose nurodytus rizikos vertinimus atlieka agentūros. Jos atsižvelgia į ankstesnių (atliekamo ir ankstesnių auditų) tikrinimų rezultatus, nepriklausomų stebėtojų pateiktą arba paskelbtą informaciją, skundų nagrinėjimo sistemoje gautus skundus, galimus privačius pažymėjimus ir elementus, kuriuos administracijos, NMVK, JJK arba nepriklausomas auditorius laiko svarbiais šiuo tikslu. Tai reiškia, kad tikrinimo veiksmai ir tvarkaraštis, dėl kurių veiklos vykdytojas ir agentūra susitarė įvadiniame posėdyje, remiantis po šio etapo nustatytais arba pateiktais duomenimis, gali būti papildyti papildomais veiksmais ir užduotimis. Tikrinimo vadove išsamiai aprašyta, kaip agentūra atlieka šiuos rizikos vertinimus įvairiais audito etapais. Už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba duomenų valdymo sistemoje nustato duomenis, į kuriuos reikia atsižvelgti atliekant rizikos vertinimą, ir reguliariai juos atnaujina.

4.2.8. Baigiamasis posėdis

Baigiamajame posėdyje agentūra veiklos vykdytojui pateikia tikrinimo rezultatus ir išvadas, visų pirma nurodo visas nustatytas problemas. Per jį veiklos vykdytojas gali užduoti klausimus dėl tikrinimo rezultatų ir pateikti atsakymus ar paaiškinimus dėl agentūros pateiktų elementų. Posėdžio ataskaitos pateikiamos administracijoms, nepriklausomiems stebėtojams ir nepriklausomam auditoriui, jas registruojant duomenų valdymo sistemoje.

4.2.9. Audito ataskaita

Agentūra parengia audito ataskaitą pagal tikrinimo vadove pateiktą formą; joje aprašomi galimai nustatyti pažeidimai ir pateikiamos siūlomos išvados dėl audito sutartyje apibrėžtų operacijų ir siuntų atitikties ar neatitikties. Ši preliminari audito ataskaita pateikiama veiklos vykdytojui, ir jis gali pateikti paaiškinimus arba atsakymus.

Išnagrinėjus veiklos vykdytojo atsakymus, galutinė ataskaita ir, jei yra, veiklos vykdytojo pastabos pateikiamos administracijoms, nepriklausomiems stebėtojams ir nepriklausomam auditoriui, jas užregistruojant duomenų valdymo sistemoje.

4.2.10. Sprendimų dėl teisėtumo priėmimas

Agentūros išvados ir rekomendacijos leidžia už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakingai tarnybai priimti sprendimą dėl reikalavimų laikymosi arba pažeidimų, duomenų valdymo sistemoje atitinkamai priskiriant veiklos vykdytojui raudoną arba žalią šviesą, atsižvelgus į atlikto patikrinimo mastą (žr. 4.2.4. skirsnį).

Galimi du scenarijai.

- Jei veiklos vykdytojas neginčija audito ataskaitoje pateiktų išvadų ar rekomendacijų, už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas priima sprendimą. Jei už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba nusprendžia skirti raudoną šviesą (pažeidimas), agentūra ir veiklos vykdytojas duomenų valdymo sistemoje informuojami apie tokio sprendimo argumentus.
- Jei veiklos vykdytojas nesutinka su audito ataskaitoje pateiktomis išvadomis ar rekomendacijomis arba dėl bet kokios kitos priežasties, kurią už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba laiko svarbia, pastaroji gali pratęsti sprendimo priėmimo terminą. Už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba apie pratęstą terminą veiklos vykdytojui praneša duomenų valdymo sistemoje arba raštu ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas.

Už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakingos tarnybos sprendimą galima apskųsti šio priedo 11 punkte aprašytoje skundų nagrinėjimo sistemoje (pirma apskundžiama sprendimą priėmusiai už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakingai tarnybai, tada, jei reikia, – NMVK).

Nustačius, kad veiklos vykdytojas nesilaikė reikalavimų (raudona šviesa) ir vėliau, veiklos vykdytojas gali vėl sudaryti sutartį su agentūra dėl specialaus patikrinimo audito, kad būtų patvirtinta, jog pažeidimas pašalintas. Tačiau, jei norint patvirtinti, kad pažeidimas pašalintas, pakartotinio tikrinimo vietoje atlikti nereikia, už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba gali patvirtinti, jog pažeidimas buvo pašalintas veiklos vykdytojui neatlikus specialaus audito.

Sprendimas, kad reikalavimų buvo laikomasi (žalia šviesa), galioja vienus metus; jiems pasibaigus, veiklos vykdytojas turi atlikti naują auditą, kuriame bus atsižvelgta į ankstesnio audito rezultatus.

Jo galiojimo laikotarpiu už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba sprendimo galiojimą gali sustabdyti arba panaikinti, atitinkamai gavusi NMVK sprendimą dėl išnagrinėto skundo. Sprendimas dėl atitikties galiojimo sustabdymo arba panaikinimo priimamas remiantis nauja informacija, skundais, specialiais auditais (žr. 4.2.12. punktą) ar kitais svarbiais elementais. Veiklos vykdytojui apie priežastis pranešama duomenų valdymo sistemoje. Jei duomenų valdymo sistema neveikia, šis pranešimas veiklos vykdytojui pateikiamas raštu.

4.2.11. Sprendimų dėl atsekamumo priėmimas

Kadangi agentūra gali tikrinti medienos siuntų atsekamumą įvairiais tiekimo grandinės etapais tik per auditą, ataskaitoje pateikiamos išvados ir rekomendacijos dėl per auditą nustatyto bendro galiojančių operacijų atsekamumo.

Gavusi paraišką išduoti FLEGT licenciją, už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba, naudodama duomenų valdymo sistemą ir atsižvelgdama į agentūros ataskaitą, tikrina siuntos, dėl kurios teikiama paraiška, atsekamumą.

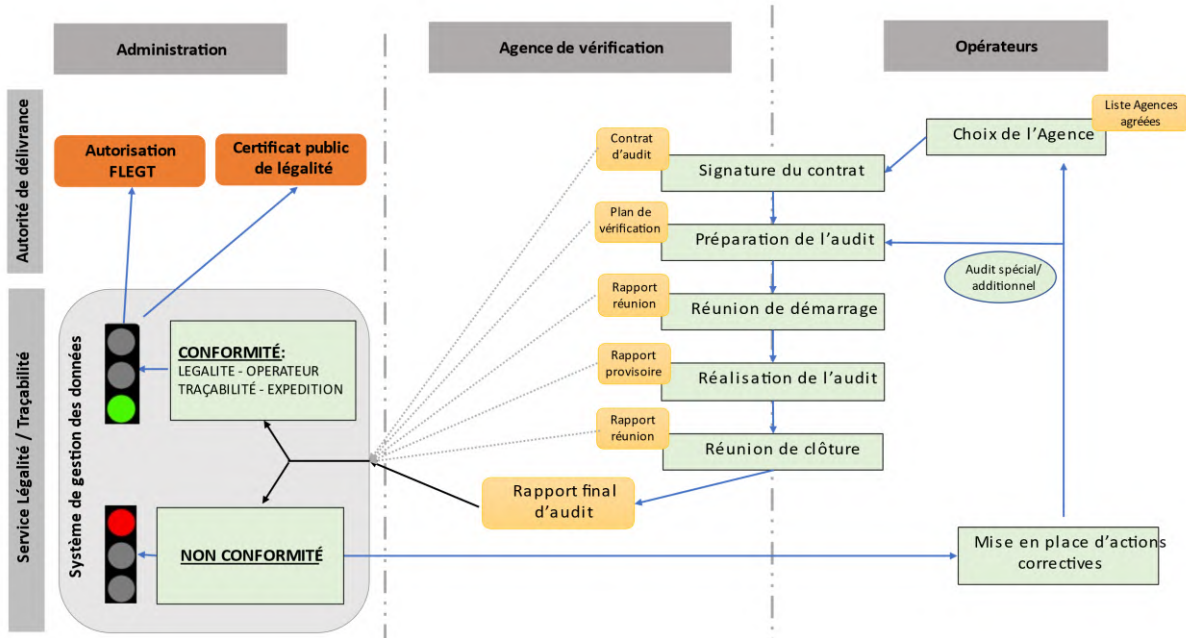
Už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba gali prašyti veiklos vykdytojo pateikti papildomos informacijos arba pareikalauti atlikti specialų ar papildomą auditą, kaip numatyta 4.2.12. punkte.

4.2.12. Specialūs arba papildomi auditai

Per laikotarpį, kuriam buvo patikrintas teisėtumas, atitinkami veiklos vykdytojai privalo informuoti už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakingą tarnybą apie visus reikšmingus nuosavybės, struktūros, valdymo ar atitinkamų operacijų pokyčius. Remdamasi šia informacija ir kitais reikšmingais duomenimis, už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba gali pareikalauti, kad veiklos vykdytojas atliktų specialų arba papildomą auditą.

Papildomas auditas yra naujas 4.2.4.–4.2.11. punktuose aprašytas auditas, kurį atliekant atsižvelgiama į atitinkamus ankstesnio audito rezultatus. Specialus auditas leidžia patikrinti konkrečius punktus, papildant ankstesnio audito (t. y. atlikto likus mažiau nei 12 mėnesių iki šio specialaus audito) rezultatus. Specialus auditas taip pat patvirtina, kad buvo pašalinti per ankstesnį auditą nustatyti pažeidimai. Todėl specialaus audito rezultatai galioja tik likusiu pradinio audito, kurį jis papildė, galiojimo laikotarpiu. Tikrinimo vadove pateikiama išsami šių papildomų ir specialių auditų atlikimo tvarka.

3 paveikslėlis. Tikrinimo audito etapai

5. Privačiųjų ir viešųjų pažymėjimų pripažinimas

Siekiant pripažinti miškų sektoriaus gerąją patirtį, atliekant rizikos vertinimo procedūrą gali būti naudojamos privačios sertifikavimo sistemos, apimančios tikrinimą, ar vykdomi taikomų teisės aktų reikalavimai.

Šiuo tikslu Dramblio Kaulo Krantas įvertina privačias sertifikavimo sistemas pagal TUS reikalavimus ir sudaro pripažintų privačių sertifikavimo sistemų, į kurias reikia atsižvelgti atliekant rizikos vertinimą, sąrašą. Šis sąrašas pateikiamas JJK ir paskelbiamas už miškus atsakingos ministerijos interneto svetainėje. Pripažintų sistemų sąrašas reguliariai peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas.

Dramblio Kaulo Krantas gali parengti procedūras, kuriomis remiantis pripažintas numatytoju antroje pastraipoje privatus sertifikavimo auditas būtų laikomas ir tikrinimo auditu. Šios procedūros turėtų būti išsamiai aprašytos tikrinimo vadove.

Importuojama mediena, dėl kurios išduota FLEGT licencija arba CITES leidimas, automatiškai pripažįstama teisėta. Privačios ir viešosios sertifikavimo sistemos taip pat gali būti naudojamos ir siekiant įrodyti teisėtą importuojamos medienos kilmę.

6. Duomenų valdymo sistema

Dramblio Kaulo Krantas sukūrė centralizuotą nacionalinę teisėtumo ir atsekamumo patvirtinimo dokumentais kontrolės ir tikrinimo sistemą.

Duomenų valdymo sistemą administruoja už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba. Veiklos vykdytojai ir įgaliotosios administracijos turi prieigą prie sistemos, kad galėtų joje užregistruoti teisėtumui tikrinti naudojamus duomenis ir dokumentus.

Administracijos taip pat yra įgaliotos tvirtinti sistemoje užregistruotus duomenis. Tam tikrais atvejais dokumentus administracijai galima pateikti arba nusiųsti raštu. Jei duomenų valdymo sistema neveikia, dokumentų, kurie turi būti joje užregistruoti, kopijos perduodamos administracijai raštu ir pateikiamos nepriklausomiems stebėtojams ir nepriklausomam auditui. Sistemai vėl pradėjus veikti, atitinkami dokumentai joje užregistruojami, kaip numatyta tikrinimo vadove.

Kad galėtų atlikti dokumentų patikras, kurios yra jų užduočių dalis, tikrinimo agentūros gali naudotis duomenų valdymo sistema be teisės keisti duomenis. Agentūros taip pat gali užregistruoti įvairius atliekant patikrinimą parengtus dokumentus, kaip numatyta 4.2. punkte.

Kad galėtų susipažinti su visa svarbia ar reikšminga informacija, dokumentais ir duomenimis, kurių reikia norint įvertinti tinkamą TUS veikimą ir veiksmingumą, nepriklausomas auditorius ir nepriklausomame stebėjime dalyvaujančios pilietinės visuomenės organizacijos gali naudotis duomenų valdymo sistema be teisės keisti duomenis.

Dramblio Kaulo Krantas parengia ir paskelbia prieigos prie duomenų valdymo sistemos teisių įgijimo sąlygas bei procedūras ir nustato, kokia informacija gali būti prieinama plačiajai visuomenei.

7. Pažeidimų nagrinėjimas

Pažeidimai gali būti nustatomi ir nagrinėjami įvairiais tikrinimo etapais. Apie bet kokį tikrinant nustatytą pažeidimą pranešama veiklos vykdytojui ir, jei būtina, atitinkamai administracijos tarnybai, kad nagrinėjant pažeidimą būtų galima suteikti papildomų duomenų ir imtis taisomųjų veiksmų.

Tikrinimo agentūra duomenų valdymo sistemoje praneša medienos teisėtumo ir atsekamumo tarnybai ir atitinkamam administraciniam padaliniui apie pažeidimus, priklausančius kompetentingų valstybės struktūrų, atsakingų už dokumentų išdavimą ir kontrolę, kompetencijai. Darbo grupė, kurioje yra su TUS susijusių administracinių padalinių atstovų, padeda nagrinėti ir šalinti pažeidimus ir gali teikti rekomendacijas atitinkamoms tarnyboms. Už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba šiai darbo grupei teikia sekretoriato paslaugas.

8. FLEGT licencijų ir viešųjų teisėtumo pažymėjimų išdavimas

FLEGT licencija patvirtinama, kad mediena pagaminta teisėtai ir buvo atsekta. Ji išduodama patikrinus medienos, kurią ketinama eksportuoti į Sąjungą, teisinę atitiktį ir atsekamumą.

FLEGT licenciją būtina gauti visai į Sąjungos valstybes nares eksportuojamai medienai, įtrauktai į I priede pateiktą medienos produktų sąrašą. Ją išduoda licencijas išduodanti institucija, kurią paskiria arba įsteigia už miškus atsakingas ministras, kuriam ji pavaldi.

FLEGT licencijų išdavimo tvarka ir techninės specifikacijos išdėstytos šio Susitarimo V priede.

Eksportui ne į Sąjungos rinkas skirtos medienos teisėtumas patvirtinamas Dramblio Kaulo Kranto viešaisiais teisėtumo pažymėjimais, išduotais patikrinus teisėtumą ir atsekamumą, kaip aprašyta šiame priede. Viešasis teisėtumo pažymėjimas gali būti išduodamas šalies rinkai skirtai medienai, TUS patikrinus, ar mediena pagaminta teisėtai.

9. Nepriklausomas auditas

Nepriklausomas auditas įvertina, ar TUS veikia tinkamai ir veiksmingai. Jis taip pat leidžia nustatyti TUS įgyvendinimo spragas ir trūkumus ir teikti rekomendacijas JJK.

Jei nepriklausomas auditorius nustato TUS įgyvendinimo spragų ir trūkumų, į juos atsižvelgiama tikrinimo procese, visų pirma, atliekant rizikos vertinimą, kuriuo remiantis nustatomas poreikis atlikti antrojo lygio tikrinimą ir tikrinimą vietoje.

Nepriklausomo audito sąlygos išdėstytos VI priede.

10. Nepriklausomas stebėjimas

TUS apima nepriklausomą pilietinės visuomenės organizacijų vykdomą stebėjimą.

Nepriklausomas stebėjimas yra Dramblio Kaulo Kranto teisės aktuose numatyta nevalstybinio miškininkystės ir agrarinės miškininkystės veiklos stebėjimo užduotis, kurią vykdo pilietinės visuomenės organizacijos, kad surinktų patikimą ir patikrinamą informaciją apie miškotvarką ir ja dalytųsi siekdamos pagerinti miškų valdymą. Ši veikla vykdoma nuolat arba kadencijomis. Todėl nepriklausomą stebėjimą gali vykdyti išorės arba įgaliotieji stebėtojai.

Pagal TUS, nepriklausomas stebėjimas apima toliau nurodytus veiksmus.

- Savarankiškų nepriklausomo stebėjimo misijų rengimas.
- Dalyvavimas kontrolės misijose ir tikrinimo audituose vietoje stebėtojo teisėmis.
- Netinkamo veikimo, požymių, miškininkystės veiklai ir gamybai taikomų teisės aktų pažeidimo atvejų nustatymas ir nepriklausomo stebėjimo ataskaitų rengimas.
- Suinteresuotųjų subjektų įspėjimas apie pastebėtą neteisėtą veiklą.

Nepriklausomą stebėjimą vykdančios organizacijos gali naudotis duomenų valdymo sistema.

Nepriklausomo stebėjimo ataskaitos užregistruojamos duomenų valdymo sistemoje ir į jas atsižvelgiama tikrinimo procese, visų pirma atliekant rizikos vertinimą, kuriuo remiantis nustatomas poreikis atlikti antrojo lygio tikrinimą ir tikrinimą vietoje, taip pat poreikis atlikti specialų ar papildomą auditą.

Nepriklausomą stebėjimą vykdančios organizacijos savo lėšomis gali lydėti audito misijas, laikydamosi konfidencialumo, t. y. saugodamos komercines paslaptis.

Nepriklausomo stebėjimo misijų tikslas yra ne tik veiklos vykdytojų ir jų veiklos, bet ir kompetentingų valstybės struktūrų veikimo, visų pirma dokumentų išdavimo ir kontrolės, taip pat tikrinimo agentūrų veiklos stebėjimas.

11. Skundų nagrinėjimo sistema

TUS numato galimybę įvairiems susijusiems dalyviams teikti skundus dėl teisėtumo bei atsekamumo kontrolės ir tikrinimo, taip pat dėl FLEGT licencijų išdavimo.

TUS skundų nagrinėjimo sistema yra konfliktų ir ginčų, susijusių su medienos teisėtumo užtikrinimu, prevencijos ir sprendimo organizuojant dialogą mechanizmas. Taip pat ši sistema leidžia TUS suinteresuotiesiems subjektams teikti kompetentingoms struktūroms skundus, prieštaravimus ar kitaip ginti savo teises.

Skundų nagrinėjimo struktūros yra už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba ir NMVK.

Už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakingos tarnybos įgaliojimai skundų nagrinėjimo klausimais yra šie:

- priimti ir užregistruoti duomenų valdymo sistemos skundų registre žodžiu ir raštu pateiktus skundus ir pareiškimus;
- nagrinėti skundą, jei juo skundžiamas vienas iš jos sprendimų;
- atlikti visus būtinus tyrimus, rinkti informaciją ar konsultuotis;
- teikti rekomendacijas NMVK;
- rengti ir teikti NMVK periodines skundų nagrinėjimo ir valdymo ataskaitas;
- užtikrinti, kad sprendimai dėl skundų būtų įgyvendinti per nustatytus terminus.

NMVK įgaliojimai nagrinėjant skundus yra šie:

- nurodyti reikiamas veiklos kryptis ir gaires dėl skundų nagrinėjimo sistemos įgyvendinimo;

- stebėti ir vertinti skundų nagrinėjimo sistemos įgyvendinimą;
- nagrinėti skundus dėl už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakingos tarnybos priimtų sprendimų, kurie buvo nesėkmingai apskūsti juos priėmusiai institucijai;
- rengti ir teikti JJK periodines skundų nagrinėjimo ir tvarkymo ataskaitas.

Siekiant užtikrinti plačią prieigą prie skundų nagrinėjimo sistemos, galima teikti anoniminius skundus. Pilietinės visuomenės organizacijos, genties vado vadovaujamos bendruomenės, tradiciniai vadovai ir darbuotojų profesinės sąjungos gali pateikti skundą vietos bendruomenių ar atitinkamai darbuotojų vardu.

Skundų nagrinėjimo tvarka, įskaitant apskundimo terminus, pateikta tikrinimo vadove.

MEDIENOS PRODUKTŲ, EKSPORTUOJAMŲ IŠ DRAMBLIO KAULO KRANTO SU FLEGT
LICENCIJA, IŠLEIDIMO Į LAISVĄ APYVARTĄ SĄJUNGOJE SĄLYGOS

1. Bendrieji principai

Šio priedo nuostatos grindžiamos Reglamentu (EB) Nr. 2173/2005 ir jo įgyvendinimo reglamentu – 2008 m. spalio 17 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1024/2008, kuriuo nustatomos išsamios priemonės Tarybos reglamentui (EB) Nr. 2173/2005¹ įgyvendinti; šiais reglamentais nustatomos medienos produktų, kuriems šalyje partnerėje išduotos FLEGT licencijos, patekimo į Sąjungos rinką sąlygos.

2. FLEGT licencijų tvarkymas

FLEGT licencija pateikiama tos valstybės narės, kurioje FLEGT licenciją turinti siunta deklaruojama tam, kad ją būtų galima išleisti į laisvą apyvartą, kompetentingoms institucijoms. Tai gali būti atliekama elektroninėmis arba kitomis operatyviomis priemonėmis.

Pirmoje pastraipoje nurodytos kompetentingos institucijos, laikydamosi galiojančių nacionalinių procedūrų, kai tik priima licenciją, iškart apie tai praneša muitinei.

---

¹ ES OL L 277, 2008 10 18, p. 23.

3. FLEGT licencijos dokumentų patikra

Spausdintinės FLEGT licencijos turi atitikti V priedo 1 priedėlyje pateiktą šabloną. Bet kuri V priede nustatytų reikalavimų ir specifikacijų neatitinkanti FLEGT licencija laikoma negaliojančia.

FLEGT licencija laikoma negaliojančia, jeigu jos pateikimo data yra vėlesnė negu licencijoje nurodyta galiojimo pabaigos data.

FLEGT licencijoje negali būti nei taisyčių, nei papildomų priedašų.

FLEGT licencijos galiojimo pratęsimas nepripažįstamas, nebent tokį pratęsimą patvirtintų licencijas išduodanti institucija.

FLEGT licencijos dublikatas arba pakaitinė licencija nepripažįstami, nebent jie buvo išduoti ir patvirtinti licencijas išduodančios institucijos.

4. Prašymai pateikti papildomos informacijos

Kai yra abejonų dėl FLEGT licencijos, dublikato arba pakaitinės licencijos galiojimo arba autentiškumo, kompetentingos institucijos gali prašyti licenciją išduodančios institucijos pateikti papildomos informacijos.

Kartu su tokiu prašymu gali būti nusiųsta tokios FLEGT licencijos, dublikato arba pakaitinės FLEGT licencijos kopija.

5. FLEGT licencijos atitikties siuntai tikrinimas

Jei manoma, kad siuntą reikia papildomai patikrinti, jog kompetentingos institucijos galėtų nuspręsti, ar galima priimti FLEGT licenciją, gali būti atliekamos patikros, ar ta siunta atitinka FLEGT licencijoje pateiktą informaciją ir licencijas išduodančios institucijos turimus įrašus dėl tos FLEGT licencijos.

Jeigu siuntos, pateikiamos išleisti į laisvą apyvartą, medienos produktų tūris arba svoris ir atitinkamoje FLEGT licencijoje nurodytas tūris arba svoris skiriasi ne daugiau kaip 10 proc., siunta laikoma atitinkančia FLEGT licencijoje pateiktą informaciją apie tūrį ar svorį.

Kilus abejonių, ar siunta atitinka FLEGT licenciją, atitinkama kompetentinga institucija gali prašyti licenciją išduodančios institucijos papildomo paaiškinimo.

Licencijas išduodanti institucija kompetentingos institucijos gali prašyti atsiųsti atitinkamos FLEGT licencijos arba pakaitinės FLEGT licencijos kopiją.

Jei būtina, licencijas išduodanti institucija panaikina FLEGT licenciją ir išduoda pataisytą jos egzempliorių V priede numatyta tvarka.

Jei kompetentinga institucija negauna atsakymo per 21 kalendorinę dieną nuo prašymo pateikti papildomą paaiškinimą, kompetentinga institucija tos licencijos nepriima ir imasi veiksmų pagal galiojančius teisės aktus bei procedūras.

FLEGT licencija nepriimama, jeigu nustatoma (kai reikia, pateikus papildomos informacijos pagal 4 punktą arba atlikus išsamesnį tyrimą pagal šį skyrių), kad FLEGT licencija neatitinka siuntos.

6. Tikrinimas prieš atvežant siuntą

FLEGT licencija gali būti pateikta prieš atvežant siuntą, kuriai ji skirta.

FLEGT licencija priimama, jeigu atitinka visus V priede nustatytus reikalavimus ir nemanoma, kad reikia papildomo tikrinimo pagal šio priedo 4 ir 5 punktus.

7. Kiti klausimai

Atliekamos patikros išlaidas padengia importuotojas, išskyrus atvejus, kai pagal susijusios Sąjungos valstybės narės teisės aktus ir procedūras nustatyta kitaip.

Jei tikrinant FLEGT licencijas nuolat iškyla nesutarimų arba sunkumų, klausimas gali būti perduotas nagrinėti JJK ir apie tai pranešama licencijas išduodančiai institucijai.

8. Išleidimas į laisvą apyvartą

Bendrojo administracinio dokumento, kuriame surašoma išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaracija, 44 laukelyje nurodomas atitinkamos FLEGT licencijos, išduotos deklaruojamiems medienos produktams, numeris.

Kai muitinės deklaracija teikiama kompiuterinėmis priemonėmis, ši nuoroda pateikiama tam skirtame laukelyje.

Medienos produktai į laisvą apyvartą išleidžiami tik atlikus šiame priede nustatytą procedūrą.

—

FLEGT LICENCIJŲ IŠDAVIMO TVARKA IR TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

1. Bendrosios nuostatos dėl FLEGT licencijų

Pagal šio Susitarimo 6 straipsnį FLEGT licencija patvirtinama, kad mediena ir medienos produktai pagaminti teisėtai ir buvo atsekti pagal III priedo nuostatas.

FLEGT licenciją būtina gauti visiems į Sąjungos valstybes nares eksportuojamiems medienos produktams, įtrauktiems į I priede pateiktą medienos produktų sąrašą. Eksportui į kitas šalis pagal TUS reikalavimus išduodamas viešasis medienos teisėtumo ir atsekamumo pažymėjimas.

FLEGT licencija išduodama tik vienai siuntai, vieno eksportuotojo siunčiamai į Sąjungą.

Išsamūs FLEGT licencijų išdavimo, atnaujinimo ar galiojimo pratęsimo, panaikinimo, pakeitimo ir tvarkymo reikalavimai ir procedūros nustatyti III priedo 4.2.3. punkte nurodytame tikrinimo vadove.

2. Licencijas išduodanti institucija

Licencijas išduodanti institucija yra už miškus atsakingai ministerijai pavaldi struktūra.

Licencijas išduodančios institucijos sudėtis, įgaliojimai ir veikimas apibrėžti teisės akte.

Licencijas išduodanti institucija yra Dramblio Kaulo Kranto ir kompetentingų institucijų keitimosi informacija FLEGT licencijų klausimais kompetentinga struktūra.

3. FLEGT licencijų išdavimo procedūra

FLEGT licencija išduodama patikrinus eksportuojamų medienos produktų teisinę atitiktį ir atsekamumą, kaip nustatyta III priede.

FLEGT licencija išduodamas atlikus toliau nurodytą procedūrą.

- 1 etapas. Paraiškos gavimas – eksportuotojas užpildo ir pateikia licencijas išduodančios institucijos nustatytos formos paraišką išduoti FLEGT licenciją.

- 2 etapas. Paraiškos vertinimas – licencijas išduodanti institucija užtikrina, kad eksportuojamų medienos produktų atitiktis būtų patikrinta pagal III priedą.

- 3 etapas. Sprendimas išduoti licenciją –
  - nenustačiusi pažeidimų, licencijas išduodanti institucija atitinkamam eksportuotojui išduoda FLEGT licenciją.

  - Jei nustatoma pažeidimų, licencijas išduodanti institucija atmeta paraišką ir apie tai praneša atitinkamam eksportuotojui. Pažeidimų nagrinėjimo procedūra aprašyta III priede.

FLEGT licencijų paraiškos teikiamos ir tvarkomos elektroniniu būdu per duomenų valdymo sistemą. Tačiau, jei duomenų valdymo sistema neveikia, paraiškos gali būti teikiamos ir tvarkomos rankiniu būdu. Jei paraiška išduoti FLEGT licenciją pateikiama rankiniu būdu, kartu su ja būtina pateikti teisėtumo ir atsekamumo pažymėjimą, kurį pagal III priede aprašytas procedūras išduoda už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakinga tarnyba.

Licencijas išduodanti institucija gali panaikinti bet kurią FLEGT licenciją, kurioje yra klaidų, ir išduoti pataisytą licenciją, pažymėtą *Pataisyta licencija*, patvirtintą licencijas išduodančios institucijos antspaudu ir parašu.

Išduodant FLEGT licenciją mokamas mokestis, kurio suma ir mokėjimo tvarka nustatomos teisės aktu.

4. Bendrosios FLEGT licencijų ypatybės

FLEGT licencija gali būti spausdintinė arba elektroninė.

Licencijoje pateikiama 1 priedėlyje nurodyta informacija pagal 2 priedėlyje pateiktas pildymo instrukcijas.

Esant sudėtinėms siuntoms, kai gali būti neįmanoma pateikti visos reikalaujamos 1 priedėlio pirmame šablone nurodytos informacijos, prie licencijos pridedamas priedas, pavadintas *Prie FLEGT licencijos pridedamas papildomas prekių aprašas*. Šiame priede pateikiama su siuntos apibūdinimu susijusi kokybinė ir kiekybinė informacija, kaip nurodyta 1 priedėlyje. Tokiu atveju atitinkamuose FLEGT licencijos laukeliuose nepateikiama informacijos apie siuntą, tačiau pateikiama nuoroda į priedą.

FLEGT licencija įsigalioja jos išdavimo dieną.

FLEGT licencija galioja 6 mėnesius su galimybe ją atnaujinti arba pratęsti ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. FLEGT licencijoje nurodoma galiojimo pabaigos data.

FLEGT licencijai baigus galioti, ji laikoma negaliojančia.

Sunaikinus medienos produktus, kuriems buvo išduota FLEGT licencija, ši laikoma negaliojančia. Veiklos vykdytojas apie tai praneša licencijas išduodančiai institucijai.

5. Spausdintinių FLEGT licencijų ypatybės

Spausdintinės licencijos yra 1 priedėlyje nustatytos formos.

FLEGT licencija išduodama A4 formato dydžio.

FLEGT licencija išduodama šešiais egzemplioriais, kurių kiekvienas pažymėtas taip:

- egzempliorius su užrašu *ORIGINALAS* yra skirtas Sąjungos valstybės narės, kurioje ta siunta, kuriai skirta licencija, deklaruojama išleidimui į laisvą apyvartą įforminti, kompetentingai institucijai;
- egzempliorius su užrašu *EUROPOS SAJUNGOS MUITINĖ* yra skirtas Sąjungos muitinei;
- egzempliorius su užrašu *EKSPORTUOTOJAS* yra skirtas FLEGT licencijos pareiškėjui;
- egzempliorius su užrašu *DRAMBLIO KAULO KRANTO MUITINĖ* yra skirtas Dramblio Kaulo Kranto muitinei;
- egzempliorius su užrašu *FLEGT LICENCIJAS IŠDUODANTI INSTITUCIJA* lieka licencijas išduodančiai institucijai;

- egzempliorius su užrašu *ARCHYVAS* yra skirtas Dramblio Kaulo Kranto už miškus atsakingos ministerijos archyvui.

FLEGT licencijos pildomos rašomąja mašinėle arba kompiuteriu. Prireikus jas galima pildyti ranka. Licencijas išduodanti institucija skiriamą kiekį įrašo taip, kad nebūtų įmanoma įterpti papildomų skaitmenų ar nuorodų.

Licencijas išduodanti institucija kiekvieną egzempliorių patvirtina fiziniu parašu ir licencijas išduodančios institucijos įspaustu antspaudu.

FLEGT licencija turi registracijos numerį ir brūkšninį kodą. Formoje negali būti nei taisymų, nei papildomų priedašų.

FLEGT licencijos spausdinamos ir pildomos prancūzų kalba.

Išskyrus už miškus atsakingos ministerijos ir licencijas išduodančios institucijos archyvuose saugomas kopijas, visos kitos kopijos pateikiamos pareiškėjui; jis pasilieka savąją kopiją, o kitas kopijas siunčia gavėjams.

6. FLEGT licencijos pametimas arba sunaikinimas

Jeigu vienas iš 5.3. punkte išvardytų egzempliorių pametamas arba sunaikinamas, eksportuotojas arba jo įgaliotasis atstovas gali prašyti licencijas išduodančios institucijos išduoti pakaitinę FLEGT licenciją. FLEGT licencijos turėtojas arba jo įgaliotasis atstovas prie savo prašymo prideda Dramblio Kaulo Kranto nacionalinės policijos arba nacionalinės žandarmerijos išduotą pranešimą, kad prarasta atitinkama kopija.

FLEGT licencijas išduodanti institucija pakaitinę (-es) FLEGT licenciją (-as) išduoda per 48 valandas nuo eksportuotojo prašymo gavimo dienos.

Pakaitinėse FLEGT licencijose pateikiama ta pati informacija ir įrašai, buvę FLEGT licencijoje, kuri pakeičiama, įskaitant licencijos numerį.

Ant pakaitinės FLEGT licencijos nurodoma *Pakaitinė licencija*, ji patvirtinama licencijas išduodančios institucijos antspaudu ir parašu.

Išdavus pakaitinę FLEGT licenciją, pradinė licencija netenka galios. Jei pamesta ar pavogta licencija vėliau randama, ji turi būti sunaikinta arba grąžinta licencijas išduodančiai institucijai.

7. Abejonės dėl FLEGT licencijos galiojimo

Tais atvejais, kai kyla abejonių dėl FLEGT licencijos arba pakaitinės FLEGT licencijos galiojimo, kompetentingos institucijos gali prašyti, kad licenciją išdavusi institucija atliktų papildomus patikrinimus.

Jei licencijas išduodanti institucija mano, kad tai būtina, ji gali paprašyti kompetentingų institucijų jai atsiųsti atitinkamos FLEGT licencijos arba pakaitinės FLEGT licencijos kopiją.

Jeigu licencijas išduodanti institucija mano, kad tai būtina, ji panaikina FLEGT licenciją ir išduoda pataisytą egzempliorių, pažymėtą *Pataisyta licencija*, patvirtintą licencijas išduodančios institucijos antspaudu ir parašu; tą egzempliorių ji perduoda kompetentingoms institucijoms.

Jei FLEGT licencijos galiojimas patvirtinamas, FLEGT licencijas išduodanti institucija apie tai, pageidautina elektroninėmis priemonėmis, praneša kompetentingoms institucijoms ir grąžina FLEGT licencijos kopijas. Grąžinami egzemplioriai pažymimi *Patvirtinta [data]* ir patvirtinami licencijas išduodančios institucijos antspaudu ir parašu.

Jeigu atitinkamos FLEGT licencijos galiojimas nepatvirtinamas, licencijas išduodanti institucija apie tai, pageidautina elektroninėmis priemonėmis, praneša kompetentingoms institucijoms.

8. Kompiuterinės FLEGT licencijos techninės specifikacijos

FLEGT licencija gali būti išduodama ir naudojama kompiuterinėmis priemonėmis.

Sjungos valstybėse narėse, neprisijungusiose prie kompiuterinės sistemos, bus galima naudoti spausdintinę licenciją.

9. Sąvokų apibrėžtys

Priedėliuose vartojamos sąvokos Dramblio Kaulo Kranto atveju apibrėžtos taip:

- A. Medienos arba medienos produktų prekinis aprašas – produktų rūšies aprašymas.
- B. Transporto priemonė – transporto iš eksporto vietos rūšis: jūros, oro, žemės.
- C. Bendriniai arba moksliniai pavadinimai – įprasti prekybiniai arba moksliniai medienos rūšių, naudotų produktui pagaminti, pavadinimai. Nerekomenduojama naudoti įprasto pavadinimo, jei jis paprastai nepripažįstamas tarptautinėje prekyboje.
- D. Medienos ruošos šalys – šalys, kuriose kertama mediena atitinkamiems medienos produktams.

Priedėliai

1. FLEGT licencijos šablonas ir prie FLEGT licencijos pridedamo papildomo prekių aprašo forma
2. Pildymo instrukcijos

FLEGT licencijos forma

Dramblio Kaulo Kranto
herbas ir logotipai

Europos Sąjunga

FLEGT

ORIGINALAS	1	1. Licencijas išduodanti institucija Pavadinimas: Adresas:	2. Importuotojas Pavadinimas: Adresas:
		3. FLEGT licencijos numeris	4. Galiojimo pabaigos data
		5. Eksportuojanti šalis	7. Transporto priemonė
		6. ISO kodas	
		8. FLEGT licencijos turėtojas (pavadinimas (vardas, pavardė) ir adresas)	
		9. Medienos arba medienos produktų prekinis aprašas	10. SS kodai
1			

11. Bendriniai arba moksliniai pavadinimai	12. Medienos ruošos šalys	13. ISO kodai
14. Tūris (m ³)	15. Grynasis svoris (kg)	16. Vienetų skaičius
17. Skiriamieji ženklai		
18. FLEGT licencijas išduodančios institucijos antspaudas ir parašas		
Vieta Data		

Prie FLEGT licencijos pridedamo papildomo prekių aprašo šablonas

Prie FLEGT licencijos pridedamas papildomas prekių aprašas								
FLEGT licencijos numeris:								
Produktas #	Medienos arba medienos produktų prekinis aprašas	SS kodas	Bendriniai arba moksliniai pavadinimai	Medienos ruošos šalys	Medienos ruošos šalies ISO kodas	Tūris (m ³)	Grynas svoris (kg)	Vienetų skaičius
FLEGT licencijas išduodančios institucijos antspaudas ir parašas								
Vieta								
Data								

Pildymo instrukcijos

Bendroji informacija

- Pildoma didžiosiomis raidėmis
- ISO kodai yra tarptautiniai standartiniai dviraidžiai valstybių kodai
- Įrašai „Europos Sąjunga“ ir „FLEGT“ reiškia, kad licencija išduota Sąjungai skirtai siuntai
- Įrašas „ORIGINALAS“ pakeičiamas vienu iš šių egzemplioriaus gavėjui skirtų įrašų:
„EUROPOS SAJUNGOS MUITINĖ“, „EKSPORTUOTOJAS“, „DRAMBLIO KAULO
KRANTO MUITINĖ“, „FLEGT LICENCIJAS IŠDUODANTI INSTITUCIJA“ arba
„ARCHYVAS“.

1 laukelis	Licencijas išduodanti institucija	Įrašomas visas licencijas išduodančios institucijos pavadinimas ir adresas.
2 laukelis	Importuotojas	Įrašomas visas importuotojo pavadinimas ir adresas.
3 laukelis	FLEGT licencijos numeris	Įrašomas licencijos numeris.

4 laukelis	Galiojimo pabaigos data	Įrašoma licencijos galiojimo pabaigos data.
5 laukelis	Eksportuojanti šalis	Įrašoma šalis partnerė, iš kurios medienos produktai eksportuoti į Sąjungą.
6 laukelis	ISO kodas	Įrašomas 5 laukelyje įvardytos šalies partnerės dviraidis kodas.
7 laukelis	Transporto priemonė	Įrašoma transporto iš eksporto vietos rūšis
8 laukelis	Licencijos turėtojas	Įrašomas eksportuotojo pavadinimas ir adresas.
9 laukelis	Prekinis pavadinimas	Įrašoma produkto rūšis
10 laukelis	SS pozicija ir aprašas	Įrašomas keturių arba šešių skaitmenų prekės kodas, nustatytas pagal Suderintą prekių aprašymo ir kodavimo sistemą.
11 laukelis	Bendriniai arba moksliniai pavadinimai	Įrašomi medžių, kurių mediena naudota gaminant produktą, rūšių bendriniai arba moksliniai pavadinimai. Jeigu produkte naudojama daugiau nei viena rūšis, kiekvieną rūšį reikia nurodyti atskiroje eilutėje. Šio laukelio galima nepildyti, jeigu sudėtinis produktas arba sudedamoji dalis pagaminta iš įvairių rūšių medžių medienos ir tų rūšių nebeįmanoma nustatyti (pvz., medienos drožlių plokštė).
12 laukelis	Medienos ruošos šalys	Nurodomos šalys, kuriose vykdyta 10 laukelyje nurodytų rūšių medienos ruošą. Jeigu produkte naudojama daugiau nei viena medienos rūšis, reikia nurodyti kiekvienos rūšies medienos ruošos šalis. Šio laukelio galima nepildyti, jeigu sudėtinis produktas arba sudedamoji dalis pagaminta iš įvairių rūšių medžių medienos ir tų rūšių nebeįmanoma nustatyti (pvz., medienos drožlių plokštė).
13 laukelis	ISO kodai	Įrašomi 12 laukelyje nurodytų valstybių ISO kodai. Šio laukelio galima nepildyti, jeigu sudėtinis produktas arba sudedamoji dalis pagaminta iš įvairių rūšių medžių medienos ir tų rūšių nebeįmanoma nustatyti (pvz., medienos drožlių plokštė).

14 laukelis	Tūris (m ³)	Įrašomas visas tūris, išreikštas kubiniais metrais. Galima nepildyti, jeigu reikiama informacija pateikiama 15 laukelyje.
15 laukelis	Grynasis svoris	Įrašomas visas svoris, t. y. medienos produktų grynasis svoris be konteinerių ar pakuočių, išskyrus atramas, tarpiklius, lipdukus ir kt. Galima nepildyti, jeigu reikiama informacija pateikiama 14 laukelyje.
16 laukelis	Vienetų skaičius	Įrašomas vienetų skaičius, jei tai yra geriausias būdas nurodyti pagaminto produkto kiekį. Galima nepildyti.
17 laukelis	Skiriamieji ženklai	Nurodomi visi skiriamieji ženklai, jeigu tokių yra, pvz., partijos numeris arba važtaraščio numeris. Galima nepildyti.
18 laukelis	Licenciją išduodančios institucijos parašas ir antspaudas	Šiame laukelyje pasirašo įgaliotasis pareigūnas ir uždedamas licenciją išduodančios institucijos oficialus antspaudas. Taip pat nurodoma vieta ir data.

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS VEIKLOS SĄLYGOS

1. Principai

Nepriklausomas auditas atliekamas pagal šio Susitarimo 10 straipsnį. Atliekamas TUS, užtikrinančios, kad nukirsti, nuvežti, perdirbti, eksportuoti, importuoti ar parduoti I priede išvardyti produktai atitinka teisėtumo ir atsekamumo kriterijus, nepriklausomas auditas. TUS taip pat užtikrina, kad licencijas išduodanti institucija išduotų licencijas tik toms siuntoms, kurios atitinka reikalavimus.

Šiame priede pateikiamose sąlygose aprašomi nepriklausomo audito tikslai, užduotys ir metodika, taip pat nepriklausomo auditoriaus ataskaitų rengimo tvarka. Šiame priede taip pat nurodomi pagrindiniai informacijos šaltiniai, o Šalys įpareigojamos remti nepriklausomą auditorių ir jam padėti, visų pirma suteikiant galimybę susipažinti su informacija. Veiklos sąlygose apibūdinama reikalinga kvalifikacija ir patirtis; jomis remiantis, samdant nepriklausomą auditorių taip pat rengiami išsamesni konkurso dokumentai.

2. Tikslai

Nepriklausomo audito tikslas – įvertinti, ar TUS veikia tinkamai ir veiksmingai.

3. Užduotys

Nepriklausomo auditoriaus užduotys turi būti šios (sąrašas neišsamus):

- a) parengti audito vadovą, kuriame išsamiai aprašomos visos audito operacijos, įskaitant informacijos rinkimo, atitinkamų duomenų vertinimo ir ataskaitų rengimo metodus ir priemones. Procedūrų vadove taip pat nurodoma skundų nagrinėjimo tvarka ir kokiomis procedūromis užtikrinamas auditorių darbo nepriklausomumas ir konfidencialumas;
- b) atlikti TUS auditą: nepriklausomas auditorius užtikrina, kad TUS veiktų veiksmingai ir atitiktų šio Susitarimo reikalavimus. Būtent per auditą nagrinėjami šie komponentai:
  - medienos ruošos, perdirbimo ir prekybos leidimų išdavimo sistema,
  - teisėtumo kontrolės ir tikrinimo sistema (II ir III priedai),
  - atsekamumo kontrolės ir tikrinimo sistema (III priedas),
  - FLEGT licencijų išdavimo sistema (V priedas),

- TUS pažeidimų valdymo sistema (III priedas),
  - už FLEGT licencijų tikrinimą ir išdavimą atsakingų institucijų veikla (III ir V priedai);
- c) nustatyti TUS įgyvendinimo¹ ir veikimo² etapo spragas bei trūkumus ir teikti rekomendacijas JĮK.
- d) įvertinti, kaip įgyvendinami taisomieji veiksmai, kuriais JĮK nusprendė pašalinti kontrolės ir tikrinimo ataskaitose nustatytas spragas ir trūkumus;
- e) teikti nustatytų faktų ataskaitas ir rekomendacijas JĮK, kad šis reguliariai skelbtų tų ataskaitų santrauką;
- f) JĮK parašius, atlikti bet kokį kitą tyrimą, analizę ar tikrinimą, kad auditas būtų dar nuodugnesnis.

---

¹ Terminas „įgyvendinimas“ čia suprantamas kaip TUS kūrimo etapas.

² Terminas „veikimo etapas“ čia suprantamas kaip etapas patvirtinus TUS;

4. Metodika

Nepriklausomas auditorius privalo:

- visada ir visomis aplinkybėmis laikytis profesinių ir etikos principų;
- laikytis gerosios nacionalinės ir tarptautinės patirties pagal ISO 19011¹ ir 17021² arba lygiaverčius standartus;
- savo išvadas grįsti faktais ir įrodymais, be kita ko, gautais atlikus tyrimus vietoje ir dokumentų auditą;
- konsultuotis su visais suinteresuotaisiais subjektais ir visų pirma su nepriklausomo medienos ruošos sektoriaus stebėjimo srityje veikiančiomis organizacijomis.

Prieš nepriklausomam auditoriui pradėdant audito veiklą pagal patvirtintą vadovą, 3 punkte nurodytą nepriklausomo auditoriaus pasiūlytą audito vadovą išnagrinėja ir patvirtina JJK.

---

¹ Vadybos sistemų audito rekomendacijos

² Reikalavimai, keliami įstaigoms, atliekančioms auditą ir sertifikuojančioms vadybos sistemas

4.1. Darbotvarkė

Pirmaisiais TUS įgyvendinimo metais nepriklausomas auditorius parengia ir pateikia JJK audito vadovą bei audito planą ir atlieka pradinį auditą. Atlikdamas pradinį auditą, nepriklausomas auditorius turi surengti įvadinį posėdį, per kurį jis užtikrina, kad įvairios suinteresuotųjų subjektų grupės (pilietinė visuomenė, genties vado vadovaujamos tradicinės bendruomenės, privatusis sektorius, ministerijos ir kitos vyriausybės struktūros) vienodai suprastų jo įgaliojimus. Šis posėdis taip pat yra proga susipažinti su dalyvių lūkesčiais ir rekomendacijomis dėl audito. Paskesniais metais, ne trumpesnę kaip ketverių metų laikotarpį, nepriklausomas auditorius atlieka metinius auditus. Vėliau jų dažnumą peržiūri JJK. Šalių prašymu ir JJK pritarus nepriklausomas auditorius taip pat gali be išankstinio įspėjimo atlikti *ad hoc* auditus.

Baigęs kiekvieną auditą, nepriklausomas auditorius surengia posėdį, kurio tikslas – informuoti dalyvius apie rezultatus. Šiame posėdyje pristatoma JJK patvirtinta suvestinė ataskaita.

4.2. Darbo apimtis

Nepriklausomo auditoriaus veikla apima visas 3 punkte išvardytas užduotis, kurias jis atlieka vadovaudamasis audito vadovu.

Įgyvendinant šį Susitarimą ir TUS dar nepradėjus visapusiškai veikti, atliekant nepriklausomą auditą gali būti nagrinėjamos JJK nustatytos jos dalys.

Veikimo etapu nepriklausomas auditas apima visą su tikrinimu susijusią veiklą: teisėtumo ir atsekamumo tikrinimo sistemą, FLEGT licencijų išdavimo sistemą, TUS pažeidimų valdymo sistemą ir FLEGT licencijas tikrinančių ir išduodančių įstaigų veiklą.

Siekdamas nustatyti, ar tikrinant buvo iš tiesų nustatyti galimi pažeidimai kontrolės ir vietos lygmeniu, nepriklausomas auditorius taip pat atlieka šių dalyvių atitinkamos veiklos auditą:

- institucijų, atsakingų už medienos ruošos, perdirbimo ir prekybos leidimų išdavimą,
- institucijų, atsakingų už teisėtumo ir atsekamumo kontrolę,
- miškakirčių, perdirbėjų, importuotojų, eksportuotojų ir prekybininkų.

Įvertinęs riziką ir prireikus atsižvelgdamas į JJK nustatytus prioritetus, nepriklausomas auditorius pasirenka atitinkamas veiklas.

4.3. Duomenų rinkimas ir tvarkymas

Audito vadove turi būti aprašytos įrodymų rinkimo, įskaitant auditą vietoje, tyrimus, pokalbius ir dokumentų naginėjimą, procedūros ir praktika. Jame taip pat turėtų būti aprašyta nepriklausomo auditoriaus reagavimo į skundus dėl jo darbo tvarka. Surinkti duomenys tvarkomi objektyviai (remiantis teisine analize, duomenų valdymo sistemos kontrole, laikantis tokių duomenų valdymui taikomų etikos taisyklių ir t. t.).

4.4. Audito sistemos

Remdamasis patvirtintais dokumentais ir archyve saugomais audito nustatytais faktais ir įrodymais, gautais išnagrinėjus dokumentus, per pokalbius, lankantis vietoje ir renkant duomenis, nepriklausomas auditorius nustato:

- atliekant teisėtumo ir atsekamumo tikrinimą nustatytus pažeidimus ir taisomuosius veiksmus, skirtus šiems pažeidimams pašalinti;
- TUS privalumus ir trūkumus (kurie turi būti vertinami kaip galimybė tobulėti), leisiančius pasirinkti priemones, padėsiančias gerinti TUS veikimą ir veiksmingumą.

4.5. Tinkami ištekliai ir įgaliojimai

Nepriklausomas auditorius turi turėti pakankamai išteklių ir reikiamų įgaliojimų, kad galėtų tinkamai atlikti savo darbą.

4.6. Dokumentų valdymo sistema

Nepriklausomas auditorius turi turėti tinkamą dokumentų valdymo sistemą, skirtą užtikrinti, kad jo darbuotojai turi reikiamų įgūdžių ir patirties, jog galėtų veiksmingai atlikti auditą ir taikyti būtiną vidaus kontrolę ir priežiūrą.

5. Ataskaitos ir sklaida

Nepriklausomas auditorius savo ataskaitas rengia laikydamasis su JĮK suderintos ir audito vadove numatytos struktūros ir tvarkos. Nepriklausomas auditorius:

- teikia savo veiklos, vykdomos pagal su JĮK suderintą veiklos planą, ataskaitą;
- prieš atlikdamas auditą parengia ir pateikia JĮK patvirtinti audito vadovą ir audito planą;
- rengia savo ataskaitas, laikydamasis tarptautiniu mastu pripažįstamų ir audito vadove nurodytų audito principų;
- pateikia JĮK preliminarią ataskaitą, kad šis pateiktų savo pastabas;
- pateikia JĮK galutinę ataskaitą (atsižvelgęs į pastabas dėl preliminaros ataskaitos ir surinktus įrodymus), kurioje pateikiama visa svarbi informacija apie audito programą ir TUS veikimą;

- parengia suvestinę ataskaitą, kurią JĮK patvirtina, kad pateiktų plačiajai visuomenei. Suvestinė ataskaita grindžiama išsamia ataskaita ir joje apibendrinamos pagrindinės rekomendacijos bei išvados, įskaitant nustatytus TUS trūkumus ir privalumus.

6. Informacijos gavimo priemonės ir šaltiniai

Pagrindinės informacijos gavimo priemonės yra šios:

- dokumentų ir duomenų (ataskaitų, planų, registrų, formų, segtuvų, lapų, interneto svetainių, duomenų bazių ir kt.) nagrinėjimas,
- apsilankymai vietoje,
- pokalbiai su TUS dalyvaujančiais asmenimis ir kitais asmenimis, turinčiais patirties šioje srityje,
- konsultacijos ir susitikimai su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

Lankydamasis vietoje, nepriklausomas auditorius turi turėti galimybę patekti į teritorijas, kuriose vykdoma medienos ruošą, vežami, perdirbami ir parduodami miško išteklių, taip pat į importo ir eksporto vietas.

Dramblio Kaulo Krantas užtikrina nepriklausomam auditoriui visas galimybes susipažinti su visa informacija, dokumentais ir duomenų bazėmis, kurie yra svarbūs arba reikalingi, kad TUS tinkamai veiktų ir būtų galima įvertinti jos veiksmingumą. Kilus abejonų dėl nepriklausomo audito prašomos informacijos svarbos, tinkamumo ar konfidencialumo, klausimas perduodamas svarstyti JJK. Prieiga prie informacijos apima už miškus atsakingos ministerijos turimą informaciją ir kitų TUS dalyvaujančių ministerijų ir vyriausybinių įstaigų turimą informaciją. Visų pirma, nepriklausomas auditorius gali susipažinti su TUS, jos sudedamosiose dalyse ir kituose šaltiniuose turima informacija, pvz., auditais, kuriuos paskelbė kitos šalys, įsidiegusios FLEGT licencijavimo schemą.

Dalyviai, galintys pateikti atitinkamą informaciją:

a) valstybiniai subjektai:

- už miškus atsakinga ministerija ir kitos TUS dalyvaujančios ministerijos ir vyriausybės įstaigos. Visos šios administracijos laikomos pagrindiniais informaciją nepriklausomam auditoriui teikiančiais informacijos šaltiniais;

b) nevalstybiniai subjektai:

- pilietinės visuomenės organizacijos (visų pirma, vykdančios nepriklausomą stebėjimą) ir su TUS susijusiuose sektoriuose veikiančios tarptautinės nevyriausybines organizacijos,

- už privačias savanoriškas teisėtumo ir atsekamumo sertifikavimo sistemas atsakingos organizacijos,
- privatūs veiklos vykdytojai (miškakirčiai, perdirbėjai, eksportuotojai ir kt.),
- genties vado vadovaujamos tradicinės bendruomenės,
- tyrimų įmonės, patirties šioje srityje turintys asmenys ir ekspertai.

7. Būtina kvalifikacija

A. Nepriklausomas auditorius privalo įrodyti turintis šią kvalifikaciją:

- įrodymais pagrįsta patirtis miškotvarkos, medienos perdirbimo, medienos atsekamumo, muitinės ir tiekimo grandinės valdymo sistemų audito ir atitikties vertinimo srityse;
- geras nacionalinės, subregioninės (VAVEB) ir tarptautinės prekybos medienos produktais ir komercinės miškų pramonės išmanymas;
- geras Dramblio Kaulo Kranto miško pramonės išmanymas;
- puikūs bendravimo žodžiu ir raštu prancūzų kalba įgūdžiai;

- įrodymais pagrįstas gebėjimas dirbti su įvairiais subjektais;
- sertifikatas bent pagal ISO 9001 standartą;
- geras ISO 19011 ir 17021 arba lygiaverčių standartų išmanymas.

B. Nepriklausomas auditorius turi laikytis šių reikalavimų:

- neturėti interesų konfliktų dėl organizacinių ar komercinių ryšių, kaip reikalaujama pagal ISO 19011, 17021 ar lygiaverčius standartus;
- neturėti tiesioginių interesų miškotvarkos, medienos perdirbimo, prekybos mediena ar miškų sektoriaus, taip pat kitų su TUS susijusių verslo sektorių reglamentavimo srityse;
- pasitelkti kvalifikuotus ir patyrusius audito darbuotojus;
- turėti savo ISO 9001, 19011 ir 17021 tipo arba lygiavertę kontrolės sistemą.

C. Be to, nepriklausomas auditorius turi gebėti:

- sukurti skaidrų su nepriklausomu auditu susijusių skundų nagrinėjimo mechanizmą.

8. Atrankos procesas ir institucinės priemonės

Konkurse gali dalyvauti visos atitinkamų pajėgumų turinčios institucijos, įskaitant ne pelno organizacijas, akademinės įstaigas ir mokslinių tyrimų centrus.

Pasiūlymų vertinimas yra skaidrus, o taikomi kriterijai skelbiami viešai. Nepriklausomo auditoriaus atrankos procesas apima deramą konkuruojančių subjektų patikrinimą pagal JĮK nustatytus standartus. Pasiūlymų vertinimo ataskaita skelbiama viešai.

Išsamesnius konkurso dokumentus, parengtus samdant nepriklausomą auditorių remiantis šiuo priedu, tvirtina JĮK. Dramblio Kaulo Krantas, gavęs JĮK pranešimą apie neprieštarimą, baigia nepriklausomo auditoriaus samdymo procesą.

9. Nepriklausomo audito finansavimas

Vėliau Šalys susitaria dėl nepriklausomo audito finansavimo užtikrinant jo nepriklausomumą mechanizmo.

TEISĖTUMO UŽTIKRINIMO SISTEMOS (TUS)
NEPRIKLAUSOMO VERTINIMO KRITERIJAI

1. Bendrosios nuostatos

Dramblio Kaulo Kranto TUS yra skirta užtikrinti medienos ir medienos produktų teisėtumui. Prieš įsigaliojant medienos produktų eksportui iš Dramblio Kaulo Kranto į Sąjungą taikomai FLEGT licencijavimo schemai, atliekamas nepriklausomas TUS vertinimas. Šiame priede nustatomi šios schemos nepriklausomo vertinimo kriterijai, kaip nustatyta Susitarimo 12 straipsnyje. Jo tikslas – nustatyti, kad TUS veikia tinkamai ir patikimai, jog Šalys galėtų nuspręsti dėl FLEGT licencijavimo schemos veikimo etapo pradžios. Todėl nepriklausomas vertinimas skiriasi nuo nepriklausomo audito. Nepriklausomas auditas yra nuolatinė šio Susitarimo įgyvendinimo funkcija, o nepriklausomas vertinimas atliekamas tik prieš pradedant taikyti FLEGT licencijavimo schemą.

2. Vertinimo tikslas

Siekiant padėti Šalims priimti sprendimą dėl FLEGT licencijavimo schemos veikimo etapo pradžios, atliekant vertinimą vertinama:

- TUS veikimas, patikimumas ir veiksmingumas;

- galimos TUS peržiūros sudarius šį Susitarimą;
- TUS dalyvaujančių subjektų gebėjimas atlikti savo vaidmenį sistemoje, kaip numatyta šiame Susitarime ir jo prieduose.

3. Vertinimo atlikimo metodika

TUS vertinimas atliekamas etapais. Vertinant nustatytos TUS spragos ir trūkumai laipsniškai pašalinami įgyvendinant suplanuotus taisomuosius veiksmus, dėl kurių Šalys susitarė JJK posėdyje, kol bus pasiektas Šalis tenkinantis lygis.

Vertinant TUS, atsižvelgiama į ankstesnius JJK nurodytus TUS dalių nepriklausomus auditus, kaip numatyta VI priede.

Dėl nepriklausomo vertinimo įgaliojimų ir sąlygų Dramblio Kaulo Krantas ir Sąjunga susitaria JJK posėdyje. Šie įgaliojimai ir sąlygos grindžiami šiame priede nustatytais vertinimo kriterijais.

4. Vertinimo kriterijai

4.1. Teisėtai pagamintos medienos apibrėžtis

Teisėtai pagaminta mediena apibrėžta šio Susitarimo 1 ir 7 straipsniuose ir II priede, o šią apibrėžtį papildoma tikrinimo vadovas, kuriame nurodyti atitikties patvirtinimo dokumentai. Teisėtai pagamintos medienos apibrėžtis yra aiški, objektyviai patikrinama, tinkama taikyti praktiškai ir apima atitinkamas nuostatas bent šiose srityse:

- medienos ruošos teises – miško koncesijų skyrimą ir juridinių teisių vykdyti medienos ruošą teisėškai apibrėžtoje teritorijoje suteikimą;
- miškų ūkio veiklą – miškotvarkos ir miško veiklos vykdymo teisinių ir techninių reikalavimų laikymąsi, įskaitant atitinkamų socialinės ir aplinkos apsaugos teisės aktų nuostatų laikymąsi;
- rinkliavas ir mokesčius – teisinių reikalavimų dėl mokesčių, atskaitymų ir rinkliavų ir kitų pajamų sistemų, tiesiogiai susijusių su medienos ruoša ir medienos ruošos teisėmis, laikymąsi;
- kitus naudotojus – pagarbą kitų šalių teisėms į žemę arba teisėms naudoti žemę ir kitus išteklius, kurioms gali turėti įtakos medienos ruošos teisės (kai tokių kitų teisių yra);
- prekybą ir muitus – prekybos ir muitinės procedūrų teisinių reikalavimų laikymąsi.

Atliekant vertinimą šioje srityje, nagrinėjami toliau nurodyti pagrindiniai klausimai.

- Ar taikomos teisinės nuostatos yra aiškiai nurodytos teisėtai pagamintos medienos apibrėžtyje?
- Ar galima aiškiai nustatyti teisinę priemonę, kuria pagrįstas kiekvienas teisėtai pagamintos medienos apibrėžties elementas?

- Ar nustatyti principai, kriterijai ir rodikliai, kuriais remiantis galima tikrinti kiekvienos teisėtai pagamintos medienos apibrėžties dalies atitiktį?
- Ar atitikties patvirtinimo dokumentai, naudojami tikrinant, kaip laikomasi kiekvieno teisėtai pagamintos medienos apibrėžties principo, kriterijaus ir rodiklio, yra pagrįsti dokumentiniais teisės šaltiniais?
- Ar atitikties patvirtinimo dokumentai yra aiškūs, objektyvūs ir tinkamai taikyti praktiškai? Ar jie yra tinkami siekiant patvirtinti atitiktį rodikliui?
- Ar teisėtai pagamintos medienos apibrėžtis apima pagrindines pirmiau nurodytose srityse galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas teisinės sąlygas?

Jei įsigaliojus šiam Susitarimui pasikeičia teisėtai pagamintos medienos apibrėžtis, nagrinėjami toliau nurodyti pagrindiniai papildomi klausimai.

- Ar dėl padarytų pakeitimų buvo konsultuotasi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir ar buvo atsižvelgta į jų rekomendacijas?

- Ar aiškiai nurodyti konkretūs įstatymai ir kiti teisės aktai, kurie turi būti taikomi kiekvienai naujai teisėtai pagamintos medienos apibrėžties daliai?
- Ar buvo aiškiai nustatyti atitikties patvirtinimo dokumentai, susiję su teisėtai pagamintos medienos apibrėžties pakeitimais?
- Ar pakeitimai buvo atlikti laikantis šio Susitarimo nuostatų?

4.2. TUS taikymo sritis

TUS taikoma I priede nurodytiems produktams ir III priedo 3.1. punkte aprašytiems medienos šaltiniams. Prieš įsigaliojant Dramblio Kaulo Kranto į Sąjungą eksportuojamai medienai taikomai FLEGT licencijavimo schemai, TUS leidžia bent jau patikrinti, ar į Sąjungos rinką siūsti ar joje parduoti skirta mediena ir medienos produktai pagaminti teisėtai.

Atliekant vertinimą šioje srityje, nagrinėjami toliau nurodyti pagrindiniai klausimai.

- Ar TUS taikoma visiems šio Susitarimo I priede išvardytiems produktams?
- Ar TUS taikoma šio Susitarimo III priedo 3.1. punkte nurodytiems įvairiems medienos šaltiniams?

- Ar iškirtus miškus gauta mediena ir konfiskuota mediena yra identifikuota visoje tiekimo grandinėje, ar jai taikoma TUS ir netaikoma FLEGT licencijavimo schema?
- Ar tranzitu vežama importuojama mediena ir gatavi medienos gaminiai nepatenka į tiekimo grandinę ir jiems netaikoma FLEGT licencijavimo schema?
- Ar TUS dalyviai geba atlikti savo vaidmenį, kaip numatyta šiame Susitarime ir jo prieduose?

4.3. Kontrolė

Teisėtumo kontrolės tikslas – užtikrinti, kad veiklos vykdytojai būtų teisiškai įsteigti, kad jiems būtų suteiktas veiklos leidimas ir kad visa veikla miško pramonėje būtų teisėta.

Atsekamumo kontrolės tikslas – atsekti medienos maršrutą nuo kirtavietės iki prekybos ir (arba) eksporto vietos, kartu užtikrinant, kad į tiekimo grandinę nepatektų pašalinė mediena.

Šis lygis apima įprastą valstybės kompetentingų struktūrų vykdomą kontrolę, kaip numatyta teisinėje sistemoje ir procedūrų vadovuose. Todėl vykdoma visų sektoriaus veiklos vykdytojų – kirtėjų, perdirbėjų, eksportuotojų, importuotojų ir prekybininkų – kontrolė.

Vertinimo tikslas – užtikrinti, kad atliekamos teisėtumo ir atsekamumo patikros būtų grindžiamos aiškiomis, išsamiomis ir prieinamomis procedūromis ir kad jos būtų atliekamos taip, kad būtų galima patikrinti teisėtumą ir atsekamumą. Siekiant nustatyti, ar tikrinant buvo iš tiesų nustatyti galimi pažeidimai kontrolės ir vietos lygmeniu, vertinimas apima šių dalyvių atitinkamą veiklą:

- institucijų, atsakingų už medienos ruošos, perdirbimo ir prekybos leidimų išdavimą,
- institucijų, atsakingų už teisėtumo ir atsekamumo kontrolę,
- miškakirčių, perdirbėjų, importuotojų, eksportuotojų ir prekybininkų.

Įvertinęs riziką ir, prireikus, atsižvelgdamas į JJK nustatytus prioritetus, vertintojas pasirenka atitinkamas veiklas.

Atliekant vertinimą šioje srityje, nagrinėjami toliau nurodyti pagrindiniai klausimai.

- Ar kompetentingos administracijos aiškiai apibrėžė teisėtumo ir atsekamumo kontrolės procedūras?
- Ar atitikties patvirtinimo dokumentai pateikiami reguliariai?

- Ar visi susiję arba kompetentingi subjektai laiku ir tinkamais būdais saugo atitikties patvirtinimo dokumentus, kad juos būtų galima patikrinti?
- Ar svarbiausi tiekimo grandinės kontrolės etapai yra nustatyti ir aprašyti taip, kad būtų galima patikrinti medienos ir medienos produktų atsekamumą?
- Ar kiekybiniai duomenys registruojami taip, kad kiekius laiku būtų galima sutikrinti su pirmesnių ir paskesnių svarbiausių tiekimo grandinės kontrolės etapų kiekybiniais duomenimis?
- Ar visi vadovai, gairės ir kiti administraciniai dokumentai, kuriuose nurodytos įvairių administracijų vykdomos kontrolės procedūros, yra viešai prieinami?

4.4. Tikrinimas

Siekiant užtikrinti medienos produktų teisėtumą ir atsekamumą, kontrolės etapą papildo tikrinimo etapas. Todėl tikrinami ne tik veiklos vykdytojai, bet ir už dokumentų išdavimą bei kontrolę atsakingos kompetentingos valstybės struktūros.

Vertinimu užtikrinama, kad atlikti teisėtumo ir atsekamumo patikrinimai būtų pakankamai griežti ir veiksmingi, jog būtų galima nustatyti bet kokius TUS reikalavimų nesilaikymo atvejus ir užtikrinti, kad jokia neteisėtos arba nežinomos kilmės mediena nepatektų į tiekimo grandinę arba nebūtų eksportuojama į Sąjungą.

Atliekant vertinimą šioje srityje, nagrinėjami toliau nurodyti pagrindiniai klausimai.

- Ar buvo įsteigtas NMVK ir ar jis pajėgus vadovauti TUS įgyvendinimui ir vykdyti savo funkcijas TUS skundų nagrinėjimo sistemoje?
- Ar miškų administracija paskyrė už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakingą tarnybą, galinčią padėti NMVK ir vykdyti jai šiame Susitarime priskirtas funkcijas?
- Ar miškų administracija įgaliojo vieną ar daugiau agentūrų vykdyti tikrinimo veiklą atvirai, skaidriai ir laikantis III priede nustatytų reikalavimų?
- Ar per dalyvaujамąjį procesą buvo parengtas tikrinimo vadovas, kurį patvirtino JĮK ir paskelbė Dramblio Kaulo Krantas? Ar šis vadovas leidžia užtikrinti vienodus tikrinimo reikalavimus, kaip numatyta III priede?
- Ar aiškiai nustatytos visų suinteresuotųjų subjektų ir tikrinimo įstaigų funkcijos ir pareigos, susijusios su kiekvienu rodikliu ir atitikties patvirtinimo dokumentu?
- Ar tikrinimo agentūros gali atlikti tikrinimo auditus, kaip reikalaujama III priede ir tikrinimo vadove?

- Ar rizikos vertinimas, kuriuo remdamosi tikrinimo agentūros nustato antrojo lygmens tikrinimų ir tikrinimų vietoje poreikį, apibrėžtas tikrinimo vadove laikantis išsamių ir praktinių procedūrų?
- Ar tikrinimo agentūrų audito ataskaitos, papildytos kitais duomenų valdymo sistemos duomenimis, leidžia už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakingai tarnybai priimti sprendimus dėl teisėtumo ir atsekamumo reikalavimų laikymosi arba pažeidimų?
- Jei buvo įdiegtos privačių pažymėjimų pripažinimo procedūros, ar jos veikia ir yra įtrauktos į tikrinimo vadovą?
- Ar įdiegta duomenų valdymo sistema, ar ji veikia ir atitinka III priedo reikalavimus?
- Ar parengtos ir paskelbtos prieigos prie duomenų valdymo sistemos teisių įgijimo ir plačiau visuomenei prieinamų duomenų nustatymo sąlygos ir procedūros? Ar TUS dalyviai turi tinkamas prieigos prie duomenų valdymo sistemos ir duomenų keitimo teises?
- Ar buvo pranešta apie tikrinant nustatytus pažeidimus, kad būtų galima pateikti papildomų duomenų ir imtis taisomųjų veiksmų?

- Ar įsteigta darbo grupė, kurioje yra įvairių su TUS susijusių administracijų tarnybų atstovų ir kurios užduotis – padėti nagrinėti ir šalinti pažeidimus bei teikti rekomendacijas atitinkamoms tarnyboms, ir ar ji pajėgi vykdyti III priede jai pavestas funkcijas?
- Ar pažeidimų valdymo sistema leidžia užtikrinti, kad jokia neteisėtos ar nežinomos kilmės mediena nepatektų į tiekimo grandinę arba nebūtų eksportuojama į ES?

4.5. Licencijų ir pažymėjimų išdavimas

Dramblio Kaulo Krantas su FLEGT licencijomis ir viešaisiais teisėtumo pažymėjimais susijusias pareigas patikėjo licencijas išduodančiai institucijai. FLEGT licencija išduodama kiekvienai į Sąjungą eksportuojamai siuntai, o viešasis teisėtumo pažymėjimas išduodamas kiekvienai siuntai, skirtai ne Sąjungos eksporto rinkoms.

Atliekant vertinimą šioje srityje, turi būti nagrinėjami toliau nurodyti pagrindiniai klausimai.

- Ar už miškus atsakinga ministerija paskyrė ar įsteigė licencijas išduodančią instituciją?
- Ar licencijas išduodanti institucija įdiegė FLEGT licencijų išdavimo procedūras? Ar šios procedūros, įskaitant taikomus mokesčius, skelbiamos viešai?

- Ar licencijas išduodanti institucija FLEGT licencijas išduoda tik tiems medienos produktams, kurie buvo patikrinti ir laikomi teisėtais, kaip numatyta šiame Susitarime?
- Ar saugomi išsamūs išduotų ir atsisakytų išduoti FLEGT licencijų ir viešųjų teisėtumo pažymėjimų registrai?
- Ar licencijų išdavimo reikalavimai aiškiai apibrėžti ir apie juos pranešta eksportuotojams ir suinteresuotiesiems subjektams?
- Ar licencijas išduodančiai institucijai nustatytos procedūros leidžia kompetentingoms institucijoms gauti paaiškinimą dėl Dramblio Kaulo Krante išduotų FLEGT licencijų?

4.6. Nepriklausomas stebėjimas ir skaidrumas

TUS apima nepriklausomą stebėjimą, kurį vykdo pilietinės visuomenės organizacijos, siekdamos surinkti patikimą ir patikrinamą informaciją apie miškotvarką, kad pagerintų miškų valdymą ir TUS veikimą.

Atliekant vertinimą šioje srityje, nagrinėjami toliau nurodyti pagrindiniai klausimai.

- Ar nepriklausomą stebėjimą vykdančios pilietinės visuomenės organizacijos yra pajėgios vykdyti šią funkciją, kaip numatyta šiame Susitarime ir visų pirma jo III priede?

- Ar nepriklausomos stebėjimo ataskaitos užregistruojamos duomenų valdymo sistemoje ir į jas atsižvelgiama tikrinimo procese, visų pirma atliekant rizikos vertinimą?
- Ar nepriklausomo stebėjimo veiklą vykdančioms organizacijoms leidžiama dalyvauti tikrinimo agentūrų vykdomose tikrinimo audito misijose, kartu laikantis konfidencialumo, t. y. saugant komercines paslaptis?
- Ar užtikrinama galimybė susipažinti su šiame Susitarime, visų pirma jo IX priede, numatytais dokumentais?

4.7. Skundų nagrinėjimo mechanizmas

Yra nustatyta tinkama tvarka, pagal kurią nagrinėjami dėl TUS įgyvendinimo gauti skundai ir sprendžiami ginčai. Pagal šią tvarką įmanoma išnagrinėti bet kokį skundą dėl TUS.

Atliekant vertinimą šioje srityje, nagrinėjami toliau nurodyti pagrindiniai klausimai.

- Ar TUS skundų nagrinėjimo mechanizmas yra aprašytas, sukurtas ir žinomas visiems suinteresuotiesiems subjektams?
- Ar skundų nagrinėjimo mechanizmas leidžia įvairiems TUS dalyvaujantiems veikėjams teikti skundus dėl kontrolės, teisėtumo, atsekamumo tikrinimo ir FLEGT licencijų išdavimo?
- Ar skundų nagrinėjimo mechanizmas veikia ir yra patikimas?

5. Nepriklausomo vertintojo paskyrimas, profilis ir užduotys

Nepriklausomą vertinimą atlieka nepriklausoma įstaiga, kurią Dramblio Kaulo Krantas paskiria remdamasis skaidria ir konkurencine atrankos procedūra ir gavęs JJK pranešimą apie neprieštaravimą.

Nepriklausomas vertintojas privalo įrodyti turintis šią kvalifikaciją:

- įrodymais pagrįsta patirtis miškotvarkos, medienos perdirbimo, medienos atsekamumo, muitinės ir tiekimo grandinės valdymo sistemų atitikties vertinimo srityse;
- geras Dramblio Kaulo Kranto miško pramonės išmanymas;
- geras FLEGT veiksmų plano ir derybų dėl savanoriškų partnerystės susitarimų bei jų įgyvendinimo procesų išmanymas;
- įrodymais pagrįstas gebėjimas dirbti su įvairiais subjektais;
- geras ISO 19011 ir 17021 arba lygiaverčių standartų išmanymas.

Nepriklausomas vertintojas atrenkamas pagal toliau pateiktus reikalavimus.

- Vertintojas turi būti skiriamas taikant skaidrią tvarką.

- Vertintojo skyrimo taisyklės turi būti aiškios ir prieinamos visuomenei.
- Vertintojas turi būti nepriklausomas ir neutralus.
- Vertintojas neturi turėti interesų konfliktų dėl organizacinių ar komercinių ryšių, kaip reikalaujama pagal ISO 19011, 17021 ar lygiaverčius standartus.
- Vertintojas neturi turėti tiesioginių interesų medienos ruošos, medienos perdirbimo, prekybos mediena srityse ar miškų administracijoje, taip pat kitų su TUS susijusių verslo sektorių reglamentavimo srityse.
- Nepriklausomas vertintojas neturi priklausyti licencijas išduodančiai institucijai ar kontrolės struktūroms.
- Nepriklausomas vertintojas turi turėti savo darbo kokybės kontrolės sistemą ir įrodyti, kad turi atitinkamos panašaus darbo patirties.

Pagrindinės nepriklausomo vertintojo užduotys:

- pasitelkti kvalifikuotus ir patyrusius audito darbuotojus, turinčius puikius bendravimo žodžiu ir raštu prancūzų kalba įgūdžius;

- parengti procedūrų vadovą, kuriame išsamiai aprašomi visi vertinimo etapai, įskaitant informacijos rinkimo, atitinkamų duomenų vertinimo ir ataskaitų rengimo metodus ir priemones. Procedūrų vadove taip pat nurodoma skundų priėmimo ir nagrinėjimo tvarka ir kokiomis procedūromis užtikrinamas darbuotojų darbo nepriklausomumas ir konfidencialumas;
- prieš pradėdamas patį vertinimą, pateikti JĮK patvirtinti procedūrų vadovą ir savo veiklos tvarkaraštį;
- atlikti vertinimą pagal šiame priede nustatytus kriterijus ir reikalavimus;
- nustatyti ar TUS, kuria paremta FLEGT licencijavimo schema, tinkamai atlieka savo funkcijas.

Vėliau Šalys susitaria dėl nepriklausomo vertinimo finansavimo užtikrinant jo nepriklausomumą mechanizmo.

PAPILDOMOS PRIEMONĖS

Kad šis Susitarimas būtų veiksmingai įgyvendinamas Dramblio Kaulo Krante, atitinkamos institucijos ir dalyviai turi imtis papildomų priemonių.

Visi ištekliai, reikalingi šiam Susitarimui įgyvendinti, teikiami pagal Sąjungos ir jos valstybių narių bendradarbiavimo su Dramblio Kaulo Krantu programavimo ir paties Dramblio Kaulo Kranto biudžeto procedūras.

Papildomos priemonės nustatomos remiantis konsultacijomis su suinteresuotaisiais subjektais, tikrinimų vietoje išvadomis ir rekomendacijomis, taip pat įvairiais Dramblio Kaulo Kranto miškų sektoriaus projektais ir tyrimais.

Šalys nustato šiam Susitarimui įgyvendinti būtinas papildomas priemones. Nustatant papildomas priemones:

- parengiamas šio Susitarimo įgyvendinimo biudžetas, nurodant iš Dramblio Kaulo Kranto išteklių teikiamą paramą ir Sąjungos bei kitų vystymosi partnerių teikiamą paramą;
- teikiamos rekomendacijos dėl poreikio pasiekti bendrą sutarimą, kad būtų koordinuojamas Europos Komisijos ir ES valstybių narių teikiamas finansavimas ir techniniai įnašai.

Papildomos priemonės įtraukiamos į šio Susitarimo įgyvendinimo tvarkaraštį ir į JĮK vykdomos pažangos stebėsenos ir vertinimo sistemą. Papildomos priemonės apima bent šias strategines kategorijas ir veiksmus:

- a) įgyvendinimo struktūrų sukūrimą ir valdžios institucijų bei kitų susijusių dalyvių valdymo ir koordinavimo stiprinimą;
- b) TUS plėtrą;
- c) gebėjimų stiprinimą, visų pirma:
  - paramą stiprinant pilietinės visuomenės organizacijų techninius ir veiklos pajėgumus, kad būtų galima veiksmingai vykdyti nepriklausomą stebėjimą,
  - paramą stiprinant valdžios ir privačiojo sektoriaus techninius ir veiklos pajėgumus, kad būtų galima veiksmingai plėtoti TUS ir jos laikytis,
  - suinteresuotųjų subjektų gebėjimų sukaupti lėšas projektams ir programoms, susijusiems su šio Susitarimo įgyvendinimu, stiprinimą;
- d) paramą iniciatyvoms, kuriomis prisidedama prie miškų valdymo ir tvarios miškotvarkos;

- e) miško atkūrimą, įskaitant kertamos medienos atsargų atnaujinimą, visų pirma:
- paramą miško atkūrimui sparčiai augančiomis miško rūšimis ir bendruomenėms ekonomiškai svarbiomis miške augančių vaismedžių rūšimis,
  - paramą miško atkūrimui vietos rūšimis, siekiant atkurti ir pagerinti miškų ekosistemų funkcijas ir biologinę įvairovę;
- f) reformų ir reguliavimo bei teisinės sistemos stiprinimo tęsimą;
- g) pagalbą:
- informant teisių į miško teritorijas dokumentus,
  - registruojant ir tvarkant miškus,
  - vykdant su miškais ir žeme susijusių dokumentų ir procedūrų sklaidą;
- h) lyčių aspekto taikymą įgyvendinant šį Susitarimą ir valdant miškus;
- i) reformų tęsimą šiose srityse:
- medienos produktų šalies rinka,

- medienos produktų eksportas,
- medienos produktų importas,
- medienos produktų teisėtumo užtikrinimas taikant TUS;

j) skaidrumą ir komunikaciją.

—

VIEŠAI SKELBIAMA INFORMACIJA

1. Tikslai, principai ir teisiniai pagrindai

Įgyvendinant šį Susitarimą, būtina skelbti su miškotvarka ir miškų sektoriui taikomų teisės aktų įgyvendinimu susijusius dokumentus ir informaciją. Su mišku susijusių dokumentų ir informacijos skelbimu siekiama palengvinti FLEGT licencijavimo schemos įgyvendinimą ir stebėseną ir skatinti gerą miškų sektoriaus valdymą.

Valdžios institucijos ir viešosios įstaigos privalo informuoti visuomenę. Teisė gauti viešojo intereso informaciją įtvirtinta galiojančiuose Dramblio Kaulo Kranto teisės aktuose¹. Be to, ši pareiga grindžiama tokiais principais: i) informacija suteikiama nemokamai arba už pagrįstą kainą; ii) visuomenei pateikiamas viešų ir prieinamų dokumentų sąrašas; iii) informacija yra tiksli ir reguliariai atnaujinama; iv) informacija pateikiama nuolat arba laiku; v) informacija pateikiama tinkamais skelbti būdais; vi) apie pažeidimus pranešantiems asmenims, liudytojams, ekspertams, nukentėjusiesiems ir jų artimiesiems, informatoriams ir gero valdymo vyriausiosios valdybos nariams valstybė suteikia specialią apsaugą nuo galimo persekiojimo ar bauginimo.

---

¹ Įstatymas dėl viešojo intereso informacijos gavimo. Potvarkis dėl korupcijos ir susijusių nusikaltimų prevencijos ir kovos su jais. Aplinkos kodekso įstatymas.

Informacija, kurią Šalys įsipareigoja paskelbti, buvo nustatyta pasikonsultavus su visais suinteresuotaisiais subjektais ir suskirstyta į sąrašą, kuriame pateikiama 2 punkte nurodyta į 10 kategorijų suskirstyta informacija. JJK viešai skelbia 2 punkto a papunktyje nurodytą informaciją. Dramblio Kaulo Krantas viešai skelbia b–i papunkčiuose nurodytą informaciją. Sąjungos viešai skelbiamos informacijos sąrašas pateikiamas j papunktyje.

2. Viešai skelbiama informacija ir dokumentai:

a) informacija apie šio Susitarimo įgyvendinimą:

- šio Susitarimo tekstas su visais jo priedais ir paskesniais pakeitimais,
- Dramblio Kaulo Krante vykdomų projektų, kuriais remiamas šis Susitarimas, sąrašas ir santraukos,
- su šiuo Susitarimu susijusių Dramblio Kaulo Krante vykdytų projektų ataskaitos,
- oficialus dokumentas dėl TUS įgyvendinimo institucijų steigimo, priskyrimo, organizavimo ir veikimo, taip pat JJK darbo tvarkos taisyklės ir, kai taikoma, arbitražo procedūros,
- JJK posėdžių ataskaitos,
- metinės ataskaitos, kuriose visų pirma pateikiama ši informacija:
  - šio Susitarimo įgyvendinimo pažanga,

- JĮK sudėtis ir veikla,
- Dramblio Kaulo Kranto išduotų FLEGT licencijų skaičius,
- atmestų prašymų išduoti FLEGT licencijas skaičius,
- už medienos teisėtumą ir atsekamumą atsakingos tarnybos nustatyti pažeidimai ir veiksmai, kurių imtasi jiems pašalinti,
- metiniai į Sąjungą eksportuojamos medienos produktų kiekiai,
- Sąjungos gautų FLEGT licencijų skaičius,
- medienos produktų, Sąjungos importuotų pagal FLEGT licencijavimo schemą, kiekiai pagal Sąjungos valstybę narę, kurioje įvykdytas importas,
- importuotų į Dramblio Kaulo Krantą ir vežamų tranzitu per Dramblio Kaulo Kranto teritoriją medienos produktų kiekiai,
- nepriklausomo audito ir nepriklausomo vertinimo sąlygos, procedūros, programos ir ataskaitos,
- nepriklausomo audito pasiūlymų vertinimo ataskaita;

b) teisinė informacija:

- Dramblio Kaulo Kranto pasirašytos ir ratifikuotos tarptautinės konvencijos ir susitarimai dėl miškotvarkos,
- Miškų kodekso įstatymas ir jo įgyvendinimo nuostatos,
- kiti su šiuo Susitarimu susiję įstatymai ir teisės aktai;

c) informacija apie leidimų išdavimą:

- leidimo vykdyti miškininkystės veiklą išdavimo procedūros,
- patvirtintųjų bendrovių sąrašas pagal patvirtinimo tipą,
- įvairių medienos ruošos, miško produktų perdirbimo ir prekybos jais leidimų išdavimo procedūros ir išlaidos,
- informacija apie miškų ir agrarinės miškininkystės teritorijų skirstymą, taip pat informacija apie tarpžinybinės komisijos darbą, susijusį su valstybės privačios miško teritorijos tvarkymo koncesija, ir šio darbo rezultatai,
- su kiekviena miško koncesija susiję leidimai ir atitinkamos specifikacijos;

d) informacija apie miškotvarką:

- privačių valstybės ir vietos bei regionų valdžios institucijų miško teritorijų, turinčių arba neturinčių tvarkymo planą, sąrašas,
- šventų ar kitaip saugomų miškų sąrašas, jų vietos žemėlapis ir plotas,
- privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų arba fizinių asmenų miškų sąrašas, jų vietos žemėlapis ir plotas,
- saugomų teritorijų sąrašas, jų vietos žemėlapis ir teritorija,
- už miškų ir agrarinės miškininkystės teritorijų tvarkymą atsakingų tarnybų sąrašas ir įgaliojimai,
- miškų ir agrarinės miškininkystės teritorijų tvarkymo planų, supaprastintų tvarkymo planų ir valdymo planų rengimo ir tvirtinimo administracinės ir techninės procedūros,
- išankstinių konsultacijų su prie miškų gyvenančiomis vietos bendruomenėmis ataskaita,
- tvarkymo planus tvirtinančio komiteto darbo rezultatai,
- patvirtinti miškų ir agrarinės miškininkystės teritorijų valdymo planai, supaprastinti valdymo planai ir specifikacijos,

- miško koncesijų žemėlapiai,
- partnerystės susitarimai, koncesijos sutartys ir medienos ruošos sutartys,
- metinės Miškų atkūrimo ir miškų kadastro direktorato ataskaitos, atkurto miško plotai ir žemėlapiai,
- miškų būklės ataskaitos (nacionalinis miškų sąrašas, miškų atlasas ir kt.);

e) informacija apie medienos ruošą:

- privatinės teisės reglamentuojamų juridinių arba fizinių asmenų miško žemei priskirtų miškų, agrarinės miškininkystės teritorijų ir miškų sąrašas,
- saugomų rūšių sąrašas,
- draudžiamų kirsti rūšių sąrašas,
- esamų koncesijų sąrašas, jų žemėlapiai ir plotas,
- koncesijų pagal valdymo susitarimus sąrašas, jų vietos žemėlapiai ir plotas,
- medienos ruošos leidimą turinčių koncesijų sąrašas, jų vietos žemėlapiai ir plotas,

- veiklą vykdančių koncesijų sąrašas,
- medienos ruošai priskirtų miškų sąrašas, jų žemėlapiai ir plotas,
- vietos ir regionų valdžios institucijų miškų ir įveistų miškų sąrašas, jų vietos žemėlapiai ir plotas,
- privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų arba fizinių asmenų miškų ir įveistų miškų, kuriuose vykdoma medienos ruošas, sąrašas, jų vietos žemėlapis ir plotas,
- privatinės teisės reglamentuojamų juridinių arba fizinių asmenų miško žemei priskirtų miškų, agrarinės miškininkystės teritorijų ir miškų, esančių už 8-osios lygiagretės, sąrašas,
- statistiniai nukirstų kiekių duomenys pagal medžių rūšis, bendroves ir leidimus, taip pat nacionaliniu lygiu valstybės atkurtų miškų plotas ir žemėlapiai,
- miško produkcijos ir pramonės direktorato metinės ataskaitos;

f) informacija apie medienos perdirbimą:

- veiklą vykdančių perdirbimo įmonių, jų pajėgumų ir buvimo vietų sąrašas,
- metinis perdirbtų rąstų kiekis pagal rūšis,
- metinis kiekis, gautas atlikus 1-ąjį perdirbimą,

- metinis kiekis, gautas atlikus 2-ąjį perdirbimą,
- metinis šalies rinkai pateiktos perdirbtos medienos kiekis,
- metinis produktų, gautų atlikus 3-įjį perdirbimą, kiekis;

g) informacija apie prekybą mediena:

- veiklos vykdytojų, kuriems suteiktas medienos eksporto ir importo leidimas, sąrašas,
- eksportuotų medienos produktų kiekis pagal bendroves, produktų rūšis (SS kodas), medžių rūšis, išsiuntimo vietas (suskirstymas pagal 1, 2 ir 3 perdirbimo lygį) ir paskirties vietą,
- su FLEGT licencijomis eksportuotų medienos produktų kiekis (produktų rūšys ir paskirties vietos),
- importuojamų medienos produktų apimtis arba kiekis pagal produkto rūšį, medžių rūšį ir kilmę,
- šalies rinkai skirtų medienos produktų kiekis,
- metinis per viešuosius aukcionus parduotos konfiskuotos ir padovanotos medienos kiekis,
- Dramblio Kaulo Kranto BVP tenkanti miškų sektoriaus dalis,

- miško bendrovėse dirbančių asmenų skaičius;
- h) informacija apie miškų sektoriaus mokamų mokesčių sumą:
- įvairių miško mokesčių ir rinkliavų sąrašas,
  - įvairių miško mokesčių ir rinkliavų paskirstymas,
  - metinės apvaliosios medienos pardavimo mokesčių sumos,
  - metinės ploto skyrimo mokesčių sumos,
  - metinės su viešaisiais darbais susijusių rinkliavų sumos,
  - vietos ir regionų valdžios institucijoms ir bendruomenėms grąžintų rinkliavų sumos pagal regioną ar vietovę,
  - baudų, susijusių su ginčais (įskaitant neįvykdytą kompensacinį miško atkūrimą) ir miško sandoriais, sumos;
- i) informacija apie TUS ir FLEGT licencijų išdavimą:
- išduotų viešųjų teisėtumo pažymėjimų sąrašas (bendrovės pavadinimas, išdavimo data, galiojimo pabaigos data ir t. t.),

- išduotų FLEGT licencijų sąrašas,
- tikrinimo vadovas, kurį sudaro:
  - privačių sertifikavimo sistemų ir įstaigų pripažinimo procedūros,
  - teisėtumo užtikrinimo procedūros,
  - teisėtumo pažymėjimų išdavimo procedūros,
  - Dramblio Kaulo Kranto medienos atsekamumo sistemos aprašymas,
  - miškų kontrolės sistemos aprašymas,
  - medienos tiekimo grandinės kontrolės procedūros,
  - FLEGT licencijų išdavimo procedūros,
- Dramblio Kaulo Kranto TUS pripažintų privačių sertifikavimo sistemų, teisėtumo ir (arba) tvarumo sertifikavimo institucijų sąrašas,
- miškininkystės veiklos kontrolės misijų ataskaitos,

- metinis konfiskuotos medienos kiekis,
- nepriklausomo stebėjimo ataskaitos ir informacija apie tolesnius veiksmus įgyvendinant šiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas,
- nepriklausomo auditoriaus ataskaitos ir informacija apie nustatytų taisomųjų veiksmų įgyvendinimą;

j) Sąjungos skelbiama informacija:

- pagal FLEGT licencijavimo schemą Sąjungos importuotų medienos produktų kiekiai pagal kilmę,
- Sąjungos gautų Dramblio Kaulo Kranto FLEGT licencijų skaičius,
- Europos šalių, importuojančių Dramblio Kaulo Kranto medieną su FLEGT licencija, sąrašas,
- Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų, atsakingų už 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 995/2010, kuriuo nustatomos veiklos vykdytojų, pateikiančių rinkai medieną ir medienos produktus, pareigos¹, ir Reglamento (EB) Nr. 2173/2005 įgyvendinimą, sąrašas,

---

¹ ES OL L 295, 2010 11 12, p. 23.

- ES teisės aktai dėl medienos ir paskesni su jais susiję dokumentai,
- kompetentingų institucijų atmetų FLEGT licencijų sąrašas ir atmetimo priežastys,
- kompetentingų institucijų konfiskuotos Dramblio Kaulo Kranto Respublikos kilmės medienos, kuriai išduotos FLEGT licencijos, kiekis,
- kompetentingų institucijų konfiskuotų Dramblio Kaulo Kranto Respublikos kilmės medienos produktų, kuriems išduotos FLEGT licencijos, paskirties vietos ir naudojimo būdai,
- tarptautinės atogrąžų medienos organizacijos medienos rinkos nepriklausomos stebėsenos ataskaitos.

3. Prieiga prie informacijos ir dokumentų, jų skelbimas ir sklaida

Už miškotvarką atsakinga administracija yra atsakinga už prieigą prie su miškais susijusios viešojo intereso informacijos.

Prieigos prie viešosios informacijos ir dokumentų tvarka nustatyta galiojančiuose Dramblio Kaulo Kranto teisės aktuose¹, tačiau susipažinti su šiame priede išvardyta informacija galima laisvai ir paprastai. Šią informaciją galima rasti šiam Susitarimui skirtoje interneto svetainėje.

---

¹ Prieigos prie viešojo intereso informacijos įstatymas.

Informacijai skleisti naudojami įvairūs Dramblio Kaulo Kranto komunikacijos strategijoje numatyti kanalai.

Už miškus atsakingas ministras paskiria asmenį, atsakingą už prieigą prie viešosios informacijos ir dokumentų.

4. Apskundimo mechanizmas ir skundų nagrinėjimas

Galiojančiuose teisės aktuose dėl prieigos prie viešojo intereso informacijos numatyti toliau nurodyti apskundimo būdai. Apskundimas pagal hierarchiją aukštesnei institucijai, apskundimas Prieigos prie viešojo intereso informacijos ir viešųjų dokumentų komisijai (PVIDK) ir apskundimas teismine tvarka. Vis dėlto apskūsti teismine tvarka įmanoma tik pasinaudojus apskundimo PVIDK galimybe. Apskundimas teismine tvarka atliekamas laikantis galiojančiuose teisės aktuose nustatytų terminų ir kreipiantis į jurisdikciją turintį administracinį teismą.

Už miškus atsakingoje ministerijoje įsteigiamas Prieigos prie viešojo intereso informacijos komitetas (PVIK), priimančias ir registruojantis skundus dėl prieigos prie informacijos apie miškus, prieš teikiant skundą PVIDK. Už miškus atsakingo ministro įsakyme nurodomos šio komiteto, kuriame dalyvauja pilietinės visuomenės ir privačiojo sektoriaus atstovai, užduotys, sudėtis ir veiklos procedūros.

JUNGTINIS ĮGYVENDINIMO KOMITETAS

Kaip nustatyta šio Susitarimo 19 straipsnyje, Šalys įsteigia už šio Susitarimo valdymą atsakingą struktūrą (toliau – Jungtinis įgyvendinimo komitetas, JĮK). JĮK atsakingas už šio Susitarimo įgyvendinimo valdymą, stebėseną ir vertinimą. JĮK sudaro Šalių paskirti atstovai. Dramblio Kaulo Krantas užtikrina, kad įvairūs miškų sektoriaus suinteresuotieji subjektai, įskaitant viešąjį ir privatųjį sektorius, pilietinę visuomenę ir vietos gyventojus per genties vado vadovaujamas tradicines bendruomenes, turėtų atstovų šiame komitete. JĮK skatina dialogą ir keitimąsi informacija, kaip veikia šis Susitarimas. Visų pirma, JĮK:

a) dėl šio Susitarimo valdymo:

- apsversto ir patvirtina Susitarimo įgyvendinimo priemones, pasiūlo priemonių ir (arba) imasi reikiamų priemonių siekdamas geriau vykdyti šį Susitarimą,
- skelbia metinę šio Susitarimo įgyvendinimo ataskaitą pagal IX priedą,
- rekomenduoja datą, nuo kurios, atlikus nepriklausomą TUS veikimo vertinimą pagal VII priede nustatytus kriterijus, pradės taikyti FLEGT licencijavimo schema,

- parengia ir tvirtina įgyvendinimo tvarkaraštį ir pažangos stebėsenos bei vertinimo sistemą, į kuriuos, visų pirma, įtraukiamos papildomos priemonės,
- gauna, nagrinėja, teikia pastabas ir patvirtina tikrinimo vadovą,
- remdamasis dokumentais ir įgyvendinimo priemonėmis, už kurias yra atsakingas, apžvelgia pažangą, padarytą siekiant tikslų ir terminų, šiame Susitarime ir jo įgyvendinimo dokumentuose nustatytų įvairiems veiksams, ir siūlo bei tvirtina priemones, kuriomis siekiama gerinti šio Susitarimo veikimą,
- analizuoja ir registruoja visus būtinus šio Susitarimo pakeitimus. JJK taip pat bent kartą per dvejus metus nagrinėja visus pasiūlytus šio Susitarimo ir jo priedų pakeitimus, kad būtų atsižvelgta į politinių, reguliavimo, administracinių ir institucinių struktūrų pokyčius Dramblio Kaulo Krante ir Sąjungoje,
- nustato, vertina ir periodiškai atnaujina savo darbo tvarkos taisykles,
- įsteigia pagalbines institucijas, pavyzdžiui, darbo grupes, kurioms nustato konkrečius įgaliojimus ir prireikus rekomenduoja papildomas užduotis ar tyrimus,

- nustato su šio Susitarimo įgyvendinimu susijusius sunkumus, įskaitant su suderintu ir nuosekliu visuomenės informavimu apie šio Susitarimo aiškinimą ir įgyvendinimą susijusius klausimus bei sunkumus ir siūlo tinkamas priemones jiems šalinti,
- laikydamasis šio Susitarimo 23 ir 24 straipsnių nuostatų, sprendžia bet kurios iš Šalių išskeltus jai rūpimus klausimus ir stengiasi, kiek įmanoma, taip pat nustatydamas arbitražo procedūras, išspręsti bet kokį dėl skirtingos nuomonės galintį kilti konfliktą ar ginčą,
- rengia, tvirtina ir viešai skelbia savo posėdžių protokolus, memorandumus ir kitus su darbu susijusius dokumentus, kad jo veikla būtų skaidri;

b) dėl šio Susitarimo stebėsenos ir vertinimo:

- susitaria dėl šio Susitarimo įgyvendinimo ir poveikio stebėsenos ir vertinimo metodo,
- patvirtina nepriklausomo vertinimo įgaliojimus, sąlygas, procedūrų vadovą bei tvarkaraštį ir pateikia pranešimą apie neprieštarvimą samdant vertintoją,
- stebi ir vertina bendrą šio Susitarimo įgyvendinimo pažangą, įskaitant TUS ir FLEGT licencijavimo schemos veikimą, remdamasis vertinimo ir nepriklausomo audito ataskaitomis pagal šio Susitarimo 10, 12 ir 19 straipsnius ir VI bei VII priedus,

- rengia reguliarias misijas šio Susitarimo veiksmingumui ir poveikiui apžvelgti pagal turimą informaciją,
- stebi rinkos pokyčius ir reguliariai rengia apie tai informacinius pranešimus, prireikus užsako medienos produktų rinkų padėties tyrimus ir rekomenduoja priemones, kurių reikia imtis,
- stebi ir vertina šio Susitarimo socialinį, ekonominį poveikį ir poveikį aplinkai, sprendžia dėl tinkamų priemonių, kuriomis turėtų būti mažinamas bet koks galimas neigiamas poveikis,
- stebi, kaip atsižvelgiama į nepriklausomo stebėjimo ataskaitų rekomendacijas ir kaip įgyvendinami jose pasiūlyti taisomieji veiksmai,
- atlieka su TUS įgyvendinimu susijusius vidaus patikrinimus ar vertinimus ir gauna tokių vidaus patikrinimų išvadas;

c) dėl šio Susitarimo nepriklausomo audito:

- patvirtina konkurso dokumentus ir pateikia savo panešimą apie neprieštaravimą dėl nepriklausomo auditoriaus, kurį Dramblio Kaulo Krantas, pasikonsultavęs su Sąjunga, pasamdys pagal VI priede nustatytus nepriklausomo audito įgaliojimus, pasirinkimo,
- patvirtina Šalių pateiktus prašymus atlikti auditą be išankstinio įspėjimo ir *ad hoc* auditą,

- nustato atitinkamos veiklos atrankos prioritetus kontrolės ir vietos lygmeniu,
- jei kyla abejonių, įvertina nepriklausomo audito prašomos informacijos svarbą, tinkamumą ar konfidencialumą,
- patvirtina nepriklausomo auditoriaus pasiūlytą audito vadovą, audito planą, metodiką ir ataskaitų rengimo tvarką,
- sprendžia dėl nepriklausomų auditų dažnumo po pirmųjų ketverių FLEGT licencijavimo schemos įgyvendinimo metų,
- gauna ir nagrinėja visas nepriklausomo auditoriaus parengtas ir pateiktas ataskaitas ir bet kurios Šalies pateiktus skundus dėl FLEGT licencijavimo schemos veikimo,
- tvirtina dėl TUS veikimo teikiamų skundų nagrinėjimo sistemos ir su nepriklausomu auditu susijusių skundų nagrinėjimo sistemos sukūrimą, kaip nustatyta VI priede,
- gauna, patvirtina ir paskelbia nepriklausomo auditoriaus ataskaitas, kaip numatyta IX priede,
- remdamasis nepriklausomo auditoriaus išvadomis arba kitais su TUS susijusiais įrodymais ar skundais, susitaria dėl taisomųjų veiksmų siekiant pašalinti TUS trūkumus ar pažeidimus ir stebi tokių priemonių įgyvendinimą ir poveikį;

d) dėl suinteresuotųjų subjektų įtraukimo įgyvendinant, stebint ir vertinant šį Susitarimą:

- gauna ir analizuoja suinteresuotųjų subjektų pateiktą informaciją, ataskaitas ir informaciją,
- teikia rekomendacijas dėl poreikio tinkamai įgyvendinti šį Susitarimą ir, prireikus, dėl poreikio didinti atitinkamų administracijų, privačiojo sektoriaus, pilietinės visuomenės, genties vado vadovaujamų tradicinių bendruomenių ir vietos gyventojų gebėjimą ir dalyvavimą stebint, kaip laikomasi Dramblio Kaulo Kranto su miškotvarka susijusių įstatymų ir kitų teisės aktų,
- imasi tinkamų priemonių, kad suinteresuotuosius subjektus paskatintų dalyvauti įgyvendinant šį Susitarimą,
- užtikrina, kad visi suinteresuotieji subjektai galėtų laisvai susipažinti su informacija, susijusia su šio Susitarimo įgyvendinimu, laikantis galiojančių teisės aktų,
- skatina lyčių aspekto taikymą, visų pirma geresnį moterų ir mergaičių vaidmens valdant miškus ir įgyvendinant šį Susitarimą pripažinimą.

—